CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा

इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका

११६

पू

र्णा

ङ्क

संशोधन-मण्डल

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

का.मे.अ.द.नं १५५/२४९

तदिह न गुणदोषौ योजनीयावलीकौ
कथमपि महता यत् संस्कृतोऽयं श्रमेण ।

– बापूदेव शास्त्री

[धैरै मिहिनेत गरी यो तयार गरिएको छ । यस कारण यहाँ झूटो गुण अथवा दोष नलाइदिनुहोला ।]

पूर्णिमा

२९ वर्ष

(इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका)

४ अङ्क

सम्पादक –
महेशराज पन्त
दिनेशराज पन्त

प्रकाशक –
दिनेशराज पन्त
(संशोधन-मण्डलद्वारा)

यस अङ्कको मूल्य रु. ७५।–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

विषयसूची

१. ताडपत्रका लिखतपत्रमा अधिमास - महेशराज पन्त १-४५

२. ताडपत्रमा लेखिएको, वि.सं. १६०५ को एउटा लिखतपत्र - महेशराज पन्त ४६-४७

३. लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा रहेका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका ५ वटा लालमोहर - महेशराज पन्त ४८-५९

४. लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा रहेका लेखोट पात्राहरूको सूची - महेशराज पन्त ६०-६२

बिक्रीमा भएका, संशोधन-मण्डलले बेच्ने गरेका हाम्रा कृति

१. *इतिहास-संशोधन* (१-६८ सङ्ख्या)* ३५०।-
२. *कौटलीय अर्थशास्त्रको ऐतिहासिक व्याख्या* (१-२ सङ्ख्या)* ३०।-
३. *व्याकरण-संशोधन* (१-१० सङ्ख्या)* ३५।-
४. *पञ्चाङ्ग-संशोधन* (१-१७ सङ्ख्या) ३०।-
५. *सावधान-पत्र* (१-३१ सङ्ख्या)* १००।-
६. *इतिहास-संशोधनहरूको अभिनन्दन-ग्रन्थ* ५।-
७. *विद्या-रक्षा* (१-१५ सङ्ख्या) ५०।-
८. *अभिलेख-संग्रह* (१-१२ भाग)* २००।-
९. *पूर्णिमा* (१-११६ पूर्णाङ्क)* ३७५०।-
१०. *रत्नदीप* २।५०
११. *वृत्तशतक* ३।-
१२. *श्री ३ महाराज पद्मशमशेरका कुरा* १२।-
१३. *नेपालसंवत्को राष्ट्रिय मान्यताको अनौचित्य* ५।-
१४. *इनेप्ट् स्पेस्इमिन् ?* २०।-
१५. *गोरखाको इतिहास* (१-४ भाग) ५००।-
१६. *ह्वट् डिड् अंशुवर्मन् राइट् ?* ४०।-
१७. *पशुपतिनाथको दर्शन स्पर्शन पूजनसम्बन्धमा समीक्षा* ८०।-
१८. *आदर्श, ए सप्लिमन्ट् टु पूर्णिमा, द जर्नल् अफ् द संशोधन-मण्डल* (१-२ सङ्ख्या) ५५०।-

---

* यिनका कुनै कुनै सङ्ख्या/पूर्णाङ्क फोटोकपीमा छन्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(क्रमागत)

ताडपत्रका लिखतपत्रमा अधिमास

– महेशराज पन्त

११९ सङ्ख्या

ने.सं. ८१८ (वि.सं. १७५५) नष्टज्येष्ठकृष्णद्वादशी

यो पत्र शुक्रसागर श्रेष्ठ २०५७ :२०९ मा छापिएको छ ।

१२० सङ्ख्या

ने.स. ८१८ (वि.सं. १७५५) नष्टज्येष्ठकृष्णद्वादशी अश्विनीनक्षत्र शोभनयोग बृहस्पतिवार वृषराशिमा सूर्य र मेषराशिमा चन्द्र भएको वेला

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ४१ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ६०५ को रूपमा मूल पत्र छ । नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ए ८५६/२

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ३३ पृष्ठमा छ ।

मूलपाठ

१. ॐ स्वस्ति ॥ अद्य श्वेतवालाहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे करिजुग प्रथमचरणे जम्बुद्वीपे भरतखण्डे आर्य्यावर्त्त-पुण्यस्थाने हिमवतपादे पशु[1]पतिसन्निधाने वासुकीक्षेत्रे वागमत्यां दक्षिणकूले[2] नेपालदेशान्तर्गत[3] ललितपत्तने इहैव पुण्यभूमौ । श्रेयौऽस्तु ॥ सम्बत् ८१८ नष्टज्येष्ठमाशे कृष्णपक्षे ‸ द्वादश्यान्तिथौ ‸ अश्विणीनक्षेत्रे ॥ शोभनयोगे ॥ यथाकरणमुहूर्तके ‸

२. बृहस्पतिवासरे ‸ वृषराशिगते सवितरि ‸ मेषराशिगते चन्द्रमशि ॥ अस्मिन् दिने ‸ विष्णुछेबाहार यौकूलि गृह वज्राचार्य्य श्रीधर्म्मसेनजुस नाम्नेन स्वहस्तेन ‸ लुंवाछें क्षेत्र रोवछि १ जव स्वं ३ येते क्षेत्र फले-गोष्ठीनाम्ने दत्तं ॥

स्वदत्ताम्परदत्ताम्बा यो हरेत्सुरविप्रयोः

षष्ठीवर्षसहस्राणि विस्थायां जायते क्रिमि ॥

भाखा थ्वते बुया वर्षप्रति वरसानंन ‸ दान पिंते ‸ शि-

---

१. पहिले लेखिएको अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा शु लेखिएको छ ।

२. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा कूले लेखिएको छ ।

३. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले प्रको बीचको भाग देखिँदैन ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३. याफ्लके फं पि ४ ला कुड २ अजिथ्व फं १ यैलाक कुड १ क्षंज ग्वड ४ ङा प्ल १ करगुडि कुड १ फोय ، धलिपात ४ बजि कुड १ म्वात ، भुति ، पाल्व ، थ्वते दयकं ، कोखत्वंतस दयका फलेस ، मेषशंक्रान्ति कुह्नु४ श्रीमत्श्री २ मञ्जुश्रीदेव पूजा यांङन ، थ्वते दान पिन्तेमाल ، सेह्लोयातं मोहोर शुकि नसि २ वर्षप्रति लेनकेमाल ، थ्वन प्रशेष गुथिभारोपनिसेन भक्षाभोजन याय तेव ، भूय दानपतिस भार्य्या पदु-

४. मिनी मात्राजुन वंपियात नामन दुन्ता मोहोर टंका साह्र १० थ्वतेया वरसाननं स येव दिन कुह्नु ، काल-थ्व कुड १ लंभा कुड १ जिल चि दम्म २ स येव वंपिपूजा यांङन थ्वते दान पिंतेमाल ، सेह्लोयात मोहोर शुकिछि १ धाले लं५नेकेमाल ، थ्वतेया चिन्ता याक गोष्ठी दानपतिस पुत्र श्रीधर्म्मश्रीजु६ श्लकोबाहार श्रीसिद्धिजु ، श्लकोबाहार श्रीबालजोतिजु ، सोभ्रातापुत्र श्रीपद्ममुनिजु ، पिंथछें जितलसिं-

५. ह भावो थ्वतेसन लोभ मयास्यं चिन्ता याचमाल ، लोभ याकाले गोब्राह्मणादिपञ्चमहापातक लाक जुरो ، लोभ मयाकाले उत्तोत्तर जुरो ، साक्षी भ्राता श्रीगुणाकरजु ، पुत्र श्रीधर्म्मश्रीजु द्वयो दृष्ट ॥ शुभमस्तु ॥

(पछाडि बायाँ छेउमा)

१. पुन भाखा देवपूजा याययात

२. श्रीगुरुभराड बिज्याचकेमाल ॥

(पछाडि दायाँ छेउमा)

फलेया दा नपत्र ،

---

४. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा दयका लेखिएको छ। दयका लेख्नुभन्दा अगाडिका अक्षर राम्ररी नमेटिएकाले तिनका अवशेष देखिन्छन्। दयकाको का र श्रीको बीचमा काको डिकोभन्दा माथि यस्तो ٧ चिह्न र तिनै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल चौथो र पाँचौं पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा काकपद दिई माथि खाली ठाउँमा पहिलो पङ्क्तिको वासुकीको सुको माथि, कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो त्यो जनाउन ३ लेखी फदेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएको फदेखि ह्नुसम्मका अक्षर त्यही पङ्क्तिको कूलेको कूको माथिसम्म पुगेको छ। थपिएका ती अक्षरपछि यस्तो × चिह्न दिइएको छ। ताडपत्र भाँचिएर गएकोले थपिएको दोस्रो अक्षरको एकलखसहितको डिको र तेस्रो अक्षरको अघिल्लो भागको डिकोको केही अंश देखिँदैन।

५. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा धाले लं लेखिएको छ।

६. छी र श्लको बीचको छीको डिकाको हाराहारीमा यस्तो ٧ चिह्न र तिनै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल खाली ठाउँमा काकपद दिई याकको याको तल छैटौं पङ्क्तिको खाली ठाउँमा, कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो त्यो जनाउन तलबाट पङ्क्ति गनी १ लेखेर दादेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएका दानदेखि श्रीजुसम्मका अक्षर श्रीसिद्धिजुको सिको तलसम्म पुगेको छ। थपिएका ती अक्षरपछि यस्तो × चिह्न दिइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१२१ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८२० (वि.सं. १७५७) नष्टाश्विनपूर्णिमा

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १९२६/२०[७]

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ[८]

१. ᳲ श्रीयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८२० नस्तअश्वनिकशुक्लपुर्ण्णमास्यां त्ति ॱ श्रीमध्यपुलिस्था ॱ हितिफुसिटोलकाधिवासिने ॱ ग्राहाक ॱ नलंदेवप्रजापतिकस्ये नाम्ना सकासात स्वटोलकै वात्रव्यं ॱ धार्ण्णक ॱ देवखेनभारोकस्ये नाम्नेण शुक्रियं शुभुज्येमानिकं ॱ स्थानस्ये पश्चिमदिस[९] प्रदेस्ये गुथि सरशुतिमयिकस्ये क्षेत्रेन पश्चिमत ॱ खपों बुकस्ये तेकं नेह्मंकस्ये क्षेत्रे उतरत ॱ जेवराममाधरकस्ये क्षेत्रन

२. पुर्व्वत ॱ लर्ह्वचंद्र बंदे गुथि नेह्मंकस्ये क्षेत्रेन दर्क्षिनतश्च एतमध्य कामरा क्षेत्रनामसंज्ञकं तस्ये क्षेत्रांङ्क दुयरोपनिक रोव नस्ये २ दुय ऋर्ष नस्ये २ तत क्षेत्र जथादेसकारप्रवस्तमान तथा संचाराघेर्ण्ण शुवर्ण्णमुल्येमादाय ऋयविऋयस्वाधिनेन ऋयन विक्रीयतं भवति ॱ यर्द्यस्यां देविकराजिकव्याघातपरेन तदा धानकेन स्वयं परिस्वधनियं ॱ अत पत्रार्थे दृष्टसाक्षि खपोया ॱ दैवज्ञ

३. तवध्यक ॱ देविसिंह ॱ पर्द्मसिंह ॱ छत्रसिंह ॱ उखा दुवार ॱ वज्राचाज्ये ॱ पूर्ण्णसिंह दुवार ॱ शुखि कस्त बुभंन्द्रि ॱ दवराम बुभंन्द्रि ॱ सेवराम बुभंद्रि ॱ दारित ॱ सिरिखंद भारो ॱ वज्राचाज्ये ॱ जयरर्ह्व बंन्दे ॱ रिखित कायस्थ ॥ धर्मसिंह ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

कामरा बु

१२२ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८२० (वि.सं. १७५७) नष्टाश्विनकृष्णाषष्ठी

यो पत्र महेशराज पन्त २०५६ च:३७ मा छापिएको छ।

१२३ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८२० (वि.सं. १७५७) नष्टाश्विनकृष्णाषष्ठी

यो पत्र योगेश राज २०५७:९ मा छापिएको छ।

---

७. यस पत्रको पछाडिको भागको माइक्रोफिल्म भएको छैन।

८. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

९. सको सामै मोटो बनाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१२४ सङ्ख्या

ने.सं. ८२० (वि.सं. १७५७) नष्टाश्विनकृष्णषष्ठी

यो पत्र महेशराज पन्त २०५७ प:५७ मा छापिएको छ।

१२५ सङ्ख्या

ने.सं. ८२० (वि.सं. १७५७) नष्टाश्विनकृष्णसप्तमी

यो पत्र महेशराज पन्त २०५६ च:३७-३८ मा छापिएको छ।

१२६ सङ्ख्या

ने.सं. ८२६ (वि.सं. १७६३) नष्टज्येष्ठशुक्लचतुर्दशी

यो पत्र विनोदराज शर्मा २०५५:६ मा छापिएको छ।

१२७ सङ्ख्या

ने.सं. ८२६ (वि.सं. १७६३) नष्टज्येष्ठकृष्णद्वादशी

यो पत्र सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु २०५७:६६-६७ मा छापिएको छ।

१२८ सङ्ख्या

ने.सं. ८२९ (वि.सं. १७६६) नष्टवैशाखशुक्लप्रतिपदा

यस पत्रको फोटो मसँग छ।

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ३४ पृष्ठमा छ। यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ[१०]

१. ९ श्रेयोऽस्तु सम्बत् ८२९ नष्टवैशाषशुक्लप्रतिपद्यान्तिथौ ॥ श्रीललितब्रुमायां श्रीमानिग्लके पश्चिमत, चलषुनिथा[११]म वंवुछे ननि यन्ता गृह अमात्य मान्यराज भारोस नाम्नेन पुत्रि सत्यवतीमयिस नाम्नेन द्वयोस

१०. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

११. मको ठीक माथि पर्ने गरी माथि खाली ठाउँमा था लेखिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

नाम्नेन[१२] शुक्रियं शुभुज्यमान्यनिकं ⸌ स एव गृह स्वभा(र्या क)[१३]त्यायिनिमयि भरिस नाम्ना सका{{शात्}} ::::::

२. थानस्य पश्चिमत ⸌ थंवलवातिवाकानामप्रदेशे ⸌ धलशिमायां पश्चित ⸌ यिकुलिगृह भवाणिशंकर भारोस वातिकायां द्वयोस [१४]श्रीश्रीराज्ञो वातिकाशिमाया दुतरत्त श्रीश्रीराज्ञो वातिकाशिमायां ⸌ थंमलषु शिवनान भारोसंव द्वयो शिमायां पू[१५]{{र्व्वतः}} ::::::

३. सत्यधर भारोस द्वयोस[१६] शिमायां दक्षिणत्त ⸌ एतत्मध्ये तद्वातिका चतुरकर्षाङ्क पादाधिक कर्ष पि ४ जवछि १ भुय ब्वाक यलकुयिस्वानवेग बु रोवाछि १ जवछि १ एते क्षेत्र शकर्षकं स्मपरिभोग्यं यथानगरकालप्रवर्त्तमान्येन सञ्चारार्घेन यथोचि{{तमूल्यमादाय क्रयविक्रय}}-

४. स्वाद्विन्येन तेनानिवृतिकं न्यायन क्रेन विक्रयतम्भवति यदि स्यात् देवीकलाजीक विना ता क्षेत्र शंकट[१७]वादविवादादिकं स्यात् तदा धार्ण्णकेन परिस्वधनीयं अत्र पत्रार्थो साक्षि धार्ण्णकस्वगवत्र भ्राता-पुत्र ⸌ अमात्य शिवहरि भारोस ॥ मेक दृष्ट७ ॥ ●●●[१८]●●●

५. लपतिन चोगवस पिंमकाया माल पस्थावस धार्ण्णकस्यं ग्राहक पिबिस्य केनेमाल ॥ ता क्षेत्रया क्रिप्न सर्व्व स्वधान पाचकं पुलन धुंग्व जुरो ॥ शुभ ॥

१२९ सङ्ख्या

ने.सं. ८२९ (वि.सं. १७६६) नष्टवैशाखशुक्लद्वादशी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४२ः१२ मा छापिएको छ ।

१३० सङ्ख्या

ने.सं. ८२९ (वि.सं. १७६६) नष्टवैशाखशुक्लत्रयोदशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२४९/३१

---

१२. न र शुको बीचमा डिकाभन्दा माथि यस्तो ∨ चिह्न दिई थपिएको त्यही चिह्नको माथि, माथि खाली ठाउँमा पुदेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएका पुत्रिदेखि नाम्नेनसम्मका अक्षर स्वभाको स्वको माथिसम्म पुगेको छ ।

१३. कान्नानीभन्दा अगाडिको अक्षरको दायाँपट्टिको अलिकति अंश देखिन्छ ।

१४. स र श्रीको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडी पहिलो पङ्क्तिको अमात्यको माको तलबाट लेख्न थालिएको छ ।

१५. ताडपत्र भाँचिएर गएकोले पूको डिको र बर्धन्नेको पछिल्लो भाग देखिँदैन ।

१६. स र शिको बीचमा लेखिएको बको डिकोमा दुइवटा यस्ता ⸌ धर्का दिई त्यो खारेज गरिएको छ ।

१७. ट र बाको बीचमा लेखिएको कको डिकोमा दुइवटा यस्ता ⸌ धर्का दिई त्यो खारेज गरिएको छ ।

१८. ॥ भन्दा पछाडिका तीन अक्षरको डिको देखिन्छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा **श्री** लेखिएको छ।

मूलपाठ[१९]

१. ꣸ श्रीयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८२९ नस्तवैशाषशुक्लतिरोदस्यां तिथौ[२०] श्रीमध्यपुरिस्थाने ، चपालचोटोरकाधिवासिनं ، ग्राहाक· रविरामदुवालकस्ये नाम्ना शकासात ، दुथुगाम ननिकै वात्रव्यं ، धाण्र्णक· सिरिसिंङभारोकस्ये नाम्नेण शुक्रियं शुभुज्येमानिकं ، गृहेमंन्दल्येस्मिन प्रदेस्ये ، ग्वमिन्द्रसिंकस्ये भुमेनत्पश्चिमत्त ، भायकस्ये गृहेन उत्तरत ، मार्ग्गन पुर्व्वत्त· ग्राहाकस्ये गृहेन द{{क्षि[२१]णतश्च[२२] ए[२३]}}तेमध्य गामचाननि गृहेनामसंज्ञकं

२. तस्ये ، येओ यिवोन कुत्या १४ वंओ यिवोन नियनेकुत्या २२४ दु ، लूफु ह्ङफु थनाको रिबि ह्मकोन सहित ، रंख राह्ङा वाङ थासं ततगृहे मार्ग्गधारापुर्व्वस्वसिमापरिभोगं ، तत जथादेसकारप्रवस्तमान तथा संचाराघेर्ण्णं शुवर्ण्णमुन्येमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेण क्रयन विक्रीयतं भवति ، यर्द्यस्या दैविकराजिकव्याघातपत्येन तदा धाण्र्णके स्वयं परिस्वधनियं ، अत पत्रार्थे[२४] दृष्टसाक्षि ، श्रीवज्राचार्ज्ये ، दर्ण्डपाणि ، पर्द्मसिंह ، दे-

३. विन्द्रसिंह ، छत्रसिंह ، सिलिमान क्रर्मिनायक ، जयसंखलसिंङ क्रर्मिनायक ، पुन बंन्दे क्रर्मिनायक ، रिखित कायस्थ ॥ धर्म्मसिंह कस्त ॥ शुभ ॥

१३१ सङ्ख्या

ने.सं. ८२९ (वि.सं. १७६६) नष्टवैशाखकृष्णतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२५२/८[२५]

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा **श्री** लेखिएको छ।

---

१९. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

२०. वि.सं. २०६० मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ११५ पूर्णाङ्कको २७ पृष्ठको १५० सङ्ख्याको टिप्पणी हेर्नू।

२१. दभन्दा पछाडिको अक्षरको तल्लो भाग देखिन्छ।

२२. तेभन्दा अगाडिको दोस्रो अक्षरको तल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।

२३. तेभन्दा अगाडिको अक्षरको तल्लो भाग र माथिल्लो भागको अलिकति अंश देखिन्छ।

२४. *पूर्णिमा* ११५ पूर्णाङ्कको २८ पृष्ठको १५२ सङ्ख्याको टिप्पणी हेर्नू।

२५. यस पत्रको पछाडिको भागको माइक्रोफिल्म भएको छैन।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ[२६]

१. १ श्रीयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८२९ नस्तवैशाषकृष्णातित्तियायां तिथौ[२७] ، श्रीमध्यपुरिस्थाने· चपालचोर्टोरकाधिवासिनं ، ग्राहाक· रविलामदुवालकस्ये नाम्ना शकासात ، मादुटोरकै वात्रव्यं ، धार्ण्णक ، भायभारोकस्ये नामण शुक्रियं शुभुज्येमानिकं गृहेमंदल्येस्मिन प्रदेस्ये ، ग्वमिन्द्रसिंहकस्य भूमेन ، पश्चिमत्त ، ग्रा[२८]हाकस्ये गृहेन उत्तत ، मार्ग्गन पुर्व्वत्त ، ग्राहाकस्ये गृहेन दक्षिनतश्च ، एतमध्य गामचाननिगृहेनामसंज्ञकं ، तस्ये यंओ यिवोन कुत्या १५ खे खाङ वंओ यिवोन नियनेकुत्या २२५ दु ، लूफु ह्ङफु थनाको

२. रिबिन सहित ، रं[२९]ख रा ह्ङावाङ थासं जुरो ، ततगृहे मार्ग्गधारापुर्व्वस्वसिमापरिभोगं ، ततजथादेसकारप्रवस्तमान तथा संचाराघेर्ण्णं शुवर्ण्णमुन्येमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेण क्रयन विक्रीयतं भवति ، यर्द्यस्यां देविकराजिकव्याघातपन्येन तदा धार्ण्णके स्वयं परिस्वधनियं अत पत्रार्थे[३०] दृष्टसाक्षि श्रीवजाचाज्ये ، दण्डपणि. पर्द्मसिंह ، देविन्द्रसिंह ، छत्रसिंह ، सिरिमान क्रमिनायक. जयसंखसिंङ क्रमिनायक वज्राचाज्ये ، पुन बंन्दे क्रमिनाय ، दारित ، मोहोनसिंङ ،[३१] रिखित ॥ धर्म्मसिंह कस्त ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

गामचा ननि छे

१३२ सङ्ख्या

ने.सं. ८३१ (वि.सं. १७६८) नष्टभाद्रशुक्लदशमी

यो पत्र शुक्रसागर श्रेष्ठ २०५७:२१५-२१६ मा छापिएको छ ।

१३३ सङ्ख्या

ने.सं. ८३१ (वि.सं. १७६८) नष्टभाद्रशुक्लदशमी

यो पत्र शुक्रसागर श्रेष्ठ २०५७:२१७ मा छापिएको छ ।

१३४ सङ्ख्या

ने.सं. ८३४ (वि.सं. १७७१) नष्टाषाढशुक्लअष्टमी

यो पत्र विनोदराज शर्मा २०५६:८ मा छापिएको छ ।

---

२६. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो ।
२७. *पूर्णिमा* ११५ पूर्णाङ्कको २७ पृष्ठको १५० सङ्ख्याको टिप्पणी हेर्नू ।
२८. पहिले लेखिएको अक्षरको कान्नानी नचलाईकन मूल अक्षरलाई ग्र बनाइएको छ ।
२९. पहिले लेखिएको अक्षरलाई रं बनाइएको छ ।
३०. *पूर्णिमा* ११५ पूर्णाङ्कको २८ पृष्ठको १५२ सङ्ख्याको टिप्पणी हेर्नू ।
३१. पहिले लेखिएका अक्षर राम्ररी नमेटीकनै त्यही ठाउँमा मोहोनसिंङ ، लेखिएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१३५ सङ्ख्या

ने.सं. ८३४ (वि.सं. १७७१) नष्टाषाढशुक्लनवमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २८२४/६

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ३५ पृष्ठमा छ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। छापको छेउतिर केही बुट्टा जस्ता देखिए तापनि फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

मूलपाठ

१. {{१ श्रैयोऽस्तु}} ॥ सम्बत् ८३४ नष्टआषाढशुक्ल[३२]नवम्यां तिथौ ॱ श्रीउत्तरापूरिस्थाने ॱ श्रीचनिगल-स्थान ॱ काधिवासिन्[३३] ग्राहक ॱ हाकुभारोकस्य नाम्नस्सकाशात् ॱ ◎[३४] म[३५]सलटोलकै वास्तव्यं धाण्णर्क-देवरा[३६]म[३५]भा[३७]रोकस्य नाम्ना स्वकीयं ◎[३८]

२. स्वभु[३९]ज्य[४०]{{मा}}[४१]नीकं स्थानस्य पश्चिमप्रदेशे तुर्शीकस्य क्षत्रात्पश्चिमत ८ कृष्णकस्य क्षत्रादुत्तरत ८ पर्शुरामकस्य क्षत्रात्पूर्व्वत ८ गोष्ठीक्षत्राद्दक्षीनतश्च ॱ एतन्मध्ये चव्वक्षत्रनामसंज्ञकं तत् क्षत्राङ्क एकरोपनिकं रोवछि १ तत क्षत्र यद्य-

३. थादेशकालप्रवर्त्तमानस्तथा संचाराघेण सुवर्ण्णमूल्यमादाय ॱ क्रयविक्रयस्वाधिनेन ॱ क्रयेण विक्रीयतं भवति ॥ यद्यश्यां दैविकराजिव्याघातरेण तदा धाण्णर्केण स्वधनीयं ॱ साक्षी विश्वनाथ ॱ जयपति ॱ हाकुराम ॱ लिखति कायस्थछत्रसिंह ८ ॥

(पछाडि)

१. च[४२]खुं ना[४३] *[४४]

२. स बुया ॥

---

३२. ताडपत्र मूसाले काटेकोले शुक्लको डिको देखिँदैन।

३३. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा काधिवासिन् लेखिएको छ।

३४. त् ॱ भन्दा पछाडिकोको तल्लो भाग देखिन्छ।

३५. ताडपत्र मूसाले काटेकोले मको डिको देखिँदैन।

३६. ताडपत्र मूसाले काटेकोले राको पछिल्लो भागको डिको र कान्नानीको माथिल्लो भाग देखिँदैन।

३७. ताडपत्र मूसाले काटेकोले भाको माथिल्लो भाग देखिँदैन।

३८. यंभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

३९. ताडपत्र मूसाले काटेकोले भुको डिको र सामैको माथिल्लो भाग देखिँदैन।

४०. ताडपत्र मूसाले काटेकोले ज्यको डिको देखिँदैन।

४१. ज्यभन्दा पछाडिको अक्षरको तल्लो भाग देखिन्छ।

४२. ताडपत्र मूसाले काटेकोले चको टुप्पो देखिँदैन।

४३. ताडपत्र मूसाले काटेकोले नाको पछिल्लो भागको डिको देखिँदैन।

४४. नाभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१३६ सङ्ख्या

ने.सं. ८३४ (वि.सं. १७७१) नष्टाषाढकृष्णत्रयोदशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १९०१/३४[45]

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ। छापको दायाँपट्टिको केही भाग फुटेर गएको छ।

मूलपाठ[46]

१. ॡ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ८३४ नष्टाषाढकृष्णत्रयोदश्यान्तिथौ ॰ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणीग्लाद्दुत्तरस्थ ॰ तव[47]लंह्ङे ननि यन्ता गृह अनिरुद्धभारो ः नाम्न७ स्वकीयं स्वभुज्य ः

२. मानिकं ॥ कुतुबाहार ल वन्ता दुंदुगृह रघुवंश रावुत्त भवानीशङ्कर बाबुस नाम्ना सकासात् ॥ स एव[47] कुतुब[47]ाहार ननि यितागृह पातालनामप्रदेशे ॰ श्रीराजया गृहभूम्यां

३. पश्चिमत७ पूर्व्वत७ दक्षिणतश्च ॰ श्रीजयकल्यान बदेजुसओ श्रीराजयाओ[48] गृहेणोत्तरत७ एतत्मध्ये तद्गृह जाव[47] पातालन खा ह्लसत्या ७x तद्गृहभूम्यां यथानगरकारप्रव[47]र्त्तमान-

४. स्तथा संचारार्घेन यथोचित्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधीनत्वं कृत्वा दैविकराजिकं विना यदि शङ्कट-वादविव[47]ाददिकं स्यात्तदा धाण्णंकेन परिसोधनीयं ॰ अ-

५. त्र पत्रार्थे साक्षि धाण्णंकस्वगोत्र पितृव्य चण्डीदास भारोस दृष्ट७ थ्व छेया पूर्व्व पत्र स्वभे छेया छपुं चोंग्वस मकाया जुरो ॥ क्रीप्न सर्व्वं सोधान पाचु जुरो ॥ शुभं ॥

(पछाडि)

कुतुबाहार छे क्री ॥

१३७ सङ्ख्या

ने.सं. ८३७ (वि.सं. १७७४) नष्टज्येष्ठशुक्लचतुर्दशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १९०२/१२[45]

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ३६ पृष्ठमा छ।

---

४५. यस पत्रको पछाडिको भागको माइक्रोफिल्म भएको छैन।

४६. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

४७. यो व लाम्चो छ।

४८. स र गृको बीचमा डिकाभन्दा माथि यस्तो ∨ चिह्न र तिनै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल तेस्रो र चौथो पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा काकपद दिई माथि खाली ठाउँमा पहिलो पङ्क्तिको °त्र्योदश्यान्तियौको थौको माथि ओदेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएको ओदेखि याओसम्मको अक्षर त्यही पङ्क्तिको ललितको तको माथिसम्म पुगेको छ। थपिएका ती अक्षर कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो, त्यो जनाउन ३ लेखिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ[४९]

१. ๑ सम्बत् ८३७ नष्टज्येष्टशुद्धि १४ नकविहारि ङाखाचोक ननि यन्ता गृह शाक्यवंश श्रीदानमुनिजुसओ ، स्वगोत्र भ्रातृ शाक्यवंश श्रीशाक्यमुनिजु स्वगोत्र भ्रातृ शाक्यवंश श्रीचिकुतिजु थ्व स्वह्म फुकिंज थ्यथ्य अन्नोन्येन मानान्ति जुस्यं छे बडि चेरकं कार-

२. ङाया भाषा थ्वते ॥ भाषा स एव ङाखाचोक ननि यन्ता जावया पूव्व क्वथाया अङ-ग्वड ، उत्तर मातानया निनार ، पश्चिम मातानया निनार ، दक्षिण क्वथाया अङ-ग्वड॰ थ्व प्य चेन त्रिशूल चेन प्रमान याङ दथ्वद्य जाव थनक्वंस शुद्धि जुरो ॥ थ्व छेन यन्ता पा- ५०

३. ताल दाङन कु श्लंस्वत्या १३x थ्व पातालन पूर्व्वं जाव थनक्वं थ्व बडियां शुद्धा जुरो ॥ पाणिपात ल लंख लं ह्ङा जेरथ्यं ॥ स पल लंभू ह्ङा जेरथ्यं जुय दो जुरो ॥ थ्वते बडि स एव ज्येष्ठभ्राता श्रीदानमुनिजुया थव सेव शुद्धो बडि जुरो ॥ घरट वंग्व मवंग्व धास्यं थ्यथ्यस्यं

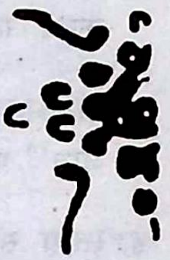

४. [५१]रिथ्वच मदो ह्ङाया नामन सुया बडिसं विवादकारे थ्यथ्य जास्यं शुद्धके-मार जुरो दहिनवामस थव फुकिंज यतरे मेर हेने मदो ॥ यदि भाषा थ्व छेया पोर लया पादि वस मोहो टंका साह्न १० तङ्गन काया जुरो ॥ थ्वते बडि चेरकाया साक्षी स्वगोत्र भ्राता शा-

५. [५२]क्यवंश श्रीअमृतजोतिजु स्वगोत्र श्रीदेवराजजु ، छ्वाचबाहार वज्राचार्य्य श्रीधनजोतिजु श्रीवच्छबाहार क्वाठगृह पिक्षु श्रीरायजु ، यिकुलिया पिक्षु श्रीतवधिकजु एते दृष्टं ॥ स्वभिं भा-

(दायाँ फट्केमा पाँचौं पङ्क्तिभन्दा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

षा चोता दु जुरो ॥ शुभं ॥

(पछाडि)

भूय पुराङ छे स्वह्म मतकार जुरो ॥ भूय छ्वाचबाहार छे स्वह्म मतकार साक्षी ह्ङथ्व खेस जाक्वं दृष्ट ॥ शुभं ॥

---

४९. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो ।

५०. यस बुट्टाले पछिल्ला चार पङ्क्ति ओगटेको छ ।

५१. तेस्रो पङ्क्तिको श्लंस्वत्याको श्लंको तलबाट चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ ।

५२. चौथो पङ्क्तिको दहिनको दको तलबाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१३८ सङ्ख्या

ने.सं. ८३७ (वि.सं. १७७४) नष्टज्येष्ठशुक्लचतुर्दशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८९४/३४

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ३७ पृष्ठमा छ।

मूलपाठ[५३]

५४ १. ৎ सम्बत् ८३७ नष्टज्येष्ठशुद्धि १४ नकबिहारिं ङाखाचोक ननि यन्ता गृह शाक्यवंश श्रीदानमुनिजु स्वगोत्र भ्रातृ शाक्यवंश श्रीशाक्यमुनिजु स्वगोत्र भ्रातृ शाक्यवंश श्रीचिकुति- ५५

२. जु थ्व स्वह्म फुकिंज थ्यथ्य अन्नोन्येन मानान्ति जुस्यं छे बडि चेरकं कारङाया भाषा थ्वते ॥ भाषा स एव ङाखाचोक ननि यन्ता जावया क्वथाया. दक्षिण अङ राकस छ्या त्रिशूर चे-

३. नन उत्तर मातानया निनारस छ्या त्रिशूल चेन प्रमानन पूर्व्व ताद्य थनक्वंस शुद्धि जुरो ॥ थ्व छेन यन्ता लिबिचा थ्व बडिया जुरो ॥ पाणिपातया लंख ल ह्ङा जेरथ्यं ॥ ल भू थव बडिनं जुय जु-

४. रो ॥ थ्व बडिन ज्येष्ठभ्राता श्रीदानजोतिजुयात ह्ङा जेरथ्यं ल छन्नेमार ॥ थ्वते स एव भ्रातृ श्रीशाक्यमुनिजुया थव सेव शुद्धो बडि जुरो ॥ घरट वंग्व मवंग्व धास्यं थ्यथ्यस्यं रिथ्वच मदो ह्ङाया नामन

५. सुया बडिसं विवादकाले थ्यथ्य जास्यं शुद्धकेमार जुरो ॥ दहिनवामस थव फुकिंज यतरे मेरे हेन्ने मदो ॥ यदि भाषा थ्व छेया पोर लया पादि वस मोहो टंका नीय तंङ २० काया जुरो ॥

६. थ्वते छे बडि चेरकाया साक्षी स्वगोत्रभ्राता शाक्यवंश श्रीअमृतजोतिजु स्वगोत्र श्रीदेवराजजु ، छ्वाचबाहार वज्राचार्य्य श्रीधनजोतिजु ، श्रीवच्छबाहार क्वाठगृह पिक्षु श्रीरायजु यिकुरि-

७. या पिक्षु श्रीतवधिकजु एते दृष्टं ॥ भाषा स्वभिं चोया दो जुरो ॥ शुभं ॥

---

५३. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

५४. यस बुट्टाले सातै पङ्क्ति ओगटेको छ।

५५. यो बुट्टा पहिलो पङ्क्तिभन्दा माथि र सातौं पङ्क्तिभन्दा तलसम्म गएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि)

१. भूय पूराङ छे स्वह्म मतकार जुरो ॥ भूय छ्वाचबाहार

२. छे स्वह्म मतकार साक्षा ह्ङश्व खेस जाक्वं दृष्ट ॥ शुभं ॥

१३९ सङ्ख्या

ने.सं. ८३९ (वि.सं. १७७६) नष्टाश्विनशुक्लद्वादशी

यो पत्र महेशराज पन्त २०५६ छ:४५-४६ मा छापिएको छ।

१४० सङ्ख्या

ने.सं. ८३९ (वि.सं. १७७६) नष्टाश्विनकृष्णदशमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २१३१/२५ यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ३८ पृष्ठमा छ।

मूलपाठ[५६]

१. ၉ श्रैयो॥स्तु ॥ सम्बत् ८३९ नष्टाश्विनमासे कृष्णपक्षेः ॥ दशम्यान्तिथौ ॥ श्रीमत्कार्त्तिपुलमहानरे ॥ श्रीयंग्ल काष्टमण्डपनामध्येये ॥ पोण्डेतोल पुषुरिद्याङ र वन्ता छें विशेश्वरभारोनाम्नेन सकासात ॥ स यव तोल स यव छें ॱ सिद्ध ✪[५७]✪✪[५८] येन शुक्री-

२. यं स्वबुर्ज्यमानिकं ॥ स येव छे गृहनामसंज्ञकं ॥ ग्राहाकया छेन यौ ॥ धारणया छेन ॱ थ ॥ सिथिया छेन वन्ता ॥ मानध्र पुनसिंङया छेन क्व ॥ एतेषां म थ्वते चात्राघाटन दु जाव छे कु १८x पाताल कु १७x तत४ गृहस्य यथादेशकालप्रवर्त्तमानसंचारा-

३. र्घेन सूवर्ण्णमुल्यमादायं ॱ स्वाधिनानवंतुकं न्यायेन क्रेन विक्रीयतं भवति ॥ तत४ धारणकस्य निमित्तिं यदि शंकृतव्यावाडविदा स्यात्तदा धारणकेन परिस्वधनिंयं ॥ साक्षि ज्येष्टपिता सिपि भारो भात्रा स्याम प्रति धनि पुरेस थाक XXXXXX

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो परेर)

x ह ॥ शुभ ॥

---

५६. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

५७. द्धभन्दा पछाडिको अक्षरको पछिल्लो भाग देखिन्छ।

५८. येभन्दा अगाडिको अक्षरको डिको र पछिल्लो भाग देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१४१ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८३९ (वि.सं. १७७६) नष्टाश्विनकृष्णएकादशी

यो पत्र श्यामसुन्दर राजवंशी २०४२:१५-१८ मा छापिएको छ।

१४२ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८३९ (वि.सं. १७७६) नष्टाश्विनकृष्णात्रयोदशी

यो पत्र महेशराज पन्त २०५२:३५-३६ मा छापिएको छ।

१४३ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८४२ (वि.सं. १७७९) नष्टश्रावणकृष्णाचतुर्थी

दिनेशराज पन्त २०५४:५ मा २१ सङ्ख्याको सामग्रीको रूपमा यस पत्रको चर्चा गरिएको छ।

१४४ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८४५ (वि.सं. १७८२) नष्टाषाढशुक्लप्रतिपदा

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४४:१०७ मा छापिएको छ।

१४५ सङ्‌ख्या

ने.सं. ८४५ (वि.सं. १७८२) नष्टाषाढकृष्णनवमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १९०२/४९ यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ३९ पृष्ठमा छ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा **श्री** लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ૨ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८४५ नष्टाषाढकृष्ण ˎ नव॑॑म्यान्तिथौ ˎ श्रीललितब्रुमायां श्रीमानिग्लादाग्नेयस्थ व॑॑कूब॑॑ाहार ज्याथाल व॑॑न्ता गृह शाक्यवंश श्रीतव॑॑धेकजुस नाम्ना शकाशात ˎ ग्वाछेब॑॑ाहार खण्डचोक येता गृह शाक्येव॑॑श श्रीजगत्जोतिजु-

---

५९. यो व चुच्चे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. स नाम्ने स्वक्रीयं स्वभुज्यमानिकं ॱ च्वाकनपा क्षेत्रनामप्रदेशे ॱ क्वाठलंषु श्रीदेव"जोतिजुसव" ॱ गुथियाव" द्वयोस क्षेत्रात्पश्चिमत ॱ गुथियाव इतिलंह्डे श्रृष्टिकाल सिद्धिराजजुयाव द्वयो क्षेत्राद्दुत्तरत ॱ स एव श्रीसिद्धिराजजु फुकिंजया क्षे-

३. त्रात्पूर्व्वत ॱ ग्राहकस क्षेत्राद्दक्षिणतश्च ॱ एतन्मध्ये तत्क्षेत्र द्वयोरोपनिकं रोव" नसि २ ने चातलन जुरो तत्क्षेत्र शकर्षं स्मपरिभोग्यं यथानगरकालप्रवर्त्तमानस्तथा शञ्चारार्घेण यथोचित्मूल्यमादाय क्रयविक्रय-स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रये-

४. न विक्रयेतम्भव"ति ॱ यदि श्याद्देवीराजिक विना तत्क्षेत्रस शङ्कटव्याव"दकाले तदा धार्ण्णंकेन परिसोधनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णकस भ्राता श्रीकुतुसिंहजु दृष्ट ॥ पूर्व्व तलपत्र पेभेया छपुन चोंगवस मकाया जुरो ॥ क्रीपन सर्व्व सोधान पा"-

(द्वायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

१. चकं धुंव जु-

२. रो ॥ शुभ ॥

१४६ सङ्ख्या

ने.सं. ८४८ (वि.सं. १७८५) नष्टवैशाखकृष्णद्वितीया

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०२६:३१ मा र पूर्णरत्न वज्राचार्य २०४९:१२२ मा छापिएको छ।[६२]

१४७ सङ्ख्या

ने.सं. ८५० (वि.सं. १७८७) नष्टभाद्रकृष्णप्रतिपदा

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४४:१०७-१०८ मा छापिएको छ।

१४८ सङ्ख्या

ने.सं. ८५३ (वि.सं. १७९०) नष्टाषाढशुक्लअष्टमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८७६/७ यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ४० पृष्ठमा छ।

---

६०. यो व चुच्चे छ।

६१. तेस्रो पङ्क्तिले भन्दा चौथो पङ्क्तिले दायाँतिर अलि बढी ठाउँ ओगटेकोले पा अलि दायाँतिर छ।

६२. दोस्रोपटक त्यही सामग्री श्री ५ को सरकारको उही विभागबाट छापिँदा त्यस विषयमा कुनै टिप्पणी नगरिएकोले हिंड्दैछ पाइला मेट्दैछको अर्को थप उदाहरण यो बन्न गएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ[63]

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८५३ नष्टाखाढशुक्ल ॥ अष्टम्यान्तिथौ ॥ श्रीललितब्रूमायां श्रीमाणिग्लाद्वायव्यस्य७ ॥ ङाखाचूक ननि यौता गृह ॥ साक्यवंश श्रीमानसिंहदेवजुनाम्न७ स्वक्रीयं स्वभुज्यमानिकं ॥ तत्रैव {{ङाखा[64]}}-

२. चूक यौता दुंदु गृह ॥ साक्यवंश श्रीसाक्षमुनिजु नाम्ना सकासात् ॥ तत्रैव ङाखाचूक यौता दुंदु गृह पातार नामप्रदेशे ॥ धाण्र्णकगृहेण पश्चिमत७ ॥ श्रीजयधर्म्मसिंह[65]जुस व ग्राहकया गृहा{{दुत्त[66]रतः}}◎◎◎

३. धर्म्मराजजुया जाव प[67]ातारशीमाया पूर्व्वत७ दक्षिणत७ ॥ एतत्मध्ये ङाखाचूक यौता दुंदु प्रवेश ‹ जाव पातारन जव स्व ३ कु षु ६ तद्गृह स्वशीमासह ॥ यथान[68]गलकालप्रवर्त्तमानेन तथा स(ञ्चा[69]रार्घेण य)-

४. थोचिन्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायेण क्रयविक्रयत्वं भवति ॥ यदि स्याद्दैविकराजिक विना शंकटविवादकाले तदा धाण्र्णकेन परिसोधनीयं अत्र पत्रार्थे साक्षि धाण्र्णकभ्रा(ता) ◎◎◎◎

५. [70] भ्रिजु भ्रात्तेपुत्र श्रीधर्म्मराजजु ‹ श्रीधनसिंहजु त्रय दृष्ट७ ॥ क्रीप्न सर्व्वं शोधन पा{{चु ॥ शुभं ॥}}

(पछाडि)

१. ९ भूय भाखा सपल ह्ङा जेलथ्यं छ्नेमाल ॥

२. पाखा भू ह्ङा जेलथ्यं जुरो ॥ शुभ ॥

१४९ सङ्ख्या

ने.सं. ८५८ (वि.सं. १७९५) नष्टाश्विनकृष्णाषष्ठी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १९२७/२१[71]

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ४१ पृष्ठमा छ।

---

६३. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

६४. वभन्दा पछाडिको दोस्रो अक्षरको पछिल्लो भाग देखिन्छ।

६५. पहिले लेखिएको अक्षरलाई ह बनाइएको छ।

६६. हाभन्दा पछाडिका दुइ अक्षरको डिको देखिन्छ।

६७. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै नचलाईकन मूल अक्षरलाई प बनाइएको छ।

६८. पहिले लेखिएको अक्षरलाई न बनाइएको छ।

६९. सभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।

७०. चौथो पङ्क्तिको विनाको विको तलबाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

७१. यस पत्रको पछाडिको भागको माइक्रोफिल्म भएको छैन।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ[७२]

१. ॐ श्रैयोऽस्तु ॥ सम्वत् ८५८ नष्टाश्विणीकृष्ण ॥ षष्ठ्यान्तिथौ ॥ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणीग्लाद्वायुव्यस्थ७ यखाछे नायलंखु लं यन्ता गृह ्‌ सुखदेव भारोस नाम्न७ स्वक्रीयं स्वभुज्यमानिकं ॥ सनगुँदेश क्वथ्वभ्रोड लं यन्ता गृह बाबुदेव भावोस नाम्ना सकासात् ॥ झांपाकु वा-

२. टिकानामप्रदेशे ॥ मार्ग्गव[७३] खिङ्गुराज भारोस वाटिकायां पश्चिमत७ मार्ग्गेण उत्तरत७ श्रीराज्ञो सिमायां पूर्व्वत७ दक्षिणतश्च ॥ एतन्मध्ये तद्वाटिका सार्द्धस्त्रयकर्षाङ्क कर्ष स्वंत्या ३x तद्वाटिका यथानगरकाल-प्रवर्त्तमानस्तथा शञ्वारार्घेण यथोचित्मूल्यमादाय

३. क्रयविक्रयस्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रयेण विक्रीयतम्भवति यदि स्याद्देवीराजक विना तद्वाटिकास शङ्कटविवादकाले तदा धार्ण्णकेन परिशोधनीयं अत्र पत्रार्थे साक्षि पुत्रगोपालभारो दृष्ट ॥ पूर्व्व तलपत्र ने थानया छपुन चोग्वस मकाया ॥ क्रीप्न सर्व्व सो[७४]-

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

धान पाचु ॥ शुभं ॥

(पछाडि)

झापाको बु क्री ॥

१५० सङ्ख्या

ने.सं. ८६४ (वि.सं. १८०१) नष्टाषाढकृष्णपञ्चमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या

ई १८९४/३२ र जी १७०/७

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ। श्रीको माथि दायाँबायाँ दुवैतिर चन्द्र छन्।

---

७२. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

७३. ॥ र खिको बीचमा खिको डिकाको हाराहारीमा पहिलो र दोस्रो पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा यस्तो v चिह्न र त्यही ॥ र खिको खुट्टाभन्दा तल अर्को काकपद दिई तेस्रो पङ्क्तिको स्वाधिनाको धिको तल खाली ठाउँमा, कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो त्यो जनाउन २ लेखी मार्ग्गव थपिएको छ। थपिएका ती अक्षर त्यही पङ्क्तिको वर्त्तकंको वको तलसम्म पुगेको छ। थपिएका ती अक्षरपछि यस्तो x चिह्न दिइएको छ।

७४. दोस्रो पङ्क्तिभन्दा तेस्रो पङ्क्तिले दायाँतिर अलि बढी ठाउँ ओगटेकोले सोको ओकारको यस्तो ा भाग अलि दायाँतिर छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ[७५]

१. ⑴ श्रीयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८६४ नस्त ؛ अखाढकृष्णपचंम्यायां त्रिथौ श्रीमध्यपुरिस्थाने ، देगुटोरकाधिवासिन ؛ ग्राहाक : श्रीधलदुव[७६]रकस्य नामा शकासात : पुखुलसिट्टोरकै वात्रव्यं ؛ धार्ण्णक ؛ सिधक्रसिंङभारोकस्य नामेर्ण्ण शुकियं शुभूज्यमानिकं थार्ण्णस्य पश्चिमदिस प्रदेस्य ؛ जुगिदेव[७७]कस्य क्षेत्रेन वश्चिमत ؛ शुपोमागन उत[७८]लत : पूर्व्वत ؛ जुगिदेवकस्य क्षेत्रेन दक्षिनतश्च : एतमध्य कामराद्वोर क्षेत्रना-

२. सज्ञकं : तस्यं क्षेत्राङ्क: दुय क्लर्ष नस्य २ तत क्षत्र जयादेसकारप्रओस्तमान तथा संचाराघेर्ण्ण शुओनमुरेमादाय क्रविक्रयस्वाधिनेन कृयन विक्रीयस्त भव[७९]स्ति : यर्द्यस्यां देविकराजिकव्याघातपरेन तदा धार्ण्णकेन स्वयं परिस्वधनियं अत पत्राथे दृष्टसाक्षि : वजाचार्य्य गुनाक्रुसिंह ؛ वज्राचार्य्य रह्लमुनि ؛ जगव[८०]न्त सिंह : कृर्ष्णसिंह ؛ लह्लमांसिं दानाएक बुभन्द्रि ؛ लर्ह्लमांसिं बुभन्द्रि ؛ मनिधर बुभन्द्रि ؛ पद्मसिंङ बुभन्द्रि ؛ व-

३. जाचार्य्य सवानंद बुभन्द्रि ؛ देविसिं बुभन्द्रि ؛ जयनंद बुभन्द्रि ؛ दारित : गंगाराम भारो ؛ रिखित कायस्थ ॥ हाकुसिंह ؛ शुभ ॥ पुर्त्र भाखा ، जोलति बाबुया रंख भाग थ्याक जुरो ॥

(पछाडि)

⑴ कामरादो बु

१५१ सङ्ख्या

ने.सं. ८६७ (वि.सं. १८०४) नष्टचैत्रशुक्लतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई ४४५/१६

मूलपाठ

१. {⑴} श्रे[८१]योऽस्तु ॥ सम्बत् ८६७ नष्टचैत्रशुद्धि ३ वंकुबाहार महाबुद्ध येकुलि गृह ، शाक्यवंश श्रीविश्वमुनिजुसन. ज्येष्ठपुत्र श्रीसहगानन्दजु. मध्यपुत्र श्रीआनन्दजु[८०] कर्ने[८१]{ष्टपुत्र श्री} ::: {न}-

---

७५. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

७६. यो व लाम्चो छ।

७७. यो व खुँडे छ।

७८. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा न उत लेखिएको छ।

७९. फोटोमा श्रेको एकलख र अगाडिको भाग देखिँदैन।

८०. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले न्दजुको बीचको भागको केही अंश देखिँदैन।

८१. फोटोमा नेको सामै देखिँदैन।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. न्दजु स्वह्मस्त ৲ बु बडि [या[८२]च[८३]]कं बिलङ्गाया भाख थ्वते ॥ भाखा ৲ मातिर बु ৲ उदोर ৲ भाजंप्वात ৲ ददिखुल ৲ ह्मेदोर ৲ बुंगप्वात ৲ खोनाथलि ৲ ओर ৲ थ्वते बुया पेबोस छिबो थ[८४] :::

३. प्न छिको जुको जुरो ৲ **[८५] दु[८६]धन पिधन तंवा कासा[८७] अष्टलोह अष्टब्रीहि[८८] ৲ लेया देया गुथिगणाचरण धरण कुतं[ब[८९]]*[९०] जाक्व पदाथ समस्तं स्व[९१]बो[[स[९२] छिबो]]◎[९३]◎[९४] श्रीवीरमानन्दजुया :::

४. ा[ज][९५]व मजिव घत व ******[९६] ा[ल][९७]थ्वच मदु ৲ द *****[९८] थेथ्य एतोरे मेरे हेने म[दो]**[९९] *******[१००] सं विवादकाले थ्य ◎[१०१]◎◎◎◎◎[१०२] ৲ थ्वतेया साक्षि :::

५. ● वृद्धिजु ৲ वंव्य *******[१०३]*[१०४] दृष्ट ॥ उत्ति *****[१०५] ता ◎◎[१०६]

---

८२. डिभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग र डिको देखिन्छ।
८३. कंभन्दा अगाडिको अक्षरको सामै र डिको देखिन्छ।
८४. फोटोमा थको सामै देखिँदैन।
८५. रो ৲ भन्दा पछाडिका दुइ अक्षरको घाँटीसहितको माथिल्लो भाग देखिन्छ।
८६. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले दुको तर्कुल्लेसहितको तल्लो भाग देखिँदैन।
८७. न र अको बीचमा तिनको डिकोभन्दा माथि दोस्रो र तेस्रो पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा यस्तो ৺ चिह्न दिई पहिलो पङ्क्तिको शुद्धि ३ को ३ को माथि खाली ठाउँमा तंवा कासा थपिएको छ। थपिएका ती अक्षर त्यही पङ्क्तिको वंकुबाहारको बाको माथिसम्म पुगेको छ।
८८. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले हिको तल्लो भाग देखिँदैन।
८९. तंभन्दा पछाडिको अक्षरको बीचको केही अंश र डिकोको अलिकति अंश देखिन्छ।
९०. जाभन्दा अगाडिको अक्षरको डिको र पछिल्लो भाग देखिन्छ।
९१. पहिले लेखिएको अक्षरलाई स्व बनाइएको छ।
९२. बोभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।
९३. बोभन्दा पछाडिका दोस्रो, तेस्रो र चौथो अक्षरको डिकाको केही अंश देखिन्छ।
९४. श्रीभन्दा अगाडिको अक्षरको पछिल्लो भाग देखिन्छ।
९५. बाइमात्राभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।
९६. वभन्दा पछाडिका ६ अक्षरको बीचको भाग छोडेर अरू भाग देखिन्छ।
९७. बाइमात्राभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भागको केही अंश र सामै देखिन्छ।
९८. दभन्दा पछाडिका ५ अक्षरको बीचको भाग छोडेर अरू भाग देखिन्छ।
९९. मभन्दा पछाडिका ३ अक्षरको डिको देखिन्छ।
१००. संभन्दा अगाडिको अक्षरको पछिल्लो भाग देखिन्छ।
१०१. थ्यभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।
१०२. ৲ थ्वभन्दा अगाडिका २ अक्षरको रूप देखिन्छ।
१०३. व्यभन्दा पछाडिका ७ अक्षरको बीचको भाग छोडेर अरू भाग देखिन्छ।
१०४. दृभन्दा अगाडिको अक्षरको रूप देखिन्छ।
१०५. तिभन्दा पछाडिका ५ अक्षरको बीचको भाग छोडेर अरू भाग देखिन्छ।
१०६. ताभन्दा पछाडिको अक्षरको माथिल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१५२ सङ्ख्या

ने.सं. ८६७ (वि.सं. १८०४) नष्टचैत्रशुक्लदशमी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ५४ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ७९० को रूपमा मूल पत्र छ।
नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १५३४/६

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ४२ पृष्ठमा छ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ[१०७]

१. ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८६७ नष्टचैत्रशुक्लदशम्यान्तिथौ ॥ श्रीललितब्रूमायां श्रीमाणिग्लाद्दक्षिणतऌ ॥ तानीग्ल चाकलँ यौता गृह श्रीरघुवंशरावतअमलसिंहबाबुनाम्नऌ स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं ॥ वं[१०८]कु चाकलँ येता गृह प्र-

२. जापति भागीदेव[१०९] थकुल भ्रातृसह नाम्ना सकाशात् ॥ फुचिन क्षेत्रनामप्रदेशे ॥ [११०] श्री ३ हरसिद्धि त्रिदेवी भट्टारकासव[१०८] ‍ क्षेलव[१११]सीमाया उत्तरतऌ ॥ धलसीमायाऌ पूर्व्वतऌ ॥ खो-

३. कना बजिया धनसिंह भारोस क्षेत्राद्दक्षिणतऌ ॥ एतेषाम्मध्ये तत्क्षेत्र सप्तरोपनिकं रोवाङ्ग रोव[१११] ह्लस ७ थ्वतेस अर्द्धभाग जुको जुरो ॥ सकर्षं सम्परिभोग्यन्तद्यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन तथा संचारार्घेन यथो-

४. चितमूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिवृत्तिकं न्यायेण क्रयेन विक्रयत्वम्भवति ॥ यदि स्याद्दैविकराजिक विना तत्क्षेत्रस्य शंकटविवादकाले तदा धाण्र्णकेन परिशोधनीयं ॥ अत्र पत्रार्थे साक्षी धाण्र्णकस्य पुत्रश्रीर-

५. [११२] घुवंश-

रावतभवानीसिंहबाबु दृष्टऌ ॥ तदर्द्धभागक्षेत्रस्य सर्व्व शोधन पाचकं धुंग्व जुरो ॥ शुभं ॥

(पछाडि)

१. ॥ फुचि न बु-

२. या ॥

---

१०७. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

१०८. यो व खुँडे छ।

१०९. यो व चुच्चे छ।

११०. ॥ र श्रीको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडी पहिलो पङ्क्तिको श्रीरघुवंशको श्रीको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

१११. यस वको पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ।

११२. चौथो पङ्क्तिको राजिकको जि र कको ठीक बीचबाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१५३ सङ्ख्या

ने.सं. ८६९ (वि.सं. १८०६) नष्टभाद्रशुक्लचतुर्थी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १०६८/४९[113]

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ४३ पृष्ठमा छ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा **श्री** लेखिएको छ।

मूलपाठ[114]

१. ॰ श्रेयोऽस्तु॥ सम्बत् ८६९ नष्टभाद्रपदशुक्ल॥ चतुथ्यान्तिथौ、श्रीललितब्रुमायां[115] श्रीमानीग्लात्पूर्व्वस्थ৪ यम्बलमगुडि तुंथि ग्ल छे यौता गृह विष्णुसिंह भाव[116]या नाम्ना सकासात्॥ स एव तुंथि ग्ल छे येता गृह स्वगोत्र、भागिदेव भाव[116]या नाम्नेन स्वक्रीयं स्वभुज्यमानिकं॥

२. म्यालथ क्षेत्रनामप्रदेशे॥ रक्षसिंह प्रजापया क्षेत्रेण पश्चिमत৪ तवङ्ग्यालया[117] पनिस क्षेत्रेणोत्तरत৪ दत्त-बाहारया ब[116]देतोस क्षेत्रेण पूर्व्वत৪ चिकित्सक जोगिदास भारोस क्षेत्रेण दक्षिणत৪ एतेखां मध्ये तत्क्षेत्र तेबीशरोपनिकं रोव नीयस्व २३ पूर्व्वंदि-

३. श ब्वाकसह॥ ता क्षेत्रस धाण्णर्कस्वादिकाल जुको जुरो॥ यथानग्लकालप्रर्त्तनस्तथा संचारार्घेण यथोचित्मुल्यमादाय क्रयविक्रत्वं भवति、यदि स्याद्दैविकराजिकं विना यदि शंकटविव[116]दादिकं स्यात्तदा धाण्णर्केन परिशोधनीय、मत्र :

४. [118]: पत्रार्थे साक्षि धाण्णर्कस्य कनेष्ठभ्रा{{ते}} [119]◎◎{{सिं}}[120]ह भारो दृष्ट॥ क्रीप्नया भण्णं पुरे धुंग्व जु{{रो शुभ[121]}} ॥

---

११३. यस पत्रको पछाडिको भागको माइक्रोफिल्म भएको छैन।

११४. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

११५. **यौ** र **श्री**को बीचमा तिनको शिरोभागमा यस्तो ∨ चिह्न दिई माथि खाली ठाउँमा **चतुथ्यान्तियौ**को **च**को माथि, कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो त्यो जनाउन १ लेखी **श्री**देखि लेख्न थालिएको छ र थपिएको **श्रीललितब्रुमायां** त्यही पङ्क्तिको **श्रीमानीग्ला**°को **श्री**को माथिसम्म पुगेको छ। थपिएका ती अक्षरपछि यस्तो ◦ चिह्न दिइएको छ।

११६. यो **व** चुच्चे छ।

११७. **ल** र **प**को बीचमा तिनको खुट्टाको हाराहारीमा काकपद दिई तल खाली ठाउँमा **या** थपिएको छ। थपिएको त्यो अक्षर कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो त्यो जनाउन २ लेखिएको छ।

११८. तेस्रो पङ्क्तिको **यथोचित्मुल्य**°को **त्मु**को तल तीनवटा यस्ता **:** चिह्न दिई चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ।

११९. **भ्रा**भन्दा पछाडिको अक्षरको एकलख र अगाडिको अलिकति भाग देखिन्छ।

१२०. **ह**भन्दा अगाडिको अक्षरको डिकोको केही अंश र अनुस्वार देखिन्छ।

१२१. ॥ भन्दा अगाडिको अक्षरको पछिल्लो भाग देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि)
म्यालथ क्षेत्रया क्री

१५४ सङ्ख्या

ने.सं. ८६९ (वि.सं. १८०६) नष्टभाद्रशुक्लएकादशी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४२:६९-७० मा छापिएको छ।

१५५ सङ्ख्या

ने.सं. ८६९ (वि.सं. १८०६) नष्टभाद्रकृष्णत्रयोदशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या जी १३६/४

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. {१} श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८६९ नष्टभाद्रपदकृत्रयोदश्यांन्तिथौ, श्रीखप्वंभुम्यां, श्रीवान्दिगरस्याने, इवलाचोटोलकाधिवासिन् ग्राहक, जयसिंभारोकस्य नाम्ना सकासात्, सोटोलकै वास्तव्यं, धार्ण्णक, तव[१२२]धेकभारो, जयकृष्णभारोकस्य नाम्नेन, सोकियं, सोभुज्यमानिकं, गृहमण्डलेस्मिन्, धनजुकस्य, गृहेन पश्छिमतः मनकस्य गृहेन उत्तरतः छत्रसिंकस्य गृहेन पुर्व्वतः धाराभुमेन दक्षिनतश्च एतत्मध्य, इवलाचो छे, खेखङ नियह्नसकु २७ अं-

२. गुल च्या ८ काथ जिमनेकुत्या १२x अंगुल खु ६ उत्र छताखेङ पेकु ४ अंगु पि ४ काथ खुकुत्या ६x अंगु पि ४ लिबिवं, पेकु ४ यं नियकु २० अंगु च्या ८ उत्र खेखाङ नियनेकु २२ अंगु च्या ८ काथ खुकुत्या ६x अंगु ह्न ७ लिबि वं नियनेकु २२ अंगु च्या ८ यं जिमछकुत्या ११x अंगुल खु ६ पच्छिम अथाक, खेखाङ ङाकु ५ अंगु सो ३ काथ जिमगुकु १९ तत गृह मार्ग्गधारापुर्व्वसोसिमापरिभोगं, तत यथादेशकालप्रवर्त्तमानस्तथा संचारांघेर्ण्णा सुवर्ण्णमूल्यमा-

३. दाय क्रय, विक्रयस्वाधिनेन, क्रयेन विक्रीयतं भवति ॥ यद्यस्यां दैविकराजिकव्याघातपरेन तदा धार्ण्णकेन सोयं परिसोधनियं, अत्र पत्रार्थे, दृष्टसाक्षि प्रधानाङ्ग, जयसिंह भारो, तेकर्म्मि, पत्मलाय कर्म्मि, जगदेव कर्म्मि, पत्मसिं कर्म्मि, दत्तसिं कर्म्मि, लिखिति कायस्थ, मोहनसिंह ॥ शुभ ॥

---

१२२. यो व लाम्चो छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१५६ सङ्ख्या

ने.सं. ८७२ (वि.सं. १८०९) नष्टाषाढकृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३६/२३
यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ४४ पृष्ठमा छ।

मूलपाठ[123]

(छाप खस्न जाँदा र छापमुनिको दोब्र्याएर सिइराखेको अंश फुस्किन जाँदा देखिन गएका अक्षर)

१. शुभ ॥ रो २ खोनाथ-

२. रि अंक मो टं १०१ मू-

३. र सं ८७२ नष्टकृ ६

१. ᳵ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८७२ नष्टाषाढकृष्ण ॥ सम्तम्यान्तिथौ ‸ श्रीललितब्रुमाया श्रीमाणीग्लान्नैऋत्यस्थ बाहारलुखा ल येता गृह पात्रवंश राउत्त भाजुधन बाबुस नाम्न७ स्वक्रीय स्वभुज्यमानिकं ॥ येखालंषु स्वतब[124]ाहार यन्ता गृह वीरभद्रसिंह भा-

२. रोस नाम्ना: सकाशात् ॥ खोकना थरि क्षत्रनामप्रदेशे ‸ [125] बदेजुतोसव क्षत्रेण दक्षिणत: ॥ एतन्मध्ये तत्क्षत्र ‸ द्वयो रोवाङ्क रोव नसि २ नेचातलणं ॥ यथानगरकारपवत्त-

३. मानस्तथा संचालाघ्रेण यचिमुल्यमादाय क्रेयविक्रयस्वाधीनत्वं कृत्वा दैविकराजिक विना यदि शंकटवादविवादादिकं स्यात्तदा धाण्णंकेन परिसोधनीय अत्र पत्रार्थे <<सा[126]क्षी धा>>ण्णंकस्य भ्राता भागिसिंहबाबु दृष्ट ❋❋❋ पत्र पे थानओ छपुन

४. [127] चोङस पिमकाया ॥ सर्व्व शोधान पाचु जुरो ॥ शुभं ॥·[128]

(पछाडि)

खोनाथ रि बु क्री ॥

---

१२३. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

१२४. यो ब चोसे छ।

१२५. दक्षिणपट्टिका एक जना सँधियारको नाउँ लेख्न शे ‸ र बको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडी पहिलो पङ्क्तिको पात्रवंशको बंको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

१२६. यभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

१२७. तेस्रो पङ्क्तिको °वादविवादादिकंको वाको तलबाट चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ।

१२८. मूल लिखतपत्रमा सप्तमी र त्यही लिखतपत्रको छापमुनिको दोब्र्याएर सिइराखेको ठाउँमा एक दिनअगाडिको मिति दिइएकोले लेनदेन एक दिनअगाडि नै भएको देखाउन दुइ थरी मिति हालिएको देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१५७ सङ्ख्या

ने.सं. ८७५ (वि.सं. १८१२) नष्टज्येष्ठकृष्णत्रयोदशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २३३१/१७

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ। श्रीको माथि दायाँ सूर्य र बायाँ चन्द्र छन्।

मूलपाठ

१. ९ श्रीयाऽस्तु ॥ सम्बत ८७५ नस्त ् ज्यस्तकृर्ष्णतेतोदस्यांन्तिथौः श्रीमध्यपुरिथाने ् पुखुसिटोरकाधिव'''ासिन ् गाहार्क बैखानंन्द्रसिंङक्रमिनायक ् कस्य ् नाम्ना सकासांतः स्वटोर ् कै वातव्यं धार्ण्णक जयमासिंङ भारो स्वह्यं फुकिज साहुतिन र्कस्य नामेन शुकृयं स्वभुज्यमानिकं वातिकाभुम्ने प्रदेस : धार्ण्णकस्य भुमेन पच्छिंमत ् मागेन उतरत्तं हितिभुम्ने ग्राहाकभुम्ने पुर्व्वत मुरमागन दक्षिनतश्च एतमध्य

२. चोदोदोल नाम यिता वातिका मामसंज्ञेकं तस्य वाओ यिवन ह्लसंकु ७ खेखाङा ् याव यिवन ६ शुयकु ३० गुरागु घात ् रख रा जुक्व ह्ङा वाङ थासं जुरो ततवातिकातिका मार्गधारापुर्व्वस्वसिंमाया परिभोगं तत र्यथादेसकारप्रवस्तमानसं तथा संचाराघेर्ण्णा शुवण्णमुरेमादाय कृयविकृयस्वाधिनेनं कृयण्ण विकृयतो भवस्ति र्यदेस्यां देविकराजिकव्याघातपरेन्त तदा धार्ण्णकेन स्वय परिस्वधनियं

३. अत पत्राथे दृष्टसाक्षि महेसोल ॥ जगवंतसिंह ॥ धनविरसिंह ॥ सिवनंद्रसिंह ॥ परिमांसिंङ क्रमिनायक नद्रसि कमिनायक साछि भागिहोदा ॥ रिखित कायस्थः कृष्णमान ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

चोदो केबा

१५८ सङ्ख्या

ने.सं. ८८० (वि.सं. १८१७) नष्टश्रावणशुक्लत्रयोदशी

यो पत्र महेशराज पन्त २०५२ ख:४५-४६ मा छापिएको छ।

१५९ सङ्ख्या

ने.सं. ८८६ (वि.सं. १८२३) नष्टचैत्र...

यो पत्र महेशराज पन्त २०५७ ग:६०-६१ मा छापिएको छ।

---

१२९. यो व खुंडे छ।

१६० सङ्ख्या

ने.सं. ८८८ (वि.सं. १८२५) नष्टश्रावणकृष्णपञ्चमी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४२:८४ मा छापिएको छ।

१६१ सङ्ख्या[१३०]

ने.सं. XXX नष्टवैशाखशुक्लसप्तमी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ५८ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ८४९ को रूपमा मूल पत्र छ।

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ४५ पृष्ठमा छ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापको छेउमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा **श्री** लेखिएको छ। श्रीको ठीक माथि एउटा थोप्ला छ।

मूलपाठ[१३१]

१. ꣸ शुभ ॥ {{श्रे[१३२]योऽस्तु[१३३]}}:[१३४] सम्बत् ◎◎◎[१३५] नष्टवैशाखमाशैः शुक्ल{{प[१३६]क्षे}} सप्त{{म्या[१३७]यां तिथौ[१३८]}} श्रीयंबुब्रुमायां ˎ श्रीगा{{ङ्गु[१३९]लंगे}} ˎ श्री[१४०] ◎◎◎◎◎[१४१]स्थानैः येता लिबिछे९ {{गृ[१४२]ह[१४३]मण्डले}} ◎◎◎◎◎◎ भारोकस्य नामनां सोत्रीयं स्व[१४४]{{भु[१४५]ज्यमानिकं}} ◎◎◎◎◎◎[१४६] ददछे९ गृहाधिवाष्टव्यः त ◎[१४७] ::::

---

१३०. संवत् नष्ट भइसकेको यस लिखतपत्रमा चलनचल्तीको पद्धतिको अधिमास भएकोले चलनचल्तीको अधिमास भएका लिखतपत्रहरूको सबभन्दा पछाडि यो राखिएको छ।

१३१. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो।

१३२. ॥ भन्दा पछाडिको अक्षरको माथिल्लो भागको केही अंश र तल्लो भाग देखिन्छ।

१३३. विसर्गभन्दा अगाडिको अक्षरको तर्कुल्लेसमेतको पछिल्लो भाग देखिन्छ।

१३४. ताडपत्र मूसाले काटेकोले विसर्गको माथिल्लो डल्लो देखिँदैन।

१३५. त् र नको बीचकाको तल्लो भाग देखिन्छ।

१३६. क्लभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग अलिकति देखिन्छ।

१३७. प्तभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग अलिकति देखिन्छ।

१३८. श्रीभन्दा अगाडिको अक्षरको पछिल्लो भाग देखिन्छ।

१३९. गाभन्दा पछाडिको अक्षरको तल्लो भागको अलिकति अंश देखिन्छ।

१४०. ताडपत्र मूसाले काटेकोले श्रीको सामैको माथिल्लो भाग र दाहिनेको बाइमात्राको धेरैजसो भाग देखिँदैन।

१४१. स्याभन्दा अगाडिको अक्षरको सामैको तल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।

१४२. छे९ भन्दा पछाडिको पहिलो अक्षरको अघिल्लो भागको केही अंश र तल्लो यस्तो ॱ भाग देखिन्छ।

१४३. छे९ भन्दा पछाडिको दोस्रो अक्षरको बायाँपट्टिको भागको अलिकति अंश देखिन्छ।

१४४. ताडपत्र मूसाले काटेकोले स्वको डिको र सामैको माथिल्लो भाग देखिँदैन।

१४५. स्वभन्दा पछाडिको अक्षरको तल्लो भाग देखिन्छ।

१४६. दभन्दा अगाडिका ६ अक्षरको तल्लो भाग देखिन्छ।

१४७. तभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. गृह अग्रादरसह ॥[१४८] द्वार ` इताथिता द्वय गृहनामप्रदेस्य ॥ मार्ग्गस्य पच्छिमत ॥ अभयशिंहभारोकस्य भुम्यः उत्तरत ॥ शशि भारोः अभयसिंह भारोः उभयस लिबिभुमेः पूर्व्वत ॥ कनकभारोकस्य ` अंङस्य दक्षनत ॥ अभयसिं[१४९]{{हभारोक}}स्य[१५०] ` गृहस्य पच्छिमत ॥ मगुरत्यायां ` उत्तरत ॥ ◎◎◎[१५१]::::

३. गमन ` पुन दक्षनगमन गृहमन्दले ` बाहिरिद्वारांगनप्लालसंछ्जनिकुपसिंनिकां ` जक्षनस्यापनियं ` अंके च ` यंता छे ९ कुतछि १ ह्ङ लिबि कुतछि १ सह ॥ येताछे ९ कुतछि १ थंनको पूर्व्वसोशिमासह ॥ तलपत्रसह ॥ तत्द्वयगृहस्य जथादेसकारप्रवर्त्तमानसञ्चाराघेन ` स्वाधिकानि[१५२][व[१५३]र्त्त[१५४]कं न्यायेन] ⇐⇐⇐ [परिसोध]-

४. नियञ्चः प्रति धारनस ` घरसारस[१५५] क्रीन काया जुरों ` तत्पत्रार्थ्य दृष्टसाषि ` यंग्ल क्वाठबहार ` पात्र[१५६]

---

१४८. ह र द्वाको बीचमा डिकोको हाराहारीमा यस्तो x चिह्न र तिनै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल दोस्रो र तेस्रो पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा काकपद दिई तल खाली ठाउँमा चौथो पङ्क्तिको नियञ्चःको निको तल, कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो त्यो जनाउन तलबाट पङ्क्ति गनी ३ लेखेर अग्रादरसह ॥ थपिएको छ। थपिएको पछिल्लो अक्षर र दण्ड भने पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा लेखिएको छ।

१४९. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा अभयसिं लेखिएको छ।

१५०. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले स्यको डिकोको धेरै भाग देखिँदैन।

१५१. ॥ भन्दा पछाडिको अक्षरको तल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।

१५२. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले निको बीचको भाग देखिँदैन।

१५३. निभन्दा पछाडिको अक्षरको डिको देखिन्छ।

१५४. निभन्दा पछाडिको दोस्रो अक्षरको डिको र डिकोभन्दा माथि गएको भाग देखिन्छ।

१५५. पहिले लेखिएको अक्षरलाई स बनाइएको छ।

१५६. ने.सं. १११ (वि.सं. १०४७/४८) देखि ने.सं. ८८९ (वि.सं. १८२५)[१] सम्मका केही घटना टिपिएको एउटा टिपोटमा रत्न मल्लले ञदेश (काठमाडौं) जिती त्यहाँका ८ जना थकुर जुजु (ठकुरी राजाहरू)लाई मारेको कुरा लेखिँदा तओया क्वाबाहारका थकुर जुजु पनि मारिएको कुरा परेको छ।[२] मारिने ८ जना थकुर जुजुमध्ये १ जना क्वाबाहारका र अर्काचाहिँ तओया क्वाबाहारका भएकाले काठमाडौंमा २ वटा क्वाबहाल भएको यताबाट स्पष्ट हुन्छ।

---

१. यहाँ उल्लेख भएको सबभन्दा पछिल्लो घटना पृथ्वीनारायण शाहले भक्तपुर विजय गरेको हो। यसको साल दिंदा ने.सं. ८९० लेख्नुपर्नेमा त्यहाँ भ्रमवश ८८९ लेखिएको छ।

२. बाबुराम आचार्य, नरहरिनाथ र अमोघवज्र वज्राचार्य २०१०:८१।*

---

* यो घटना ने.सं. ५५५ (वि.सं. १४९१/९२) मा भयो भनी यस टिपोटमा लेखिएको छ। अर्को टिपोटमा भने यो घटना ने.सं. ५८८ (वि.सं. १५२४) फाल्गुनशुक्लद्वादशीको दिन भएको कुरा लेखिएको छ।+ रत्न मल्लले ने.सं. ६०४ (वि.सं. १५४१) वैशाखशुक्लएकादशीको दिन काठमाडौं जिते भनी अर्को एउटा टिपोटमा लेखिएको छ।++ रत्न मल्लका बाबु यक्ष मल्ल ने.सं. ६०२ (वि.सं. १५३८)मा परलोक भएकाले+++ रत्न मल्लले ने.सं. ६०४ मा मात्र काठमाडौं जितेको कुरा प्रामाणिक देखिन्छ।

\+ देविचन्द्र श्रेष्ठ २०५९:३४।

++ धनवज्र वज्राचार्य, रामजी तेवारी, देवीप्रसाद भण्डारी, भोलानाथ पौडेल, शङ्करमान राजवंशी, गौतमवज्र वज्राचार्य, महेशराज पन्त र नयनाथ पौडेल २०१९:मूलभाग १३६।

+++ *पूर्णिमा* ११४ पूर्णाङ्कका २५-२७ पृष्ठ, ३० सङ्ख्याको टिप्पणी।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माथि हामीले छापेको लिखतपत्रमा यंग्लको क्वाठबहारको चर्चा आएकोले काठमाडौँको दक्षिण भागमा रहेको[३] कुनै बहाल यो हो भन्ने स्पष्ट हुन्छ ।

ठहिटीको इलाकामा पर्ने क्वाबहालको चर्चा जान कर लाक (२०४१/४२:२७०)ले ने.सं. ६७२ (वि.सं. १६०८) भन्दा अगाडि नपाएकोमा यम्बू[४]को क्वाथबहारको चर्चा ने.सं. ५७९ (वि.सं. १५१६) को एउटा लिखतपत्रमा आएकोले त्यो लिखतपत्र छपाई लाकको भनाइको खण्डन मैले पहिल्यै गरिसकेको हुँ ।[५]

ने.सं. १११ देखि ८८९ सम्मको केही घटना टिपिएको टिपोटमा काठमाडौँमा २ वटा क्वाबहाल भएको जुन कुरा परेको छ, त्यसको पुष्टि तात्कालिक लिखतपत्रबाट पनि भएको छ भन्ने कुरा यतासम्मका कुराबाट स्पष्ट हुन्छ ।

अब काठमाडौँका पात्रहरूको विषयमा पनि यसै प्रसङ्गमा केही लेखिन्छ ।

ने.सं. ४८४ (वि.सं. १४२०) मार्गकृष्णचतुर्दशीको एउटा लिखतपत्र नेवारराज्यका ब्राह्मणहरूको चर्चाको प्रसङ्गमा मैले छपाएको थिएँ ।[६] त्यो पत्र काठमाडौँमा महापात्रको अस्तित्व देखाउने पहिलो लिखत भए तापनि मैले त्यस वेला ब्राह्मणको इतिहासको प्रसङ्गमा त्यो पत्र छपाएकोले महापात्रको विषयमा केही लेखेको थिइनँ ।

देविचन्द्र श्रेष्ठ २०५९ मा काठमाडौँका महापात्रहरूको इतिहास दिँदा ने.सं. ४८४ (वि.सं. १४२०) को त्यस लिखतपत्रको चर्चा परेको थिएन । अहिले देविचन्द्र श्रेष्ठ २०६१:३०-३२ मा त्यस लिखतपत्रको व्याख्या गर्ने कोशिश गरिएको छ तापनि त्यस विषयमा अझै धेरै काम गर्न बाँकी छ भन्ने कुराको नमूनाको रूपमा त्यस लिखतपत्रमा उल्लेख भएको यम्बू दाथबहारका पात्रको विषयमा लेख्दा देविचन्द्र श्रेष्ठ २०५९:३६ मा चर्चित र ३८ मा फेरि प्रकाशित[७] ने.सं. ५३९ (वि.सं. १४७६) आषाढकृष्णनवमीको लिखतपत्रमा आएका दाथबहारकै पात्रको विषयमा नलेखिनुलाई लिन सकिन्छ ।

काठमाडौँका पात्रको विषयमा लेख्न बस्दा तलका सामग्रीमा पनि दृष्टि दिनु आवश्यक छ –

१. ने.सं. ४६७ (वि.सं. १४०४) आश्विनकृष्णपञ्चमी मृगशिरानक्षत्र वरीयान्योग शुक्रवारको दिन सारिसिद्धयाइएको *गीतगोविन्द*[८]

यो पुस्तक यङ्लदेशका कैलासकूटवज[९] महापात्र उदयसिंहदेवको लागि सारिएको थियो ।

२. ने.सं. ४७३ (वि.सं. १४१०) द्विराषाढकृष्णतृतीया शतभिषानक्षत्र शुभयोग शुक्रवारको दिन सारिसिद्धयाइएको *नवग्रहदशाविचार*[१०]

यो पुस्तक पनि यङ्लदेशका कैलासकूटवज[९] महापात्र उदयसिंहदेवको लागि सारिएको थियो ।

---

३. गौतमवज्र वज्राचार्य २०३१:९१ –

यङ्ल भन्नाले त्यस वेला पूर्वमा आज भोलिको टेबहालको सिमानासम्म दक्षिणमा लगनटोलभन्दा पर पश्चिममा भीमसेनस्थानसम्म र उत्तरमा मखनटोलको सिंहढोकासम्मको प्रदेशलाई बुझाउँथ्यो ।

४. गौतमवज्र वज्राचार्य २०३१:९१ –

... मखनदेखि ठहिटीसम्मको प्रदेशलाई यम्बु भनिन्थ्यो । हनूमान्ढोकाबाट मखनटोल भएर इन्द्रचोक निस्कने बाटोमा उभिएका ढुङ्गाका दुइ सिंह यम्बु पस्ने ढोकाका अवशेषको रूपमा रहेकै छन् ।

५. महेशराज पन्त २०४५ क:१-३ ।

६. महेशराज पन्त २०५०:५१-५२ ।

७. यो लिखतपत्र पूर्णरत्न वज्राचार्य २०४४:५४-५५ मा पहिलोपल्ट छापिएको हो ।

८. लूछयाह्रो पेतेक २०१५:२००, १ सङ्ख्याको लिखत । गणना गर्दा यसको नक्षत्र, योग र वार मिल्दैन भनी पेतेकले लेखेका छन् ।

९. यहाँ वज शब्दले के बुझाएको हो, मलाई थाहा छैन । यो वंशजको छोटकरी रूप हो भनी लूछयाह्रो पेतेक (२०१५:२००)ले लेखेका छन् । मेअरी शेफर्ड स्लसर (२०३९:११९)ले त्यही कुरा दोहोऱ्याएकी छिन् ।

१०. लूछयाह्रो पेतेक २०१५:२००, २ सङ्ख्याको लिखत ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३. ने.सं. ४९२ (वि.सं. १४२९) आश्विनपूर्णिमा अश्विनीनक्षत्र सुकर्मयोग बुधवारको स्वयम्भूको शिलापत्र[११]
यो शिलापत्र काष्ठमण्डपमहानगरका केलाछेद्धाखाकुटुम्बजामात्य[१२] मूर्त्यङ्ग रणशक्ति मल्लवर्मभल्लोकका छोरा राजहर्ष भल्लोकले राखेको हो । यहाँ राजहर्षलाई पात्रान्वयामृतकरः अर्थात् पात्रवंशका चन्द्रमा भनी बयान गरिएको छ ।

४. ने.सं. ५४० (वि.सं. १४७६) कार्तिककृष्णचतुर्दशी अश्विनीनक्षत्र धृतियोग बृहस्पतिवारको दिन ताडपत्रमा लेखिएको लिखतपत्र[१३]
नवघरतोर[१४] (नघलटोल)का पात्र रत्नराज वर्माले लुति अष्टमातृका (इन्द्राणी)को पूजा चलाउन जग्गा गुठी राखी गरिदिएको पत्र यो हो ।

५. ने.सं. ५५४ (वि.सं. १४९०) माघशुक्लनवमीको दिन ताडपत्रमा लेखिएको लिखतपत्र[१५]
टेवहालका २ जना शृङ्खलीकार दाजुभाइको यस बण्डापत्रमा साक्षी बस्नेहरूमा योतु येतखाबहार (यट्खाबहाल)का मूर्त्यङ्ग (मूलमा – मूत्यग)[१६]नायक पात्र सत्री (मूलमा – शत्रि)[१७] दोय[१८] चण्ड वर्मा पनि छन् ।

---

११. भोलानाथ पौडेल, धनवज्र वज्राचार्य र ज्ञानमणि नेपाल २०१०:१३-१७ ।
१२. भोलानाथ पौडेल, धनवज्र वज्राचार्य र ज्ञानमणि नेपाल २०१०:१५ मा भ्रमवश °कुटुवज्रामात्य छापिएको छ ।
१३. श्यामसुन्दर राजवंशी २०५०:१५-१६ ।
१४. श्यामसुन्दर राजवंशीले नवधु तोर भन्ने पाठ दिएका छन् । मैले मूल ताडपत्र वा यसका फोटो आदि देख्न पाएको छैन । नवधु भन्ने पाठ मूल राम्ररी नपढ्दा उत्पन्न हुन गएको अपपाठ हो कि जस्तो मलाई लाग्छ ।
१५. महेशराज पन्त २०५७ घ:९ ।
१६. नामको अगाडि विशेषणको रूपमा आएको यस मूर्त्यङ्ग शब्दले के बुझाएको हो, मलाई थाहा छैन । यही विशेषण अरूअरू पात्रहरूको र ब्राह्मणहरूको नाउँको अगाडि पनि कहींकहीं आएको मैले देखेको छु ।*
१७. सत्री शब्दले सामान्य रूपले याज्ञिक बुझाउँछ । यहाँ पनि यो शब्द त्यही अर्थमा प्रयोग भएको हो कि ।
१८. तिरहुते भन्ने अर्थमा डोय शब्द चलेकोले** यहाँको दोय*** शब्दले पनि त्यही अर्थ बुझाएको हो कि । स्थितिराज मल्लको

---

* भोलानाथ पौडेल, धनवज्र वज्राचार्य र ज्ञानमणि नेपाल २०१०:१५ ।
धनवज्र वज्राचार्य, रामजी तेवारी, देवीप्रसाद भण्डारी, भोलानाथ पौडेल, शङ्करमान राजवंशी, गौतमवज्र वज्राचार्य, महेशराज पन्त र नयनाथ पौडेल २०१९:मूलभाग ३ ।
योगेश राज २०५७ क:३, ८ सङ्ख्याको अभिलेख ।
हरिराम जोशी २०४०:२४ ।
लूछ्याह्लो पेतेक २०४०:१६३, १० सङ्ख्याको लिखत ।
उही १६४, १९-२० सङ्ख्याका लिखत ।
हेमराज शाक्य २०५२:६७, ५९ सङ्ख्याको लिखत ।
ज्ञानमणि नेपाल २०५४:२२७ मा राजहर्ष भल्लोकलाई मूर्त्यङ्गपात्र भन्ने विशेषणले विभूषित गरिएको छ । तर तात्कालिक लेखमा मूर्त्यङ्ग भन्ने विशेषण राजहर्षको नाउँमा लागेको छैन, उनका बाबुको र राजपति वर्मभल्लोकको नाउँमा मात्र लागेको छ । राजपतिको नाउँमा पात्र शब्द नजोडिएको कुरा पनि यस प्रसङ्गमा भन्नैपर्छ ।°

** धनवज्र वज्राचार्य २०२१:२०-३१ ।

*** कमलप्रकाश मल्ल आदि २०५७:२३४ मा डोय शब्दको रूपभेद दोय हो भन्ने लेखिएको छ । दोय कहाँ आएको छ, त्यो कुरा भने त्यहाँ खुलाइएको छैन ।

° भोलानाथ पौडेल, धनवज्र वज्राचार्य र ज्ञानमणि नेपाल २०१०:१५ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

---

६. ने.सं. ५६४ (वि.सं. १५०१) ज्येष्ठपूर्णिमा (आषाढ ४ गते) ज्येष्ठानक्षत्र शुभयोग आदित्यवारको दिन सारिसिद्धचाइएको *कुब्जिकापूजा*[*]

यो पुस्तक काष्ठमण्डपमा बस्ने नागवर्णमहाविहारोद्भवामात्य पात्र राजसिंह भल्लोकको लागि सारिएको थियो ।

७. ने.सं. ६८८ (वि.सं. १६२५) नष्टवैशाखशुक्लतृतीयाको, ताडपत्रमा लेखिएको लिखतपत्र[२०]

यंबुब्रुमाको योतुंवहार (इटुंवहाल)का एक जना बाँडालाई टोंखा (टोखा)का एकजना दुवारले आफ्नो हकभोगको ४ रोपनी खेत वेची गरिदिएको यस राजीनामापत्रमा साक्षीमा पात्र शिवसिंह वर्मा र पात्र रणजित्‌सिंह वर्मा पनि छन् ।[२१]

पालाका डोय मुल्मीको[१] र ने.सं. ६४६ (वि.सं. १५८२) माघशुक्लत्रयोदशीको लिखतपत्रका राजवंसोद्भव रावुर्त्त दोय भारोको[२] सम्झना पनि यस प्रसङ्गमा हुन्छ ।

१९. शङ्करमान राजवंशी २०२२ क:१५, १५ सङ्ख्याको लिखत ।

२०. महेशराज पन्त २०४५ घ:१३-१४ ।

२१. यी शिवसिंह सदाशिव मल्लपछि काठमाडौँका राजा भएका थिए,[३] यी रणजित्‌सिंह यिनै शिवसिंहका

---

१. *गोपालराजवंशावली* ६३ ख पत्र = धनवज्र वज्राचार्य र कमलप्रकाश मल्ल २०४२:मूलभाग ७१ ।

२. महेशराज पन्त २०५७ छ:४० ।

३. ने.सं. ६९४ (वि.सं. १६३१) भाद्रशुक्लतृतीयामा* बाबु महेन्द्र मल्ल वितेपछि गद्दीमा बसेका सदाशिव मल्लको राजाको रूपमा पाइएसम्ममा पहिलो लिखत ने.सं. ६९६ (वि.सं. १६३३) चैत्रकृष्णत्रयोदशीको** देखिएको छ र ने.सं. ६९८ (वि.सं. १६३४)

---

* महेशराज पन्त २०३४:७८ ।

** राजाको रूपमा सदाशिव मल्लको पहिलो लिखत ने.सं. ६९६ (वि.सं. १६३३) चैत्रकृष्ण अष्टमीको भनी मैले पहिले लेखेको थिएँ र त्यसको प्रमाणको रूपमा डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ :४५ औंल्याएको थिएँ ।⁂ त्यस लिखतको तिथिमिति दिँदा डिल्लीरमण रेग्मी (२०२३:४५, १ सङ्ख्याको लिखत)ले चैत्रकृष्णाष्टम्याम् तिथौ त्रयोदश्याम् तिथौ छपाएकोमा अष्टमी र त्रयोदशी दुवै तिथि एकै दिन पर्न नसक्ने भएको कुरामा मैले ध्यानै नदिई अघिबाट अष्टमी आएकोले मैले त्यस वेला अष्टमी लेखेको रहेछु । सदाशिव मल्लको पालाको त्यस ताम्रपत्रको पूरा पाठ डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ ख:३१-३२ मा छापिएकोमा चाहिँ चैत्रमासे कृष्णपक्षे त्रयोदश्यांन्तियौ भएको कुरामा पनि त्यस वेला मेरो ध्यान नगएको यताबाट देखिएको छ । यो ताम्रपत्र छत्रबहादुर कायस्थ २०५९:३९-४० मा पनि छापिएको छ र त्यहाँ पनि डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ ख मा जस्तै पाठ छ । यस कारण सदाशिव मल्लको पहिलो लिखत ने.सं. ६९६ (वि.सं. १६३३) चैत्रकृष्णत्रयोदशीको भनी सच्याइएको छ ।⁂⁂

⁂ महेशराज पन्त २०३४:८६।

⁂⁂ सम्वत् ६९६ चैत्रमासे कृष्णपक्षे त्रयोदश्यांन्तियौ पूर्व्वभद्रप्रउत्रभद्रनक्षत्रे ब्रह्मयोगप्रऐन्द्रयोगे ययाकर्ण्णमुहुर्त्ते बुधवासरे मेखरासिगते सवितरि मीनरासिगते चन्द्रमसि ॥ मेखसंक्रान्तिमहार्ग्वदिने∴ भनी यही ताम्रपत्रमा लेखिएकोले र गणना गर्दा पनि ने.सं. ६९६ मा चैत्रकृष्णत्रयोदशीकै दिन मेषसङ्क्रान्ति परेको देखिएकोले ने.सं. ६९६ चैत्रकृष्णअष्टमीलाई वि.सं.मा बदल्दा ने.स.मा ९३६ मात्र जोड्नुपर्नेमा मेषसङ्क्रान्ति नलाग्दै ९३७ जोडी मैले ने.सं. ६९६ (वि.सं. १६३३) चैत्रकृष्ण अष्टमीको लेखी अर्को गल्ती गरेको कुरा पनि यहानिर भन्नुपरेको छ ।

∴ डिल्लीरमण रेग्मी र छत्रवहादुर कायस्थ दुवैको पाठ मिलाई पद जोड्नेछुट्टचाउनेमा चाहिँ प्रचलित नियमअनुसार माथिको पाठ दिइएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

भाइ हुन्[४] र यिनले दाजुसँग मिली राज्य गरेको प्रमाण पाइएको छ ।[५]

कार्तिककृष्णद्वितीयासम्मका लिखतमा उनी राजाको रूपमा देखिएका छन् ।* ने.सं. ६९८ (वि.सं. १७३५) ज्येष्ठपूर्णिमाको** र ने.सं. ६९९ (वि.सं. १७३५) फाल्गुनशुक्लप्रतिपदाको*** लिखतमा भने उनी होइन कि शिवसिंह राजाको रूपमा देखिएका छन् । फेरि ने.सं. ६९९ (वि.सं. १६३६) आषाढशुक्लद्वितीयादेखि ने.सं. ७०१ (वि.सं. १६३७) पौषशुक्लपञ्चमीसम्मका लिखतमा सदाशिव मल्ल नै राजाको रूपमा देखिएका छन् ।+ सदाशिव मल्लको ने.सं. ६९९ (वि.सं. १६३६) आषाढशुक्लद्वितीयाको र ६९९ (वि.सं. १६३६) श्रावणकृष्णचतुर्थीको लिखतपत्रमा शिवसिंह++ र सदाशिव मल्लकै ने.सं. ७०१ (वि.सं. १६३७) कार्तिककृष्णत्रयोदशीको लिखतपत्रमा शिवसिंहका भाइ रणजित्सिंह+++ साक्षी बसेका छन् । यसपछि ने.सं. ७०२ देखिका लिखतमा शिवसिंहको मात्र राजाको रूपमा उल्लेख आउँछ ।ॱ यताबाट सदाशिव मल्ल गद्दीमा छँदै ने.सं. ६९८ र ६९९ (वि.सं. १७३५) मा केही समय राज्यमा शिवसिंहको दाबी भएको देखिन्छ ।

४. महेशराज पन्त २०३४ क:८९-९० ।

५. महेशराज पन्त २०४५ झ:२७-२८ ।

* डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४५; सदाशिव मल्लको २, ३ सङ्ख्याका लिखत ।
महेशराज पन्त २०५७ ख:३६-३७ ।
महेशराज पन्त २०४५ छ:२२ ।
महेशराज पन्त २०४५ च:२१ ।

** डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४६, शिवसिंहको १ सङ्ख्याको लिखत ।

*** डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४६, शिवसिंहको २ सङ्ख्याको लिखत ।
रेग्मीले तिथि नदिई ने.सं. ६९९ फाल्गुण शुदी मात्र लेखेका छन् । त्यही महेशराज पन्त २०३४:८६ मा सारिएको छ । तर डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ ख:३३ अनुसार तिथि प्रतिपदा भन्ने बुझिन्छ ।

\+ महेशराज पन्त २०४५ छ:२३-२५ ।
डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४६, सदाशिव मल्लको ४-६ सङ्ख्याका लिखत ।
राजाको रूपमा सदाशिव मल्लको पाइएसम्ममा सबभन्दा पछिल्लो लिखत ने.सं. ७०१ पौषशुक्लपञ्चमीको हो भनी भन्नुपर्नेमा महेशराज पन्त २०३४:८६ मा भ्रमवश ने.सं. ७०१ पौषशुक्लअष्टमीको हुन गएको छ ।

++ महेशराज पन्त २०४५ छ:२३-२४ ।

+++ महेशराज पन्त २०४५ छ:२५ ।

ॱ महेशराज पन्त २०४५ ञ:२८-२९ ।
महेशराज पन्त २०५७ ख:३७ ।
महेशराज पन्त २०४५ ञ:२९-३० ।
डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४६-४७, शिवसिंहको ३ सङ्ख्याको लिखत ।
महेशराज पन्त २०४५ ट:३०-३१ ।
महेशराज पन्त २०५७ ख:३९ ।
डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४७, शिवसिंहको ४ सङ्ख्याको लिखत ।
महेशराज पन्त २०५७ ङ:४५-४६ ।
डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४८, शिवसिंहको ७ सङ्ख्याको लिखत ।
डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४७, शिवसिंहको ५ सङ्ख्याको लिखत ।
महेशराज पन्त २०५७ ख:३९-४० ।
महेशराज पन्त २०५७ ख:४०-४१ ।
डिल्लीरमण रेग्मी २०२३:४७-४८ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

---

८. ताडपत्रमा लेखिएको खण्डित लिखतपत्र । यसमा मिति देखिँदैन ।[२२]

नेे.सं. ६८८ (वि.सं. १६२५) नष्टवैशाखशुक्लतृतीयाको, माथि भरखरै चर्चा गरिएको ७ सङ्ख्याको सामग्रीमा नाउँ परेका

नेे.सं. ७२५ (वि.सं. १६६२) मा दुनियाँदारले राखेको एउटा शिलापत्रबाट[८] र उनका पनाति[९], दुवै जनाति[८] र एक जना खनाति[९]को अभिलेखबाट र एक जना जनातिका आश्रितहरूको लेखबाट[१०] शिवसिंह महेन्द्र मल्लका छोरा हुन् भन्ने कुरा थाहा हुन्छ तापनि महेन्द्र मल्लले ने.सं. ६८७ (वि.सं. १६२३) मा कोटिलिङ्गेश्वरको स्थापना गर्दा खेलाउन रचिएको *रामायणनृत्य*मा **तनयवर श्रीसदाशिवमल्लदेव जुवराज धीर_ जय जय रविसंभवा**[११] भनी सदाशिव मल्ललाई महेन्द्र मल्लका छोरा र युवराज भनेर लेख्नु, तर शिवसिंह दाजु र रणजित्सिंह भाइ हुन् भनी त्यही *रामायणनृत्य*मा स्पष्टसँग लेखे तापनि ती दुइ दाजुभाइ महेन्द्र मल्लका को हुन् त भन्ने कुराचाहिँ त्यहाँबाट नखुल्नु[१२] र तात्कालिक लिखतपत्रमा ती दुइ दाजुभाइको दर्जाको रूपमा पात्र र थरको रूपमा क्षत्रिय जति सबैले उपयोग गर्न सक्ने वर्मा मात्र लेखिनु, मल्लचाहिँ नलेखिनु उदेकलाग्दो छ । त्यसमाथि राजा महेन्द्र मल्लका लिखतपत्रमा सदाशिव मल्ल साक्षी नबसी शिवसिंह र रणजित्सिंह साक्षी बसेकाले यी दुवै भाइ युवराज सदाशिव मल्लभन्दा राजाका नजीकका देखिन गएका छन् । राजालाई पैसा तिर्नुपरेकोले पनि यो खेत बेच्नुपरेको हो भनी खेत बेच्नुपरेको कारण हामीले ७ सङ्ख्याको रूपमा चर्चा गरेको सामग्रीमा लेखिएको र त्यहाँ शिवसिंह र रणजित्सिंह साक्षी बसेको कुराको पनि यस प्रसङ्गमा सम्झना राख्नुपर्छ । यी सबै कुरा विचार गर्दा महेन्द्र मल्लले पात्रकी छोरी ल्याएका थिए, त्यस संसर्गबाट ती दुइ दाजुभाइको जन्म भए तापनि तिनीहरूले राजाको छोराको मान्यता तत्काल पाएका थिएनन् कि भन्ने अनुमान हुन्छ ।

२२. महेशराज पन्त २०४५ ङ:२० ।

महेशराज पन्त २०५७ ख:३८ ।

यीबाहेक रणजित्सिंहले जग्गा बेची गरिदिएको ने.सं. ७०३ (वि.सं. १६३९) मार्गशुक्लदशमीको र ने.सं. ७१० (वि.सं. १६४६) कार्तिकशुक्लद्वादशीको राजीनामापत्र पाइएको छ । तिनमा यिनको नाउँमा राजोचित विशेषणको प्रयोग भएको छ ।*

६. धनवज्र वज्राचार्य र ज्ञानमणि नेपाल २०११:४६-४८ ।

७. रामजी तेवारी, धनवज्र वज्राचार्य, देवीप्रसाद भण्डारी, भोलानाथ पौडेल, शङ्करमान राजवंशी, गौतमवज्र वज्राचार्य, महेशराज पन्त र नयनाथ पौडेल २०१९:९ ।

बुद्धिसागर पराजुली, यज्ञानन्द वज्राचार्य र रत्नबहादुर वज्राचार्य २०११:१९-२० ।

८. नरहरिनाथ २०१०:१९ ।

शङ्करमान राजवंशी र ज्ञानमणि नेपाल २०१०:१,३ ।

डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ ख:११७-१२० ।

रामजी तेवारी, धनवज्र वज्राचार्य, देवीप्रसाद भण्डारी, भोलानाथ पौडेल, शङ्करमानं राजवंशी, गौतमवज्र वज्राचार्य, महेशराज पन्त र नयनाथ पौडेल २०१९:११ ।

९. घनश्याम सुवेदी, ऐश्वर्यधर शर्मा, गौतमवज्र वज्राचार्य र कुमारधर शर्मा २०१०:२४ ।

गौतमवज्र वज्राचार्य २०३३:२३६-२३७ ।

१०. महेशराज पन्त २०३५ क:२३-२४ ।

११. महेशराज पन्त २०४५ ग:११ ।

१२. उही १२ ।

सदाशिव मल्लबाहेक महेन्द्र मल्लका अरू दुइ जना छोरा शिवसिंह र रणजित्सिंहको उल्लेख पनि *रामायणनृत्य*मा आएको छ भनी महेशराज पन्त २०३४:८६ मा लेखिएको कुरामा अब सुधार गर्नुपर्ने भएको छ ।

---

* महेशराज पन्त २०४५ ठ:३१-३२ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

बाँडासमेत अरू बाँडाहरूलाई काठमाडौंका राजा महेन्द्र मल्लले ८० टङ्का २२ दम्ममा खेत बेची गरिदिएको यस राजीनामापत्रमा महापात्र शिवसिंह वर्मा र पात्र रणजित्सिंह वर्मा साक्षी बसेका छन्।

९. ने.सं. ७०१ (वि.सं. १६३७) कार्तिककृष्णत्रयोदशीको, ताडपत्रमा लेखिएको लिखतपत्र[२३]
यम्बु केलटोलका एक जना कंसकारलाई काठमाडौंका राजा सदाशिव मल्लले डेढ रोपनी खेत २४ टङ्कामा बेची गरिदिएको यस राजीनामापत्रमा पात्र रणजित्सिंह वर्मा साक्षी बसेका छन्।

१०. ने.सं. ७८६ (वि.सं. १७२२) फाल्गुनशुक्लद्वितीया उत्तरभाद्रनक्षत्र शुक्लयोग आदित्यवारको, ठमेलको शिलापत्र[२४]
विक्रमशीलमहाविहार (थंबहिल=ठमेल)का महापात्र गुणसिंहले बनाएको चैत्यभट्टारक जीर्ण भएकोले उनका छोरा महापात्र कृष्णसिंह भारोले त्यसको जीर्णोद्धार गरेको कुरा यहाँ छ।

११. ने.सं. ८३५ (वि.सं. १७७१) माघशुक्लद्वादशीको, ताडपत्रमा लेखिएको लिखतपत्र[२५]
काठमाडौंका राजा महीन्द्रसिंह (भास्कर मल्ल)ले मखनटोलका पात्र झगल ठकुरलाई[२६] १५३ रोपनी जग्गा बेची गरिदिएको राजीनामापत्र।

१२. ने.सं. १००१ (वि.सं. १९३८) को ठहिटीको शिलापत्र[२७]
ने.सं. ५५२ (वि.सं. १४८९) वैशाखशुक्ल[२८] रोहिणीनक्षत्र सुकर्मयोग बुधवारको दिन पात्र महीन्द्रराजको पालामा पहिलेको सुनधारा (थहिति सुवर्णपनारि) पुरी त्यहाँ ठहिटीका शिल्पकारखलकले इँटको चैत्य बनाई छोपेको कुरा लेखिएको छ।

रत्न मल्लद्वारा मारिएका ८ जना थकुर जुजुमध्ये एकजना थयु रायकूका भएको कुरा माथि चर्चा गरिएको, ने.सं. १११ देखि ८१९ सम्मका केही घटना लेखिएको टिपोटमा आएको छ। यो रायकू अर्थात् दरबार ठमेलइलाकामा थियो भन्ने अर्थ गरिँदै आएको[२९] र त्यो ठीक नदेखिएकोले त्यस विषयमा पनि छोटकरीमा केही लेख्नुपरेको छ।

पृथ्वीनारायण शाहले नेपालखाल्डो जितेपछि बालकृष्ण जोशी[३०]लाई काठमाडौं वंगलटोल ठठु लायकु सर्कारीया घरपसलसमेत

२३. महेशराज पन्त २०४५ छ:२५।
२४. शङ्करमान राजवंशी २०२७ क:९४-९५।
२५. दिनेशराज पन्त २०५३:४०। यो मूल ताडपत्रको नकल हो।
२६. यी झगल ठकुर राजा भास्कर मल्लका मन्त्री हुन्।[१३]
२७. तीर्थलाल नःघःभनी (राजभण्डारी) २०४९:१३०-१३१। त्यहाँ शिलापत्रको महीना आदि नदिई खालि ने.सं. मात्र दिएर त्यसलाई वि.सं. मा परिवर्तन गरिएको छ।
२८. मूलमै छुटेर हो कि किन हो, तीर्थलाल नःघःभनी (राजभण्डारी) २०४९ मा तिथि दिइएको छैन।
२९. बाबुराम आचार्य, नरहरिनाथ र अमोघवज्र वज्राचार्य २०१०:८३।
देविचन्द्र श्रेष्ठ २०५९:३३।
३०. यी बालकृष्ण जोशी

ज्योतिर्ज्ञखद्योतकराजहंसः श्रीबालकृष्णः खटिकाधरः सः

अर्थात् ज्योतिषीहरूका मध्यमा ग्रहका राजा सूर्य जस्ता खटिकाधर (खरीदार तथा खरी कोर्ने) बालकृष्ण छन्[१४] भनी

१३. देवीप्रसाद भण्डारी २०५८:४१।
१४. नयराज पन्त, देवीप्रसाद भण्डारी, गौतमवज्र वज्राचार्य र दिनेशराज पन्त २०२५:३९३, ४०३। नयराज पन्त, देवीप्रसाद भण्डारी, गौतमवज्र वज्राचार्य र दिनेशराज पन्त २०२५:३९३, ४०३। खटिकाधर शब्द फारसी खरीदार शब्दलाई संस्कृत ज्योतिषी काम गर्ने खरीदारलाई बुझाउन ललितावल्लभले प्रयोग गरेको खटिकाधर शब्द फारसी खरीदार शब्दलाई संस्कृत रूपमा ढाली बनाइएको देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

श्री ॱ गोमिन्दसिंह भारोस ॥ मेक प्रमानश्चैव ॥ ।[१५७] ह्ङफु मातान सह ॥

(पछाडि)

१. १ येता लिबिछेया ॱ

२. क्रीपत्र ॥ शुभ ॥

जागीर दिएको कुरा वि.सं. १८७५ पौषकृष्णचतुर्थी (पौष ३ गते) बुधवारको[३१] लालमोहरबाट बुझिएकोले[३२] थथुदरबार ठमेलमा नभई इन्द्रचोकमा भएको स्पष्ट हुन्छ।

१५७. ॥ र। को बीचमा केही ठाउँ खाली छोडी तेस्रो पङ्क्तिको कुतछि। थंनको छिको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

ललितावल्लभको *भक्तविजयकाव्य*मा पृथ्वीनारायण शाहका सभासद्को रूपमा बयान गरिएका खरीदार बालकृष्ण जोशी देखिन्छन्।

३१. शकः १७४० संवत् १८७५

पौषकृष्णः

	[गते]	[तिथि]	[घडी पला]	[नक्षत्र]	[घडी पला]	[योग]	[घडी पला]	[वार]	
[मार्ग]	३०	१	३९।५५	मृ	१३।३	शु[भ]	१५।३१	र	पुनर्मूले ४ शुक्रः४१।२५ मूले १ धनुष्यर्कः ४३।१० विश्वे १ गुरुः ०।५३
[पौष]	१	२	४५।२२	आ	१९।३६	शु[क्ल]	१६।५१	चं	संभोगः
	३	४	५५।१९	ति	३२।६	ऐं	१९।७	बु	पश्चिमास्तः शुक्रः ३४।४०

(लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहको पात्रोबाट)

३२. *कौसी तोषाखानाबाट प्राप्त लालमोहर*: ७-८।

यस विषयमा सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु २०६०:२७-३१ पनि द्रष्टव्य छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १२० सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि १-२ पृष्ठमा छ ।

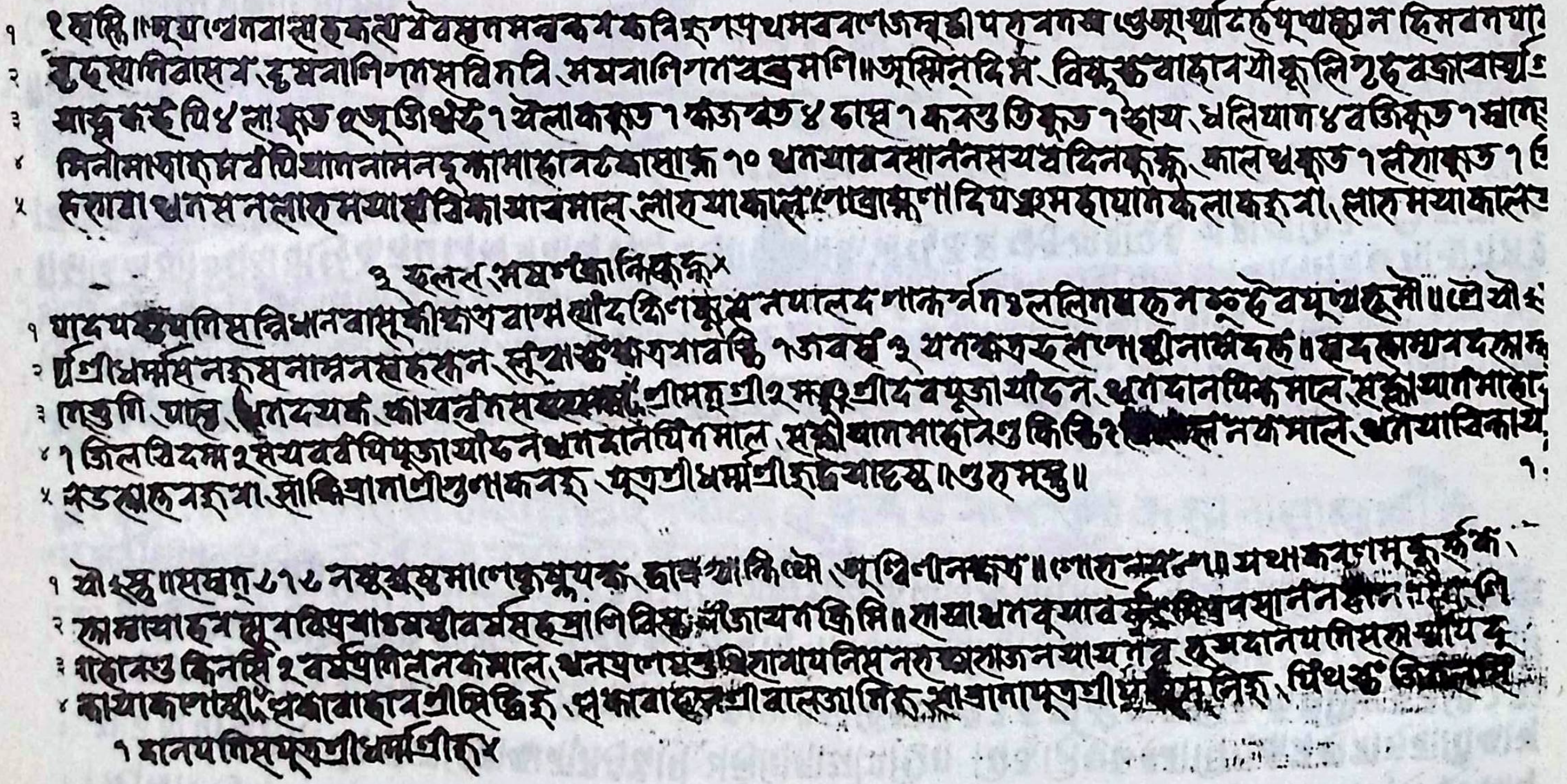

(पछाडि)

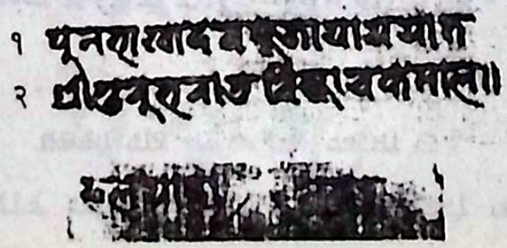

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १२८ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ४-५ पृष्ठमा छ।

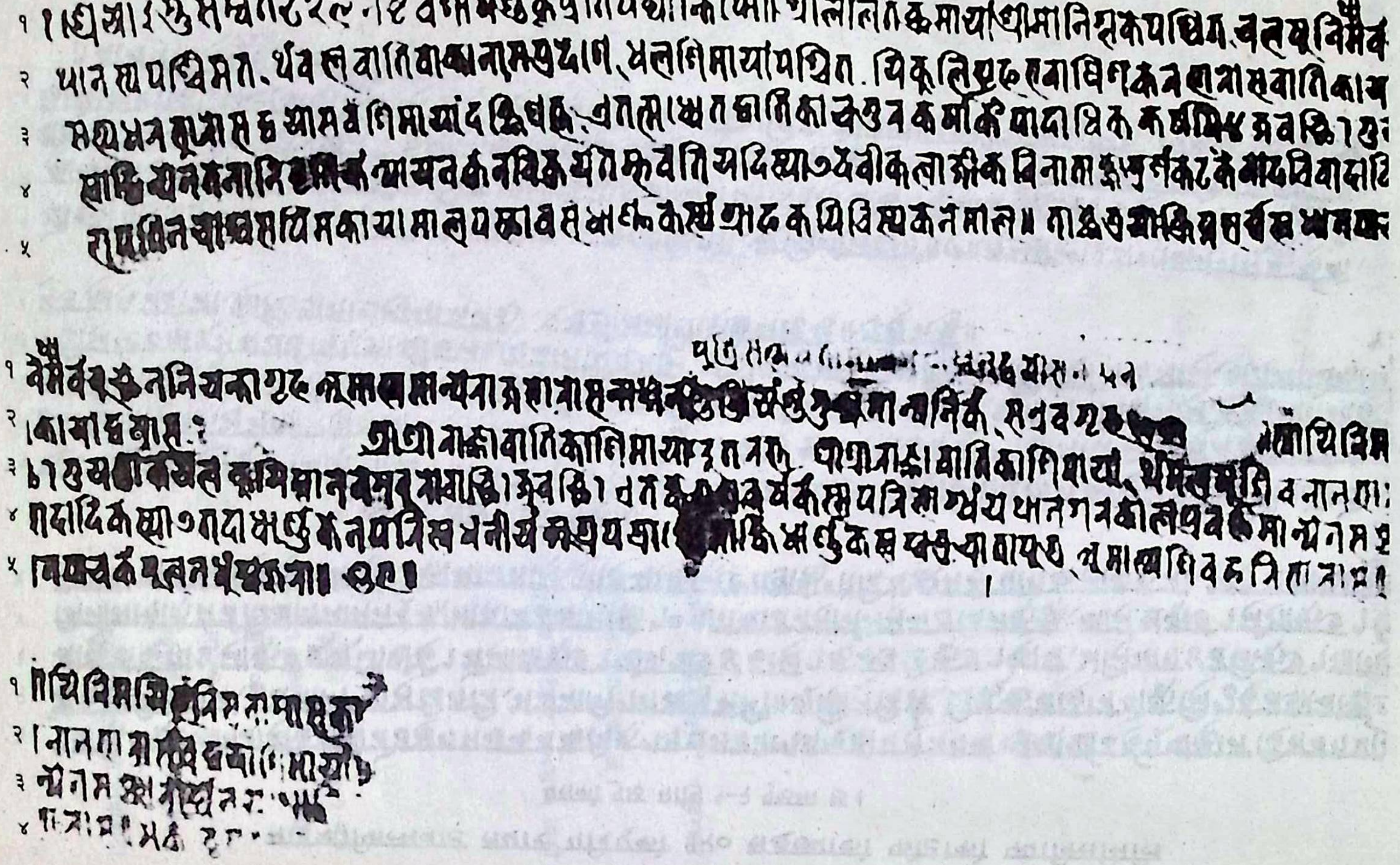

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १३५ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ८ पृष्ठमा छ।

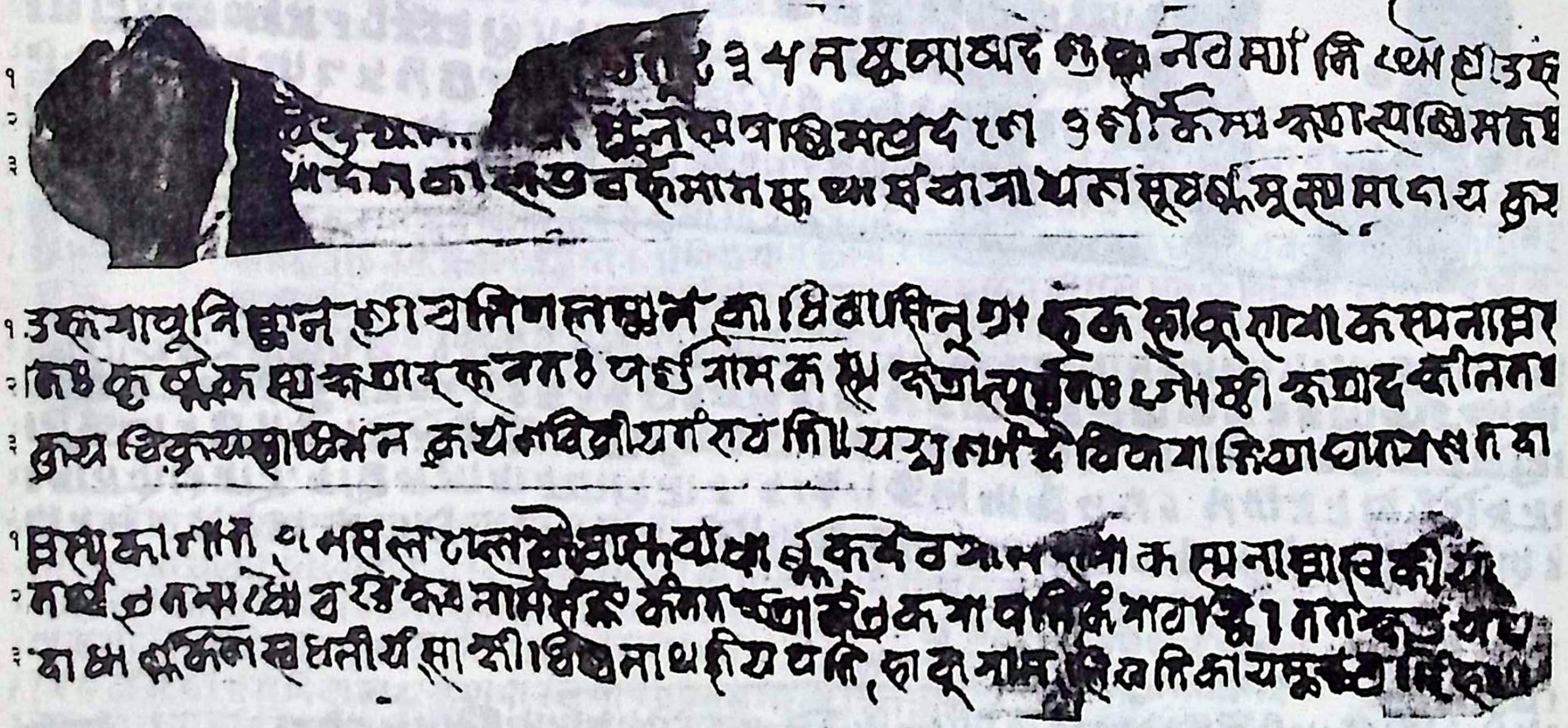

(पछाडि)

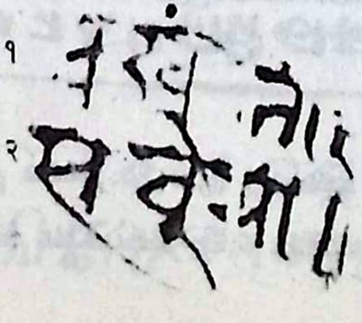

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

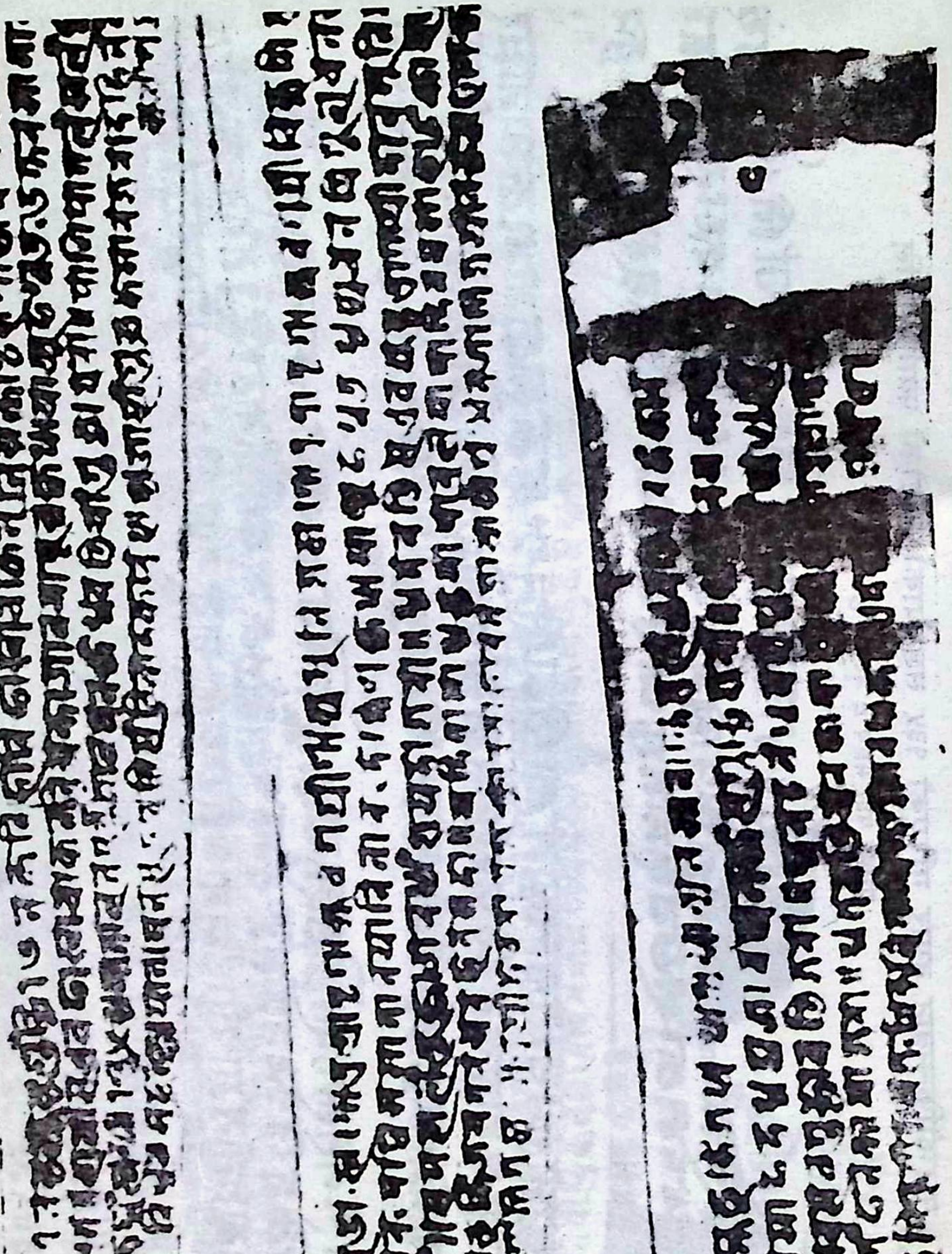

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १३७ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि १० पृष्ठमा छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १३८ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ११-१२ पृष्ठमा छ।

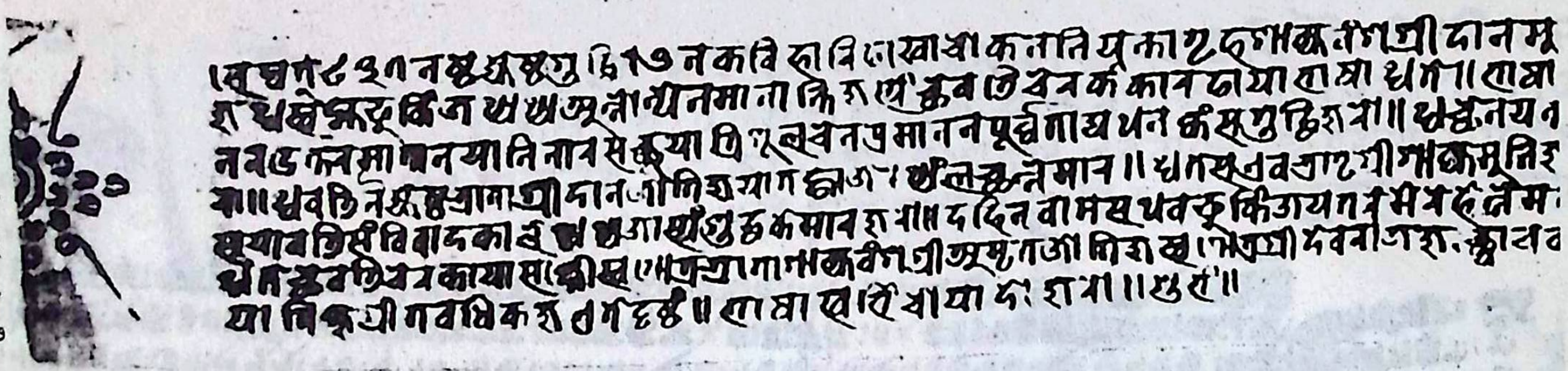

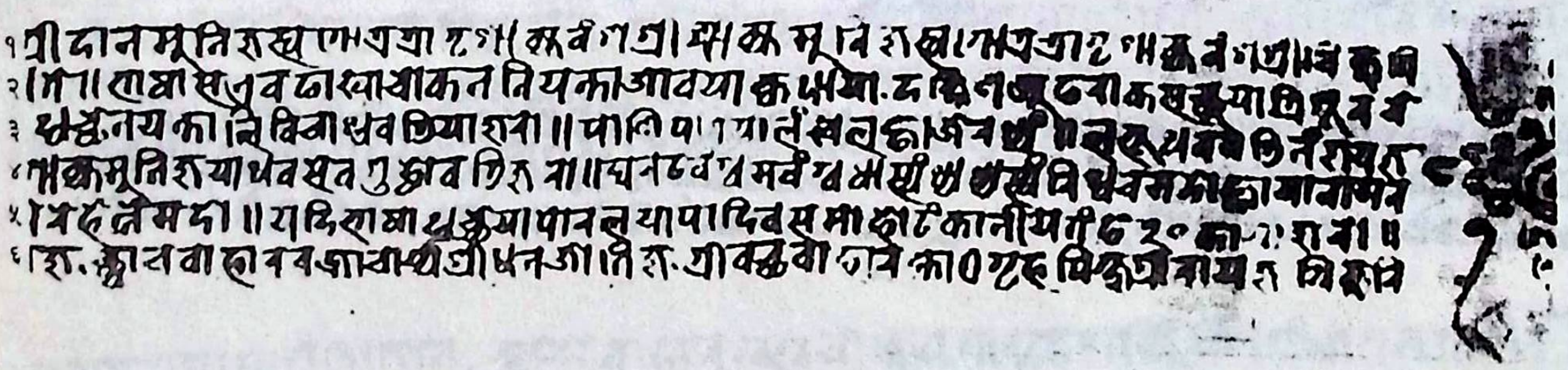

(पछाडि)

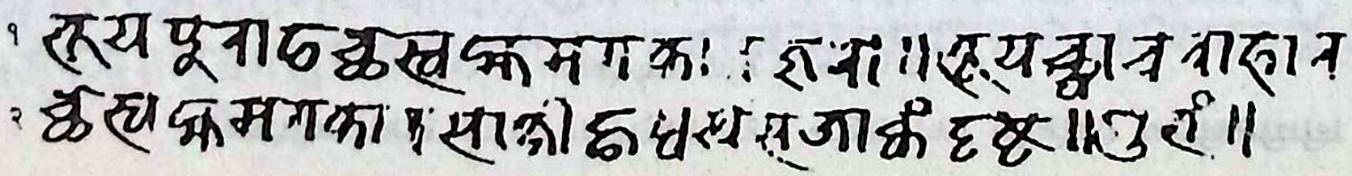

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १४० सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि १२ पृष्ठमा छ।

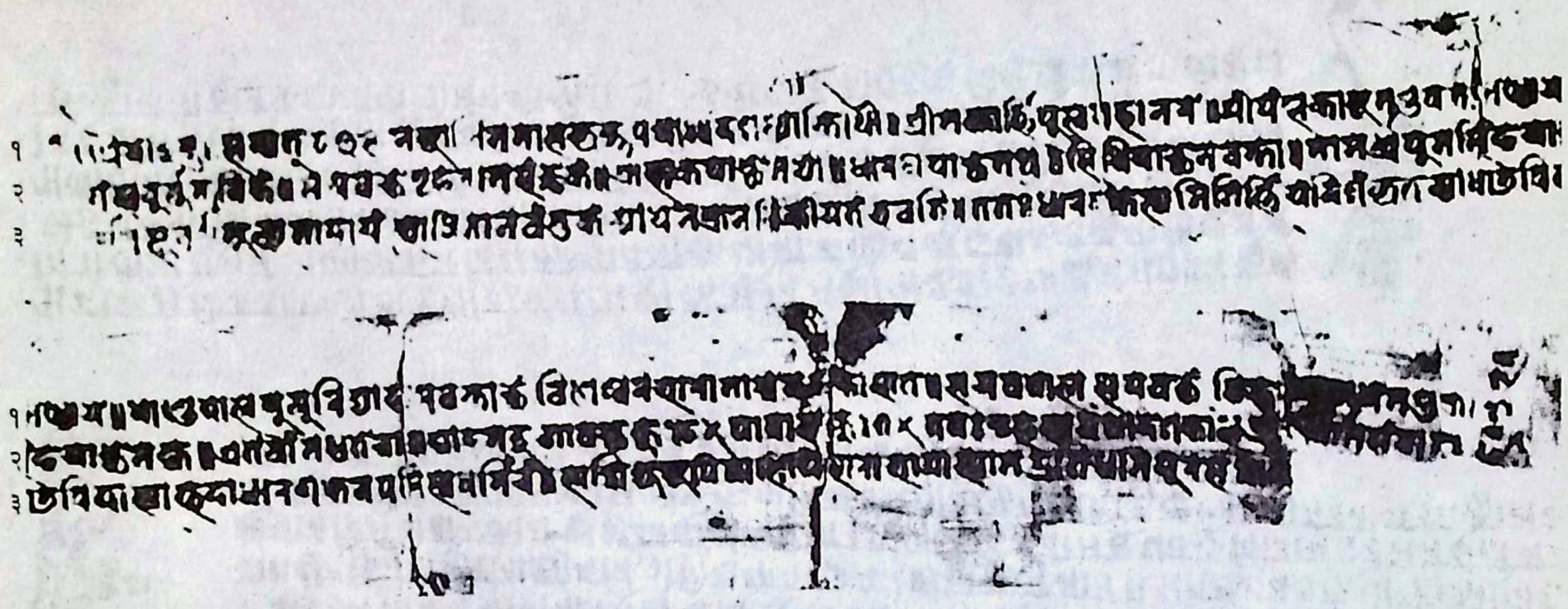

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १४५ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि १३-१४ पृष्ठमा छ ।

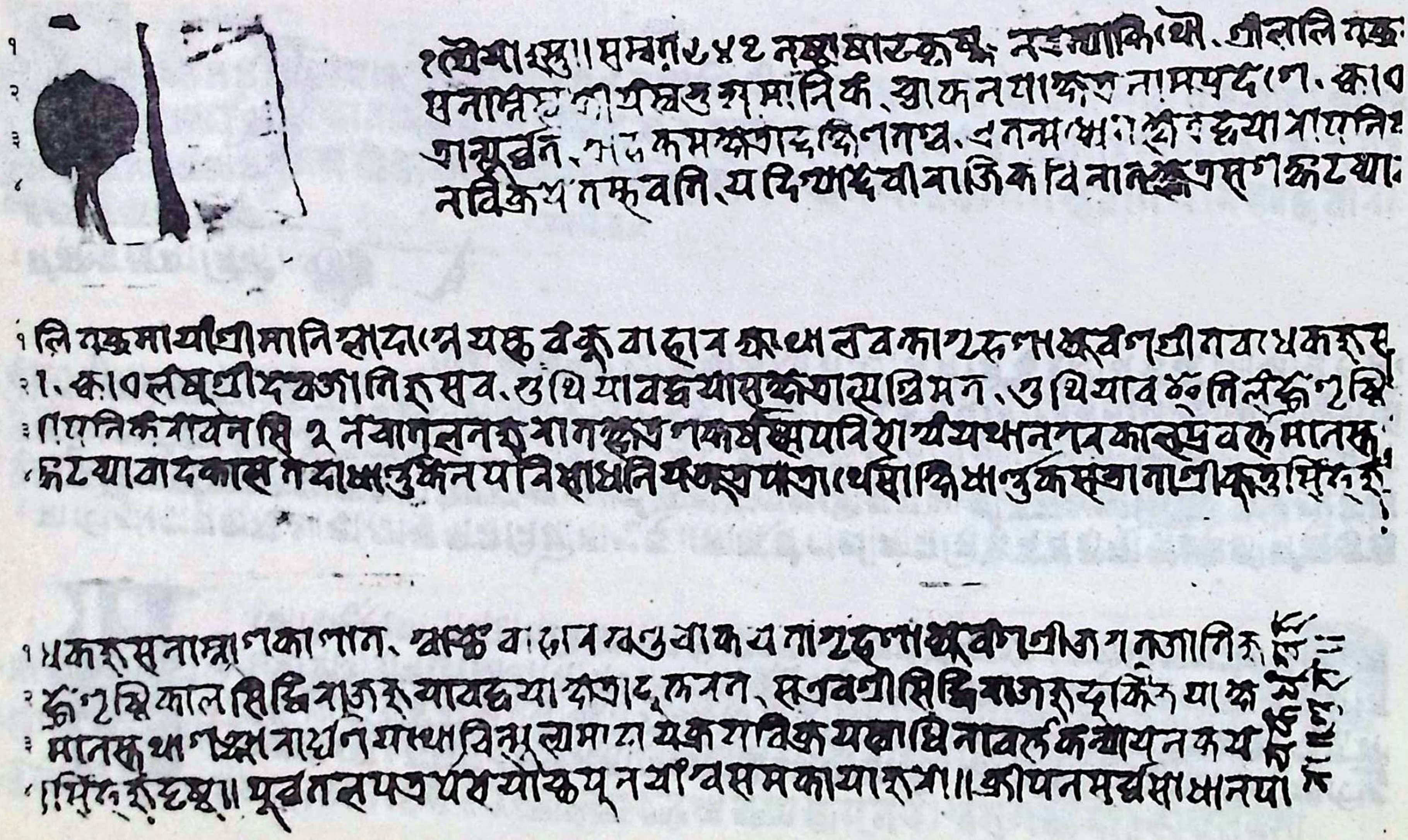

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १४८ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि १५ पृष्ठमा छ।

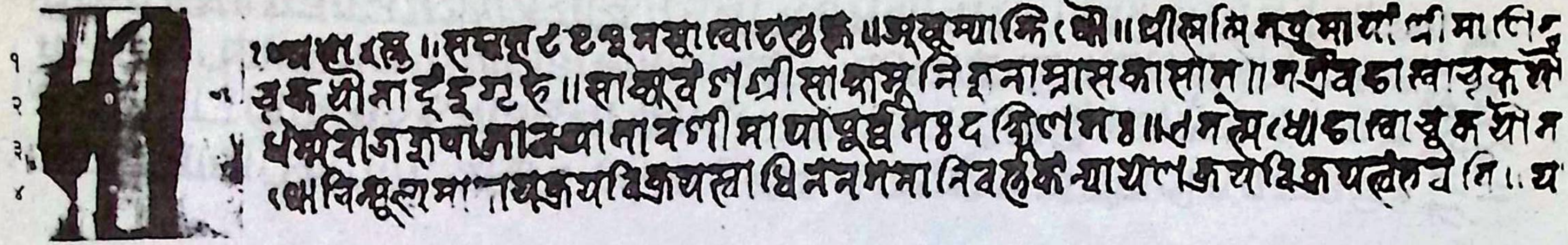

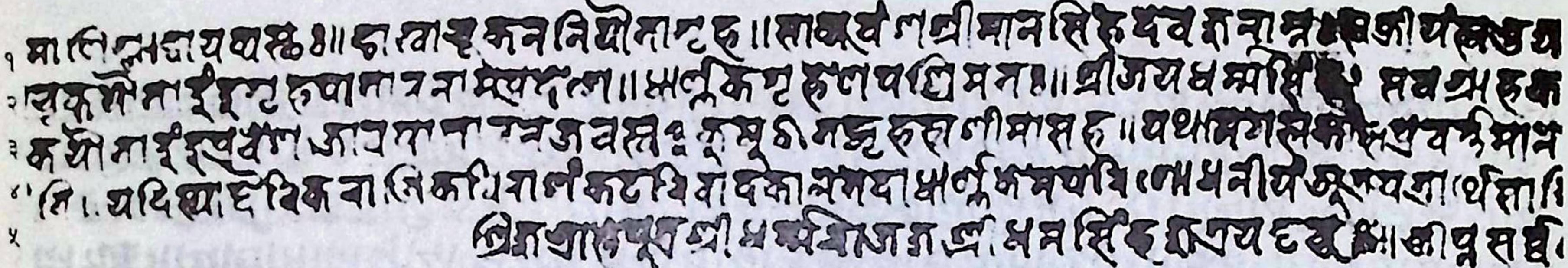

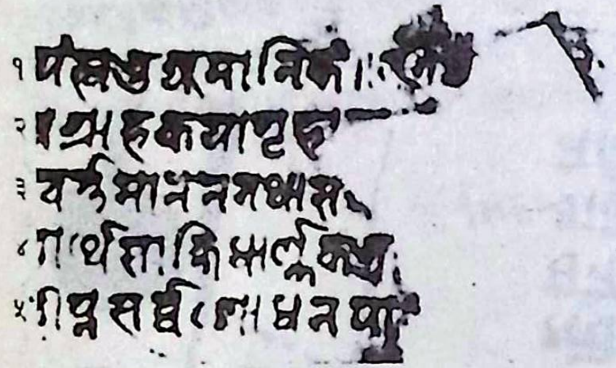

(पछाडि)

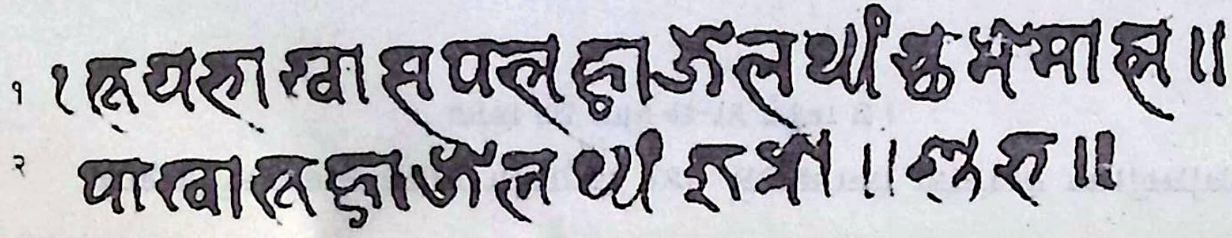

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १४९ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि १६ पृष्ठमा छ।

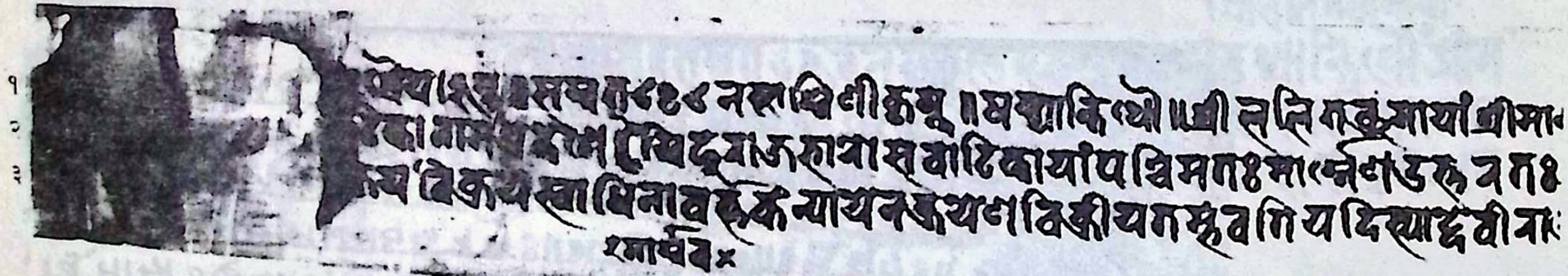

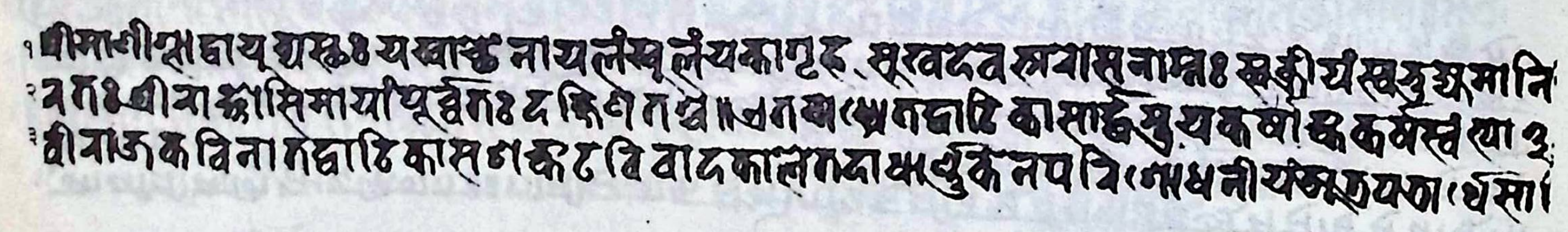

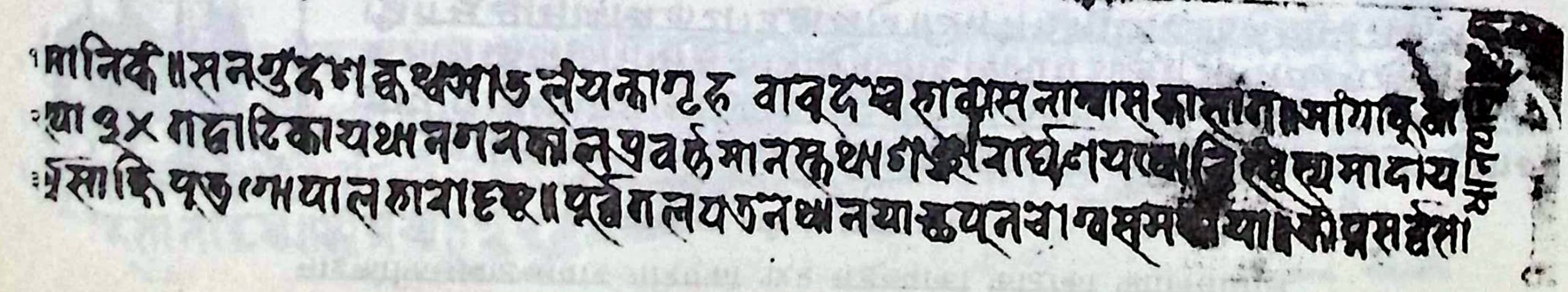

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १५२ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि १९ पृष्ठमा छ।

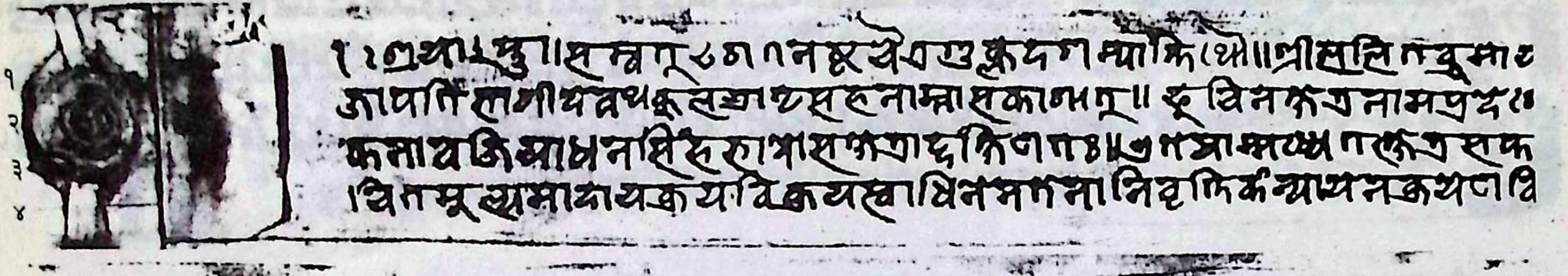

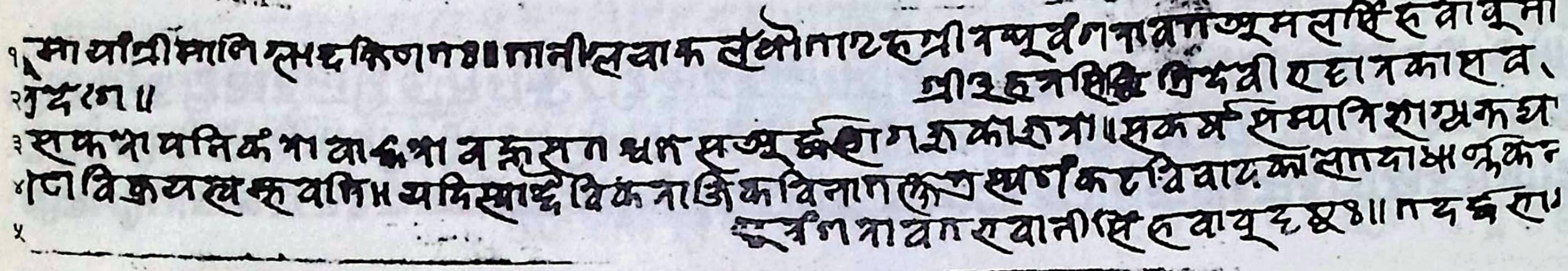

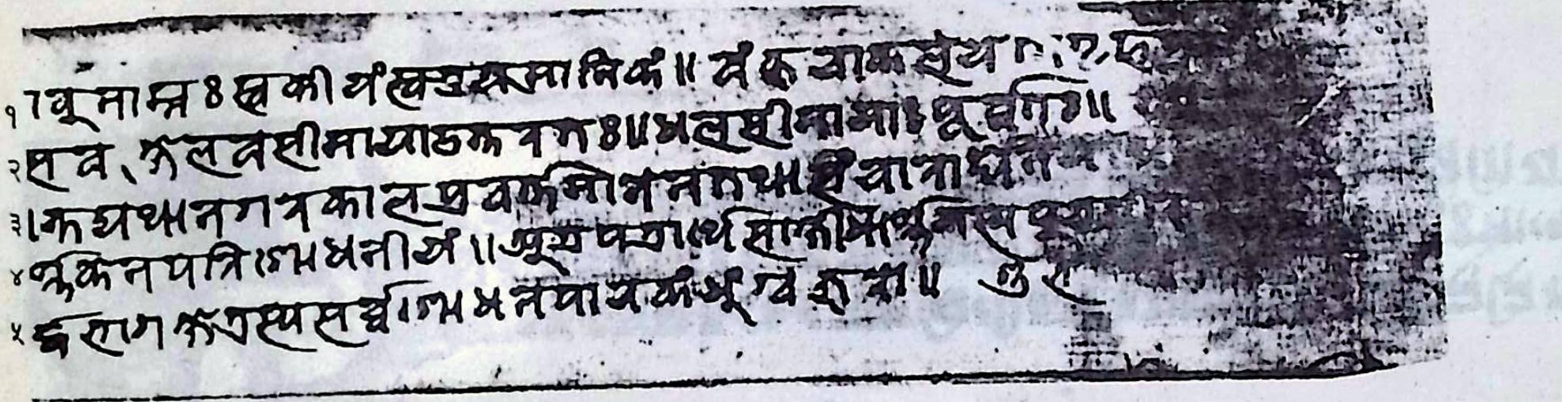

(पछाडि)

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १५३ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि २० पृष्ठमा छ।

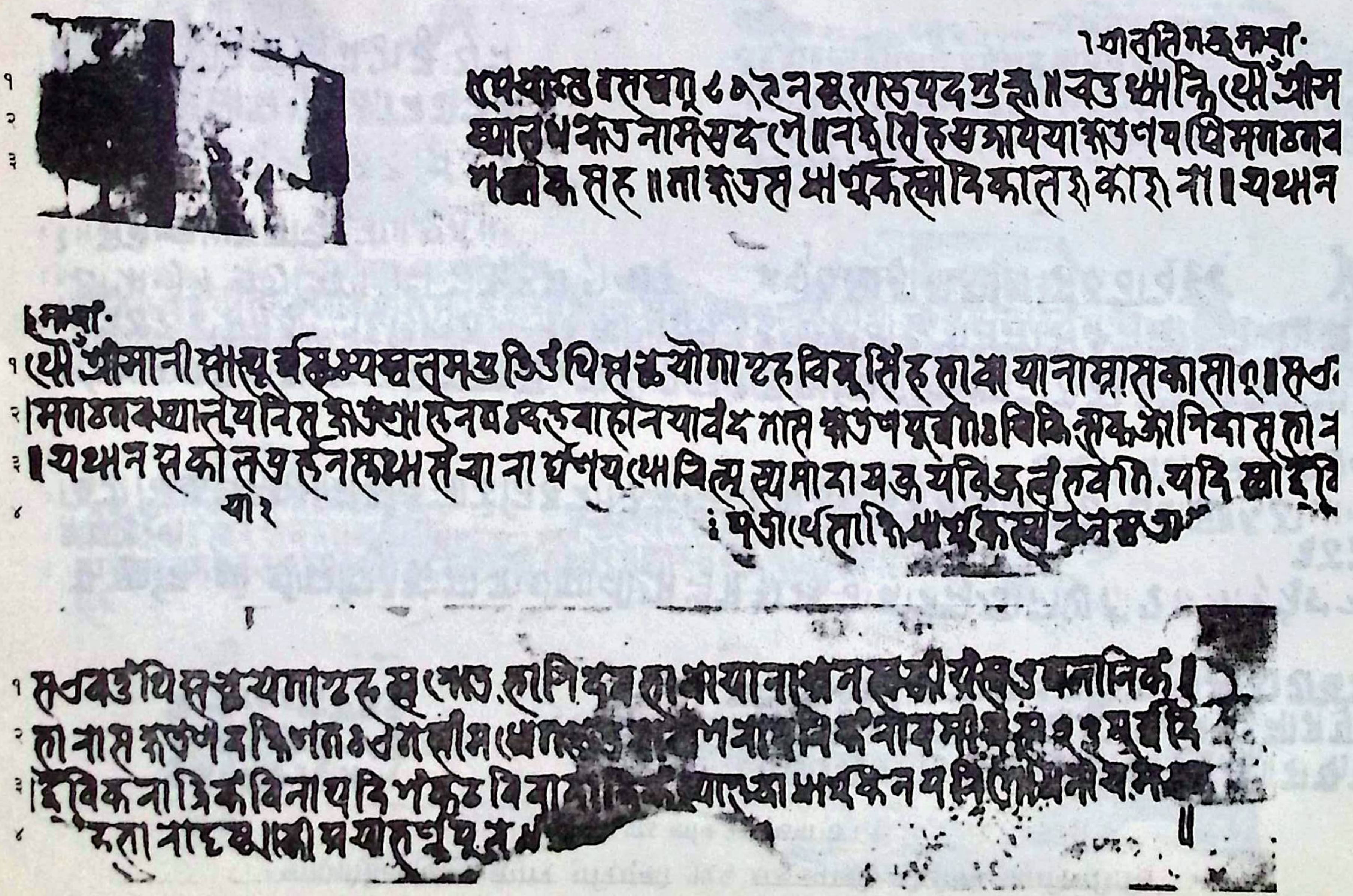

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १५६ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि २२ पृष्ठमा छ।

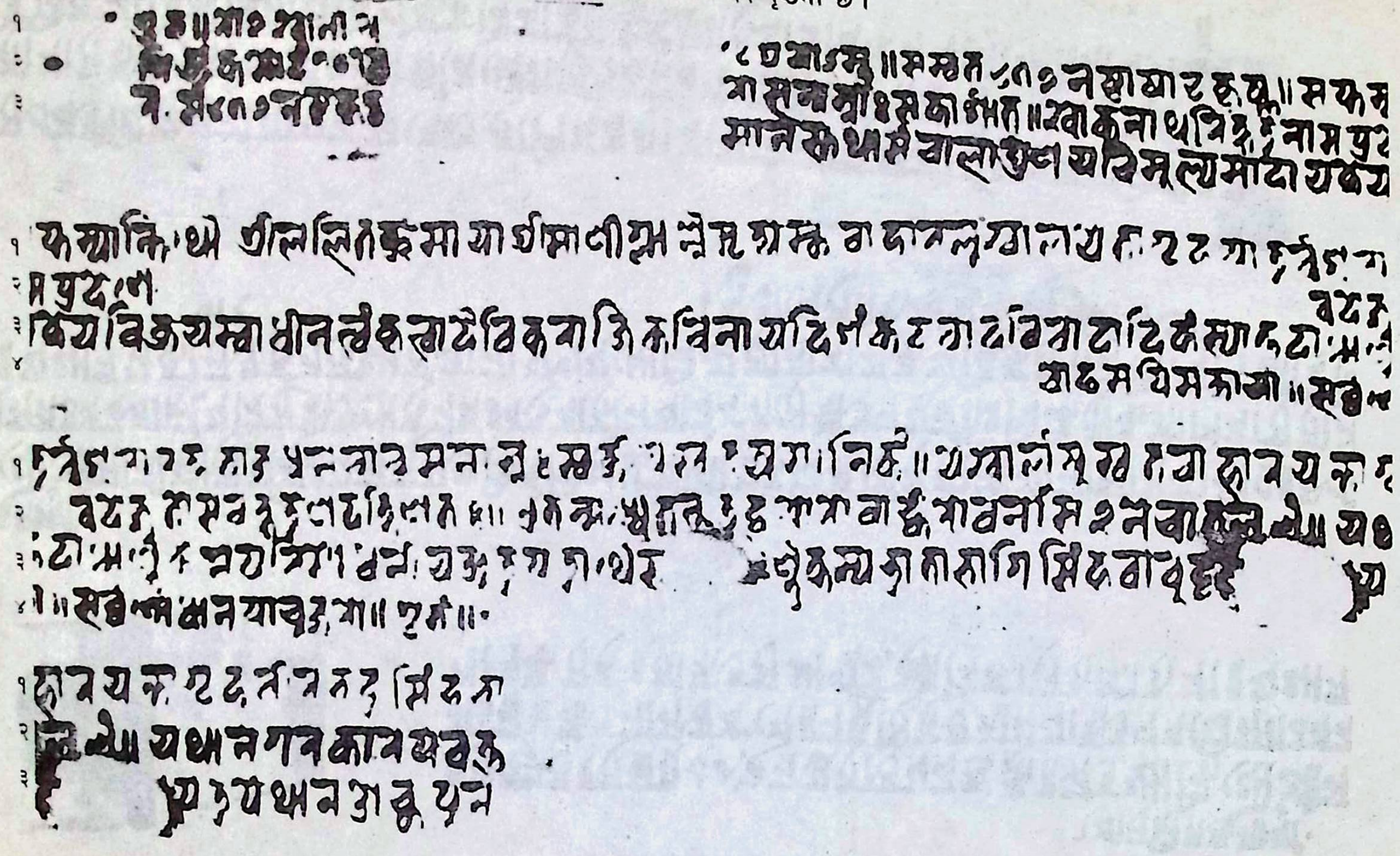

(पछाडि)

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको १६१ सङ्ख्याको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि २४-३२ पृष्ठमा छ।

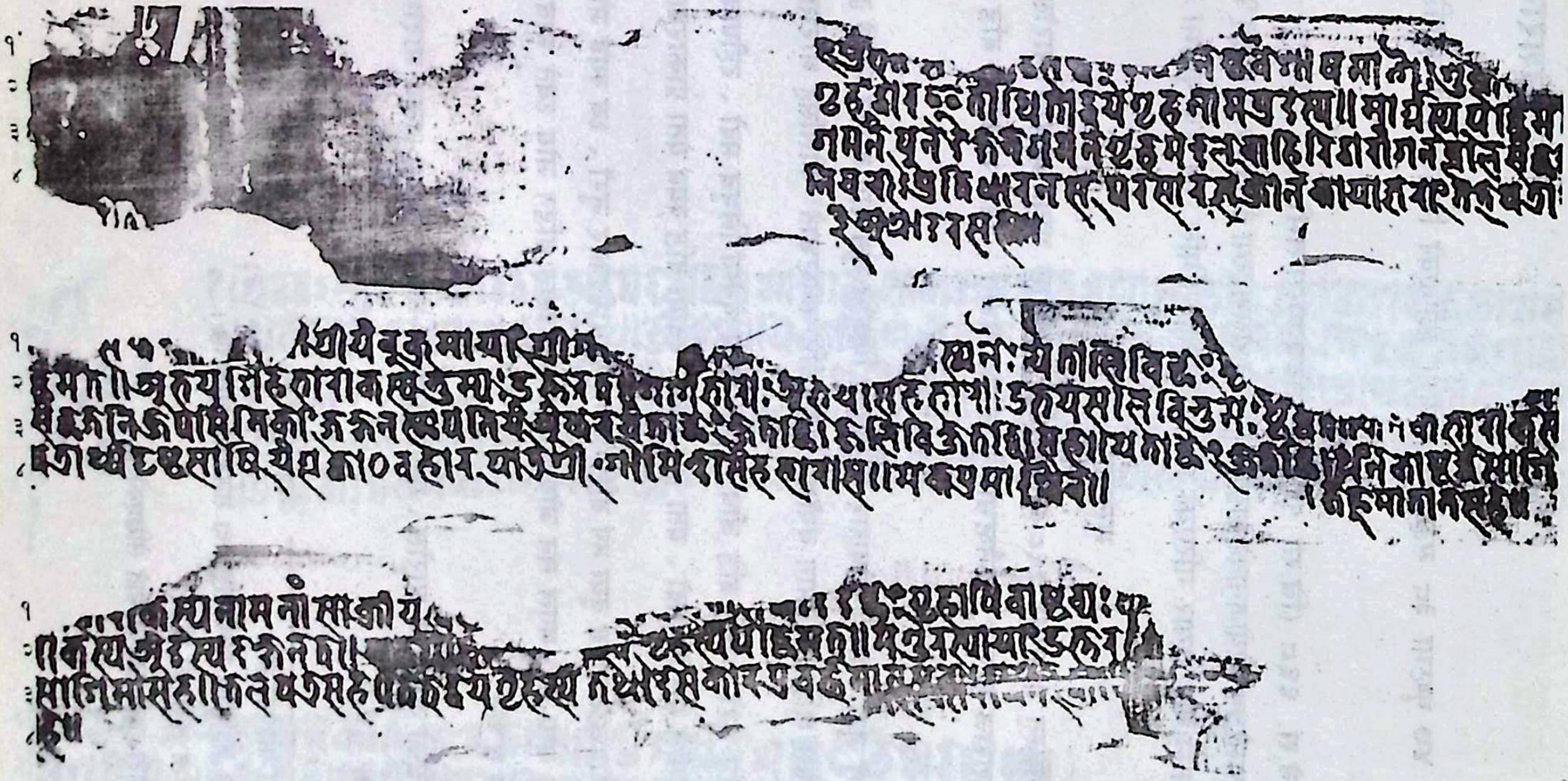

(पछाडि)

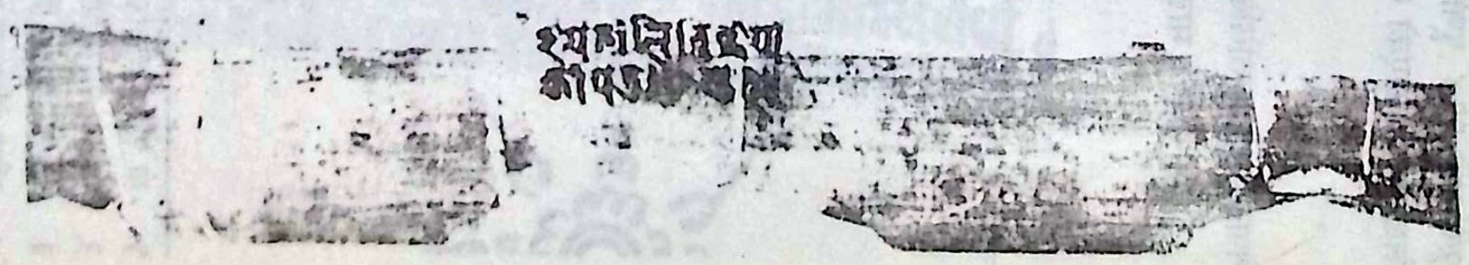

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

ताडपत्रमा लेखिएको, वि.सं. १६०५ को एउटा लिखतपत्र

– महेशराज पन्त

*पूर्णिमा*को ११४ पूर्णाङ्कका ४७ पृष्ठमा ३८ सङ्ख्याको रूपमा छापिएको लिखतपत्रको अगाडिपट्टि यो लिखतपत्र लेखिएको छ ।

ने.सं. ६६८ (वि.सं. १६०५) भाद्रकृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २१००/३ र एच् १७५/१९

यस पत्रको माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि तल ४७ पृष्ठमा छ ।

मूलपाठ[1]

२

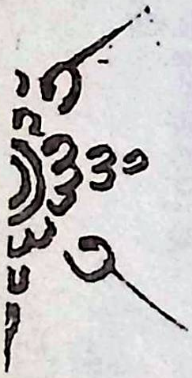

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत ६६८ भाद्रपदबद्धि ७ योषाछें भ्राता जषराज भारोस ، भ्राते जयकेशराज भारोस ، कनैष्टभ्राते कीर्त्तसिंह भारोस ، थ्वश थ्वतेश छें बडि थरङाया भा-

२. ष थ्वते जुरों ، भाषा कोबाहार धाडेसिंको यिकुलि मुल वोये तावोन मूलछें द्वार न[3]शिं २ क्यंबस शुद्धिस अर्द्धभाग वंथोद्यं ، थ्वते बडि कनेष्टभ्राते[4] कीर्त्तसिंह भारोस थव स-

३. व[5] बडि जुरों ، थ्वते बडि जीव मजीव[5] धास्यं थेथेस्यं लिथुच मदो ، दहीणवामस थव थेथे येतोले मेले हेंने मदो ، यंता ह्लुंडे छेंनों ، ददाया बडि क्यंबं येता प्राकारण ये चोंग्व

४. क्यं भिबव्छबाहारस बुया नपं बडि मवं[5]ग्व थ्वते मदकार जुरों ، थ्व क्यंबं जोय ददाया बडिन जोय मदो मगुलं लंन जोय छेंया लं थव थवस बडिन जोय थ्वते भाष स्वंभे दो साक्षि स येव

५. धाडेसिंको जयनराज भारोस ، स्वगोत्र धर्मपाल भारोस देव[5] गे अखय भारोस एते त्रय दृष्ट ॥ शुभ ॥

---

१. यो पाठ मूल ताडपत्रबाट पढिएको हो ।

२. यो बुट्टा पहिलो पङ्क्तिभन्दा माथिदेखि पाँचौं पङ्क्तिभन्दा तलसम्म गएको छ ।

३. पहिले लेखिएको छिमाथि न लेखिएको छ ।

४. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा भ्राते लेखिएको छ ।

५. यो व खुंडे छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मबाट तयार गरिएको फोटोको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ४६ पृष्ठमा छ।

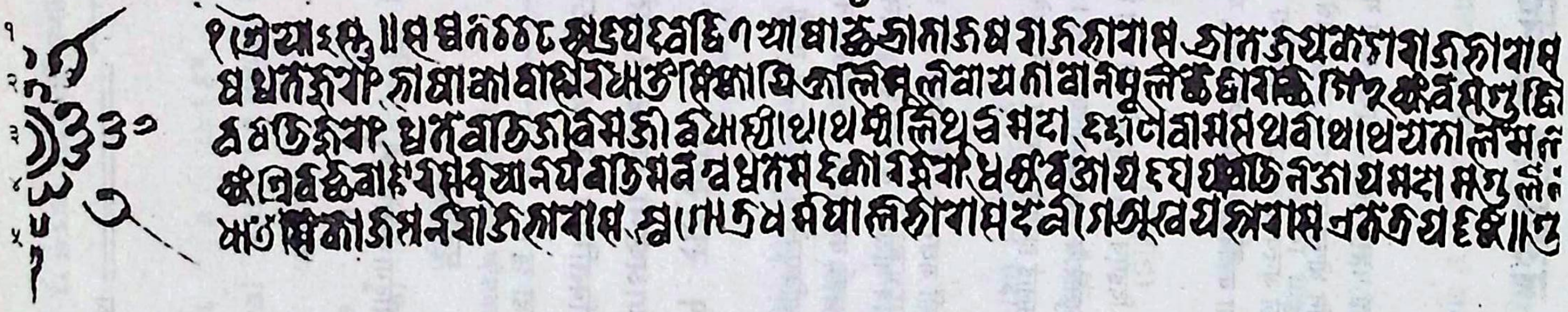

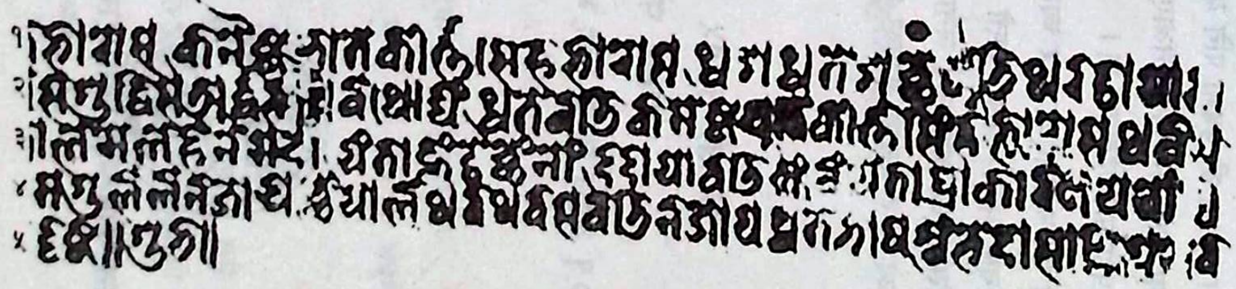

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा रहेका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका ५ वटा लालमोहर

- महेशराज पन्त

वाक्यको वा वाक्यखण्डको अन्त्यमा र जोड दिँदा यस्ता पत्रमा यस्तो थोप्ला खास गरी आउने भए तापनि सबै ठाउँमा यी कुरा लागू हुँदैनन् , कहीँकहीँ कलम अड्याउँदा पनि थोप्ला पर्न गएका हुन्छन् भन्ने कुरा अनुभवले हामीलाई बताएको छ। यस कारण पाठ उतार्दा वाक्यको वा वाक्यखण्डको अन्त्यमा आएको र जोड दिँदा आएको भनी हामीले ठानेको थोप्ला मात्र दिने गरेका छौँ। चाहिने ठाउँमा पनि यस्ता पत्रमा कहीँकहीँ थोप्ला छुटेको हुन्छ, यस्तो अवस्थामा हामीले थोप्ला थप्ने गरेका छैनौँ।

पहिलेपहिले **व**को मुनि थोप्ला दिइयो भने **व** र थोप्ला दिइएन भने **ब** हुन्थ्यो भन्ने कुरा धेरैलाई थाहा भएकोले यस विषयमा बढी लेख्नुपर्दैन। हाम्रा यी पत्रमा पनि यही नियमअनुसारै **व** र **ब** छुट्ट्याइएका छन्। यसो भए तापनि शुद्धसँग लेखिएको संस्कृत शब्दमा **व**को मुनि थोप्ला नआए तापनि त्यसलाई हामीले **ब** नपढी **व** नै पढ्ने गरेका छौँ, अन्यत्र तल थोप्ला आए **व**, नआए **ब** पढी पाठ दिइएको छ।

कहीँकहीँ मूल पत्र च्यातिएको छ र च्यातिँदा कहीँकहीँ अक्षर नष्ट पनि भएको छ। त्यस्तो अवस्था पर्दा प्रसङ्ग मिलाउन सकियो भने नष्ट भएको अक्षर यस्तो ( ) कोष्ठभित्र पढिएको छ, जहाँ प्रसङ्ग मिलाउन सकिएन त्यहाँ यस्तो **x** चिह्न राखी भर्न नसकिएको अक्षरलाई जनाइएको छ। अर्को कागतसँग पत्र टाँसिदा नबुझिएको अक्षर जनाउन यस्तो ● चिह्न हालिएको छ र मूलमा अस्पष्ट भई पढ्न नसकिएको अक्षर जनाउन यस्तो ✪ चिह्न हालिएको छ।

१ सङ्ख्या

वि.सं. १८३५ ज्येष्ठकृष्णअष्टमी (ज्येष्ठ ९ गते) मङ्गलवार

सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि तल ५५ पृष्ठमा छ।

यो पत्र १०.१ अङ्गुल लम्बा र ८.४ अङ्गुल चौडा छ।

मूलपाठ

श्रीदुर्गा सहाय

१. स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. आगे. नाथु षतृ अडैप्रति. धन्जै भंडारिको छोरि २ को ब्याहाषर्च
३. धान मुरि साठि ६० बक्स्यौं मोहर देषत भरिदे. बहि बुझ्दा मोजरा प-
४. र्ला. इति सम्बत् १८३५ साल ज्येष्टबदि ८ रोज ३[1] शुभम् ==========

(बायाँ किनारामा तेर्सो पारेर)

१. षह्र्याका ध●

२. न माहादे●

(पछाडि)

१. मार्फत चौतरिया २

२. काजि ४ सर्दार २

३ सङ्ख्या
वि.सं. १८३५ माघकृष्ण

सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि तल ५६ पृष्ठमा छ ।

यो पत्र १०.२ अङ्गुल लम्बा र ८.१ अङ्गुल चौडा छ ।

---

१. श्रीशाके १७०० श्रीसंवत् १८३५

वैशाखशुक्लः

[गते]	[तिथि]	[वार]	[तिथिको घ.प.]	[नक्षत्र]	[घडी पला]	[योग]	[घडी]	
[ज्येष्ठ १]	१५	चं	२८ । ४५	वि	४३ । २६	व	२५	संवृषेऽर्कः २।४

ज्येष्ठकृष्णः

[गते]	[तिथि]	[वार]	[तिथिको घ.प.]	[नक्षत्र]	[घडी पला]	[योग]	[घडी]	
[ज्येष्ठ ९]	८	मं	५४ । २२	ध	१७ । ३७	ऐं	२७	मृगे शुक्रः १८

(लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहको १८ सङ्ख्याको पात्रोबाट)*

---

* यो पात्रो वि.सं. २०६० मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ११३ पूर्णाङ्कका ५५-५६ पृष्ठमा सूचीबद्ध छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

श्रीदुर्गा सहाय १

१. स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का ==================

२. आगे – – – – के पुरानु दछिणा बाकि रह्यामध्ये हातिहत्याईनी

३. तनुषाह गरिदियाको छ. हतिसारदेषी कासिसम्म पुगंज्या

४. बिचमा केहि जोषिम भया फेरि हाति दिनु. कासि पुग्याप-

५. छि हाम्राबाट रफा भौं. ईति सम्बत् १८३५ साल माघबदि

६. [2]रोज [3]शुभम् ===============

३ सङ्ख्या

वि.सं. १८३६ मार्गपूर्णिमा (पौष १२ गते)

सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि तल ५७ पृष्ठमा छ।

यो पत्र ९.९ अङ्गुल लम्बा र ९.२ अङ्गुल चौडा छ।

---

२. तिथि लेख्न रोभन्दा अगाडि केही ठाउँ खाली छोडी पाँचौं पङ्क्तिको हाम्राको हाको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

३. वार लेख्न ज र शुको वीचमा केही ठाउँ खाली छोडिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

श्रीदुर्गा सहाय १

श्रीबबाज्यु

१. स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का ═══════

२. आगे उधो षवासके. – – – ले साढे सात रुपैया ७।। क दर्म्मा-

३. हा गरिबकस्याको थियो. हामिले पनि सोहि दर्म्माहाबमोजि-

४. म थामिबक्स्यौं. आफना षातिरज्मासित सेवाटहलमजी-

५. म हाजि रह. दर्म्माहा लिकन भोग्य गर. इंति सम्वत् १८३६

६. साल मिति मार्गसिरसदि १५ रोज ‘शुभम्[४]’ ═════════

(पछाडि)

मार्फत भिम षवास ══

---

४. वार हाल्न ज र शुको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडिएको छ ।

५. शाके १७०१ सं १८३६*

[मार्गशुक्लः]

[गते]	[तिथि]	[घडी पला]	[नक्षत्र]	[घडी पला]	[योग]	[घडी पला]	[वार]	
[पौष १]	४	७	श्र	३४	व्या	३६	र	५७ या. संधनुष्य्ऽर्कः
[१२]	१५	१६	आ	५४	शु	१	बृ	अग्नौ ४ राहु. मैत्रे २ केतुः १३

मार्गशीर्षी १५

(लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहको १९ सङ्ख्याको पात्रोबाट)**

---

* सं १८३६ अर्कै हस्ताक्षरमा छ ।

** यो पात्रो *पूर्णिमा* ११३ पूर्णाङ्कका ५६-५७ पृष्ठमा सूचीबद्ध छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

४ सङ्ख्या

वि.सं. १८३८ भाद्रकृष्णसप्तमी (श्रावण ३१ गते) शनिवार

सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि तल ५८ पृष्ठमा छ ।

यस पत्रको माथिल्लो र दायाँपट्टिको भाग च्यातिएर गएको छ। बाँकी रहेको भाग १०.७ लम्बा र ७.१ अङ्गुल चौडा छ।

मूलपाठ

१. स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का

२. आगे. धावालि जयनारान् जैसिप्रति. तिमिले कु-

३. टिकन जिउ मार्‍याछौ बहुतै बेजाइ गर्‍याछौ. तस्को

४. तक्सिर रुपैया [६]दंड लाग्यो. मोहर(स)[७]-

५. मेत द्वार्‍या दस्या बानिया धंजै भडारी पठाइउ बे[८](उ)[९]-

६. जुर भरिदेउ. तसै दंडका रुपैयामध्ये धंजै भडारिक-

७. न रुपैया ६[१०]० बक्स्यौ भरि लेउ संवत् १८३८ साल

८. भाद्रबदि ७ रोज ७[११] शुभं

---

६. रकम खुलाउनको लागि या र दंको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडी तेस्रो पङ्क्तिको बेजाइको जाको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

७. रभन्दा पछाडिको अक्षरको डिको, घाँटी र अघिल्लो भागको तल्लो केही अंश देखिन्छ।

८. पत्र च्यातिएर गएकोले बेको घाँटी, डिको र एकलखको धेरै भाग देखिँदैन।

९. बेभन्दा पछाडिको अक्षरको तल्लो भागको केही अंश देखिन्छ।

१०. ६ मा मसी फुलेको छ।

११. [वि.सं. १८३८]

श्रावणकृष्णः

[गते]	[तिथि]	[घडी पला]	[नक्षत्र]	[घडी पला]	[योग]	[घडी पला]	[वार]
[श्रावण १]	७	६०।०	उ[त्तरभद्र]	२३।५८	अ	४०।४०	बृ

भ २८।२८ या संकर्कटेर्कः ५१।४२

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि)[१२]

१. र

२. ष राना

३. रण XXXX

४. ा पाध्या

५ सङ्ख्या

वि.सं. १८३८ मार्गकृष्णाषष्ठी (कार्तिक २५ गते) बुधवार

सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि तल ५९ पृष्ठमा छ ।

यो पत्र १ बित्ता, २ अङ्गुल लम्बा र ९.१ अङ्गुल चौडा छ ।

मूलपाठ

श्रीदुर्गा सहायः १

१. स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे-

२. त्यादिविविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नत-

३. श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेर-

४. णबहादुर्साहबहादूर्सम्सेर्जङ्‍देवानाम् सदा स-

५. मरविजयिनाम् ══════════════

भाद्रकृष्णः

[गते] [तिथि] [घडी पला] [नक्षत्र] [घडी पला] [योग] [घडी पला] [वार]

[श्रावण ३१] ७ ३९।१३ भ ६०।० गं ४।१४ श भ ६।५६ या जीवपक्षः कृष्णाष्टमी

(लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहको २१ सङ्ख्याको पात्रोबाट)*

१२. पत्र च्यातिएर गएकोले हामीले पढेका अक्षरको भन्दा अगाडिपछाडिका अरू अक्षर देखिँदैनन् ।

---

* यो पात्रो *पूर्णिमा* ११३ पूर्णाङ्कका ५९-६० पृष्ठमा सूचीबद्ध छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

६. स्वस्ति श्रीसर्वोपमायोग्येत्यादि श्रीमनिकंठ
७. उपाध्याके प्रणामपूर्वकपत्रमिदं इहा कुस-
८. ल ताहा कुसल चाहिये आगे इहाको समाचा-
९. र भलो छ उप्रांत आजसम्म तिम्रा दुर्दसाले
१०. कसै भयो तपनि. तिमि एस् घरका भलामा-
११. निस् हौ आज तुम्रा घर. षेत. लहना तगदा
१२. बाकि रह्याको. माफ गरिबक्स्यौं. मोहर देष-
१३. त. भाजु कुटुका साथ आफना कबिल्दारी-
१४. समेत आव. संवत् १८३८ साल अगहनबदि
१५. ६ रोज ४[१३] मुकाम कांतिपुर शुभं

---

१३. [वि.सं. १८३८]

कार्त्तिककृष्णः

[गते]	[तिथि]	[घडी पला]	[नक्षत्र]	[घडी पला]	[योग]	[घडी पला]	[वार]	
	११	४२।४६	म	४८।४३	शु	२०।३०	श	तुलायामर्कः ४६।३९ रामा.दीपोत्सव * ११
[कार्तिक १]	१२	३८।५	पू	४५।४३	शु	१४।५	र	संभोगः पश्चादुदयं ज्ञः १८।१२

मार्गकृष्णः

[गते]	[तिथि]	[घडी पला]	[नक्षत्र]	[घडी पला]	[योग]	[घडी पला]	[वार]	
[कार्तिक २५]	६	२६।१	पु[नर्वसू]	१०।४०	शु	४६।५४	बु	भ २६।१ उ ५४।५० या

(लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहको १९ सङ्ख्याको पात्रोबाट)

---

* कीराले काटेकोले १ भन्दा अगाडिको देखिँदैन ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१ सङ्ख्याको सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ४८-४९ पृष्ठमा छ।

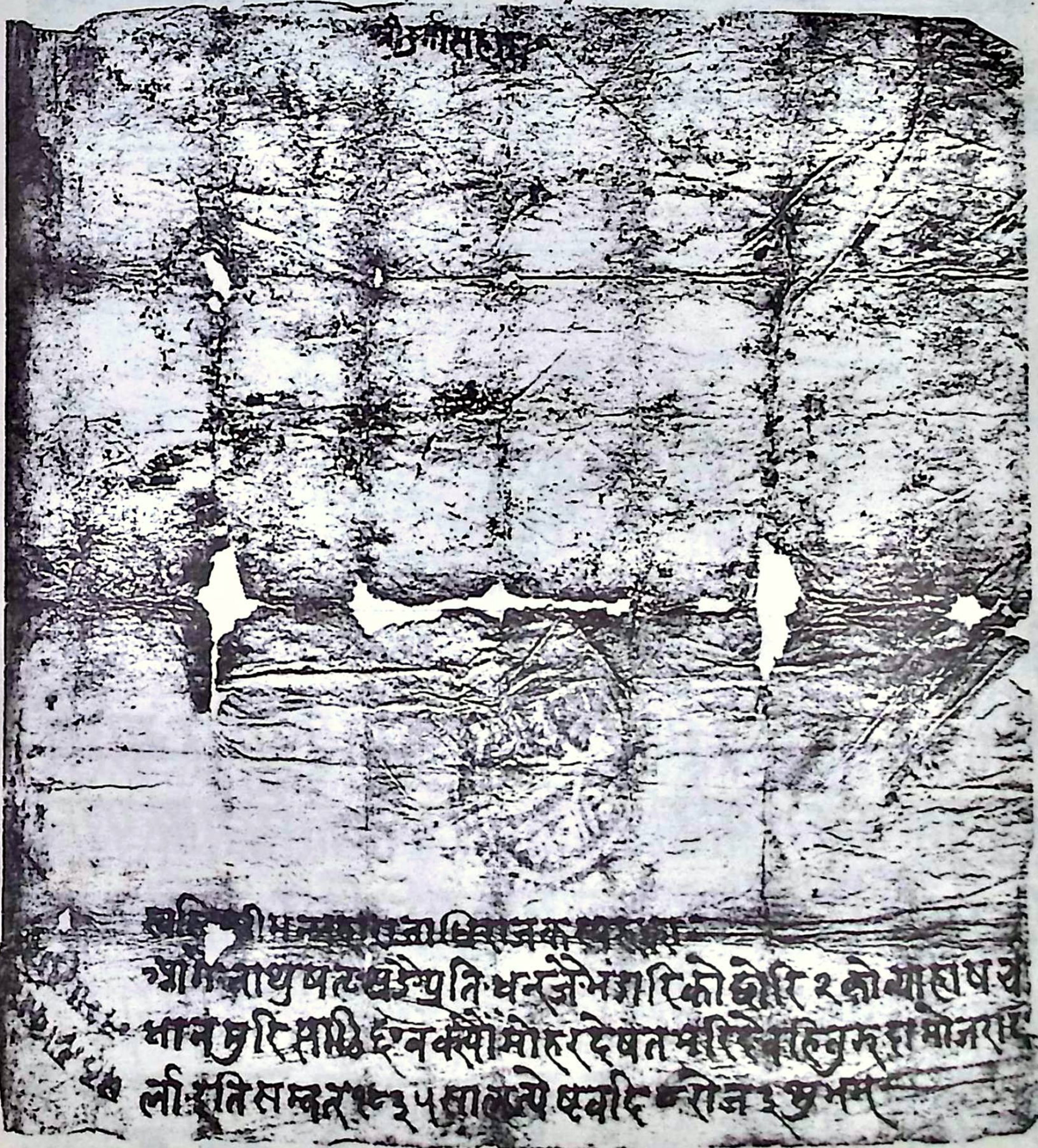
[illegible] मोहर देषत [illegible]
ली। इति सम्वत १८३५ साल [illegible] रोज ३ शुभम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२ सङ्ख्याको सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ५० पृष्ठमा छ।

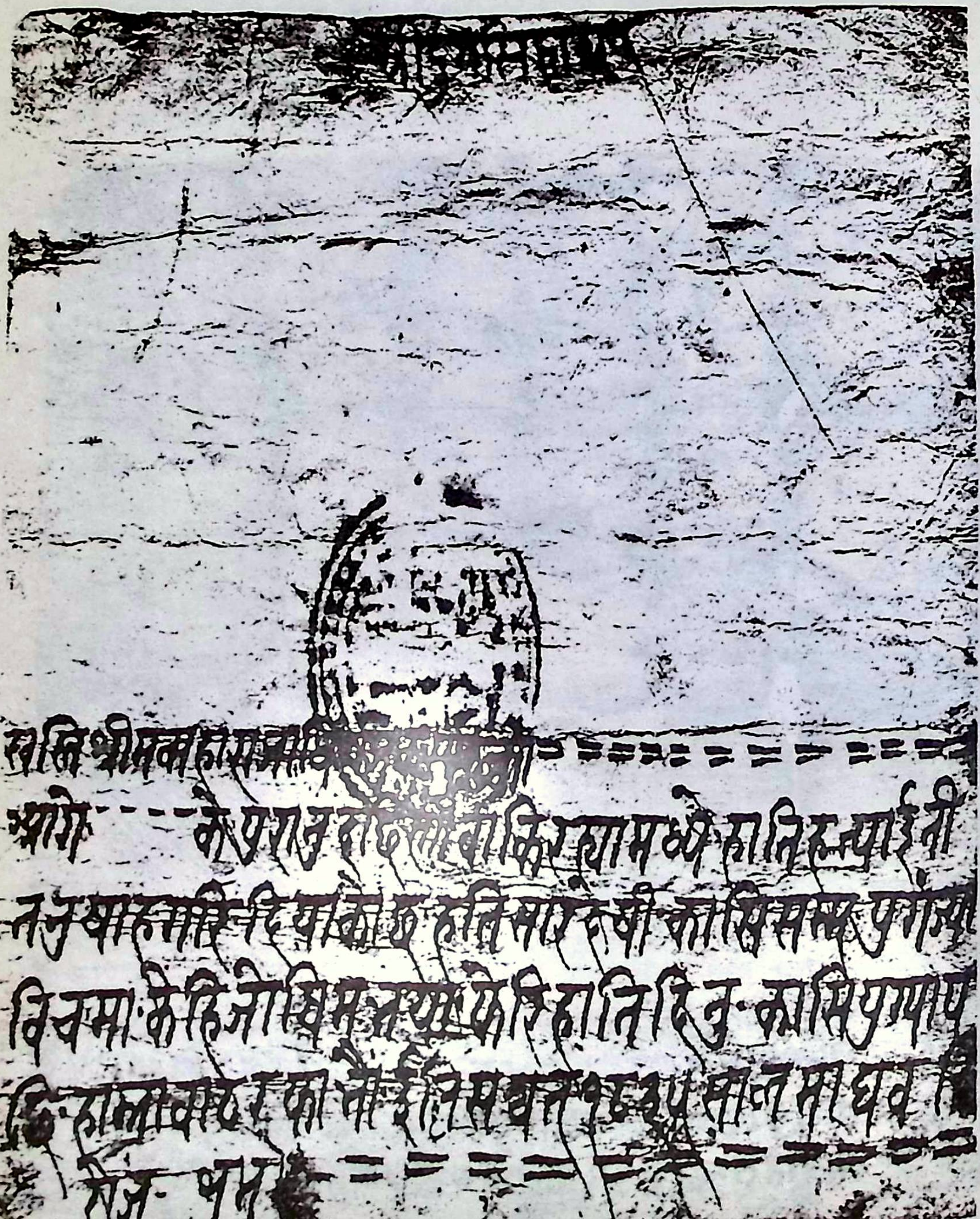

स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधि[illegible]

आगे [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] संवत् १८४५ साल माघ [illegible]

[illegible]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३ सङ्ख्याको सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ५१ पृष्ठमा छ।

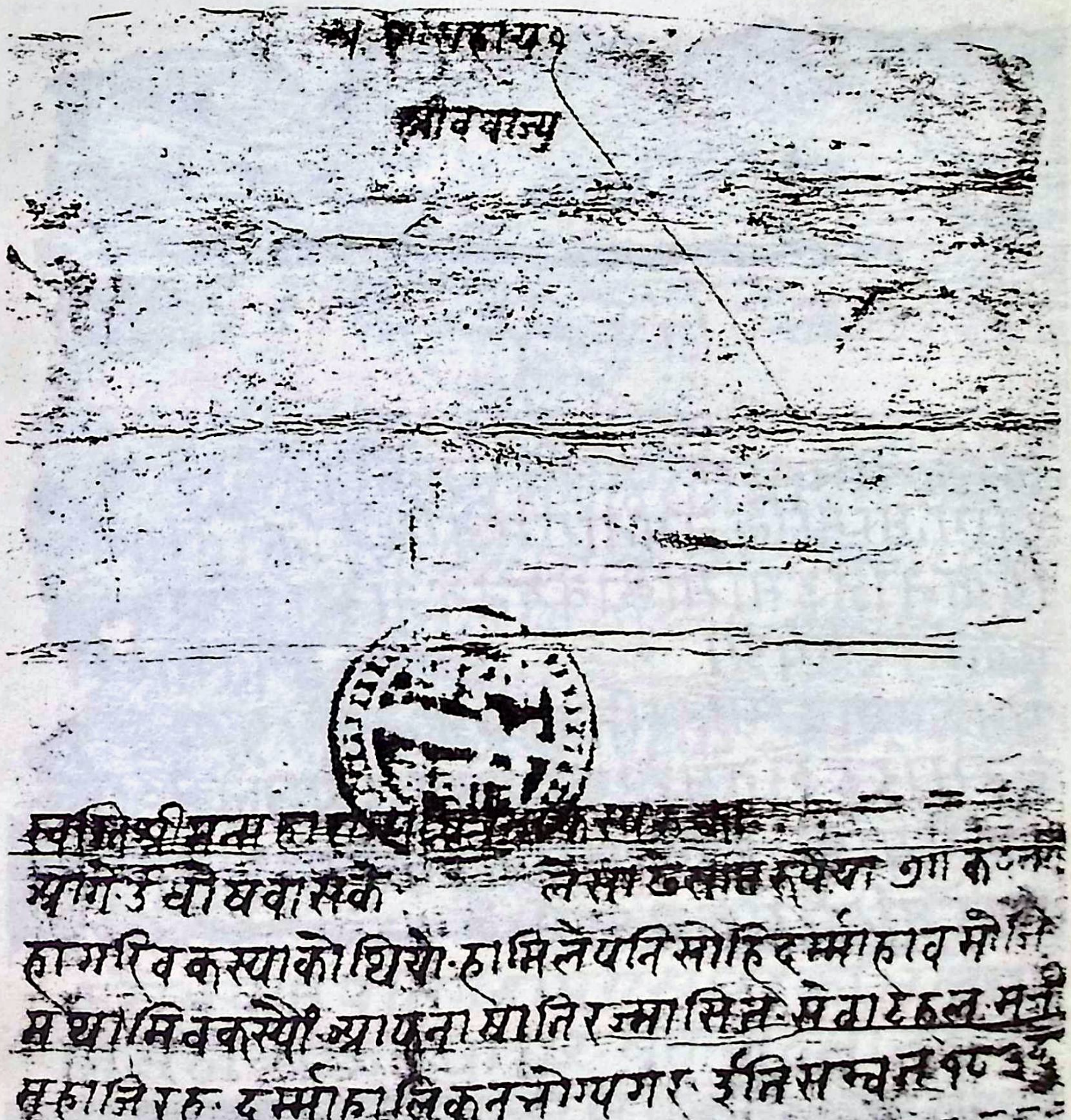

श्रीवषत्यु

[illegible]

[illegible] लेसर [illegible] रुपैया ७।। को [illegible]

हामरि वकस्याको थियो· हामिलेयनि मोहि दर्मा हाव मो[illegible]

[illegible] आपना षातिरज्मा सित [illegible]

[illegible] हाजिर रह· दर्मा हालि कुनन्चोग पगर इति सम्वत [illegible]

साल मिति मार्गसिर सदि १५ रोज [illegible]

(पछाडि)

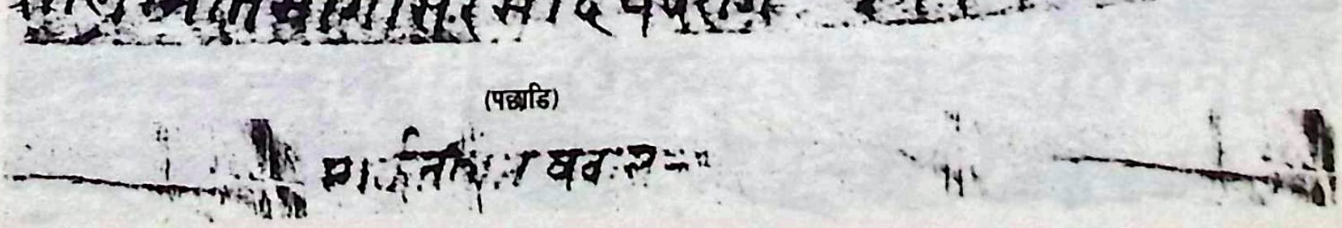

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

४ सङ्ख्याको सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ५२-५३ पृष्ठमा छ।

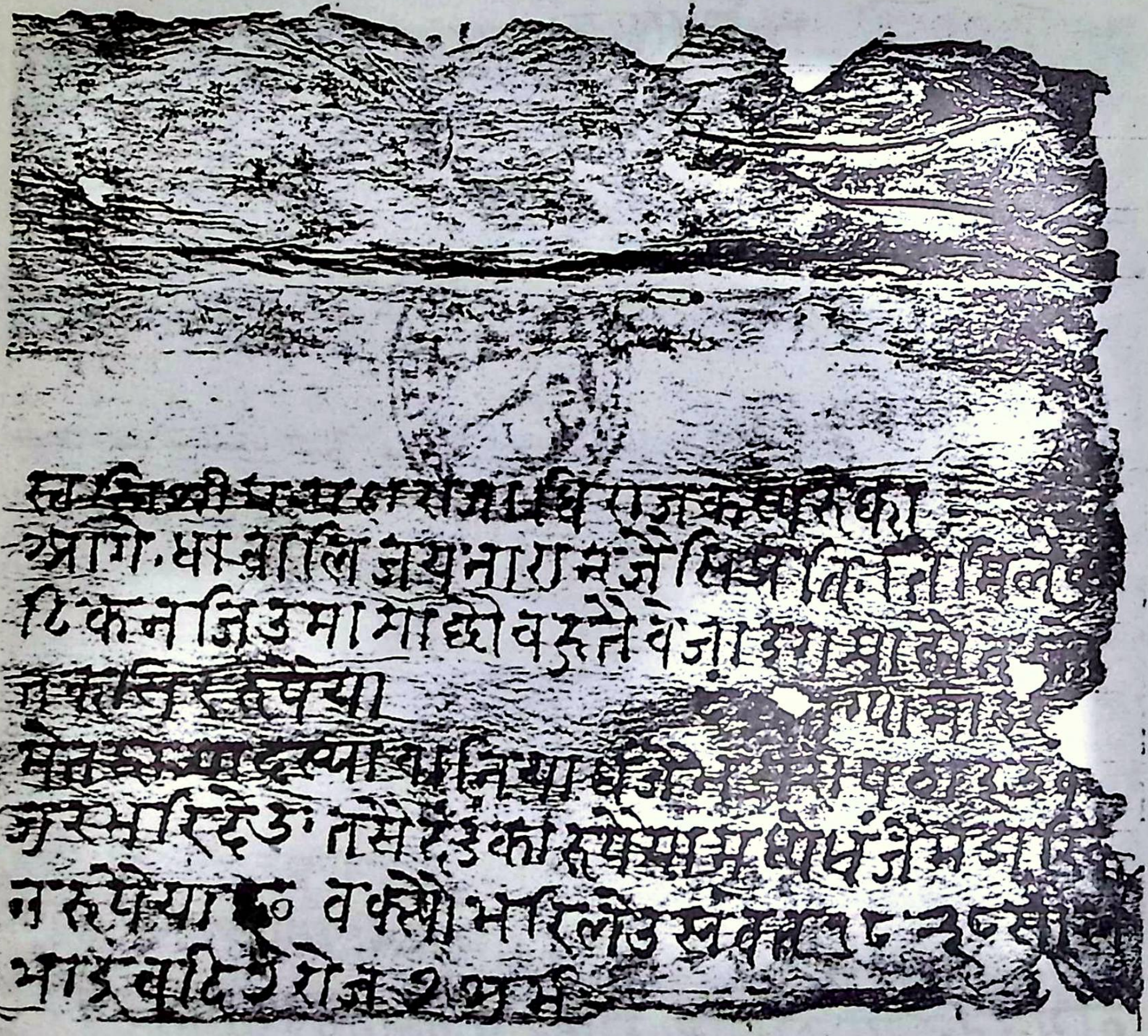

स्वस्ति श्री [illegible] राजकुमारस्यका
आगे. धाग्राली जयनारायनजैसि [illegible]
टिकन जिउमा गाछ्यो वस्नेतै वेजा [illegible]
[illegible] रुपैया
[illegible] पाना [illegible]
[illegible]
[illegible] दिंउं तसै [illegible]
न रुपैया [illegible] वक्स्यौं भाग्लोउ सम्वत [illegible]
भाद्रवदि [illegible] रोज २ शुभम्

(पछाडि)

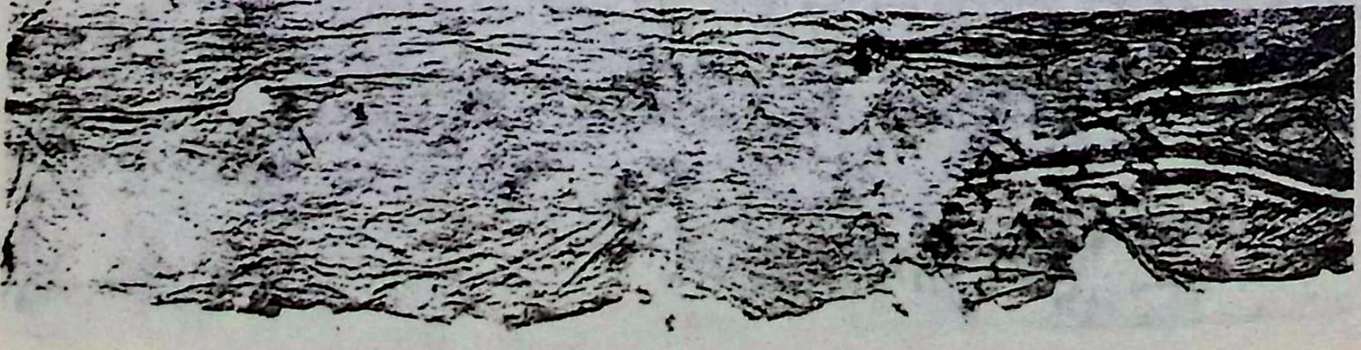

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

५ सङ्ख्याको सकल पत्रको फ्याक्सिमिलि

यसको पाठ माथि ५३-५४ पृष्ठमा छ।

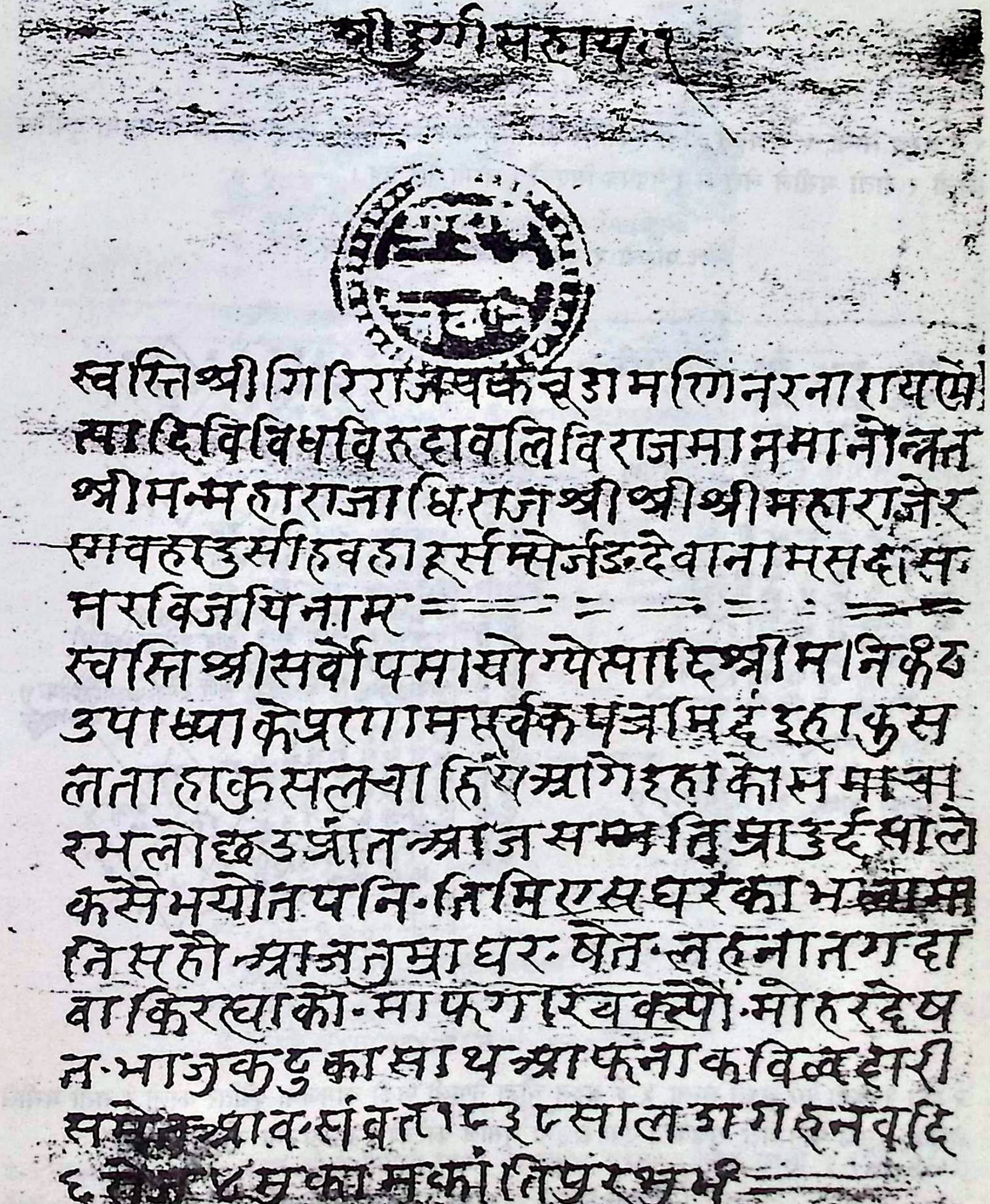

श्रीदुर्गासहाय

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे
त्यादिविविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नत
श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेर
णवहादुर्साहवहादूर्समसेर्जङ्गदेवानामसदास
मरविजयिनाम ===

स्वस्तिश्रीसर्वोपमायोग्येत्यादिश्रीमणिकंठ
उपाध्याकेप्रणामपूर्वकपत्रमिदं इहाकुस
लतातहाकुसलचाहिय आगेरहाकोसमाचा
रभलोछ उप्रांत आजसम्म तिम्राउर्दसाले
कसैभयोतपनि· तिमिएसघरकाभलामा
निसहौ· आजतुम्राघर· षेत· लहनातगदा
वाकिरयाको· माफगरिबक्स्यौं· मोहरदेष
न· भाजकुडुकासाथ आफनाकाबिलदारी
समेत आव· संवत १८३८ साल अगहनवदि
६ रोज ४ मुकाम कांतिपुर शुभम् ——

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(११४ पूर्णाङ्कपछि)

लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा रहेका लेखोट पात्राहरूको सूची

-महेशराज पन्त

२४. वि.सं. १८४३

९.१ अङ्गुल लम्बा, ६.४ अङ्गुल चौडा एकातिर हरिताल लाएको नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १४ पत्र ।

पहिलो र दोस्रो पृष्ठको फ्याक्सिमिलि

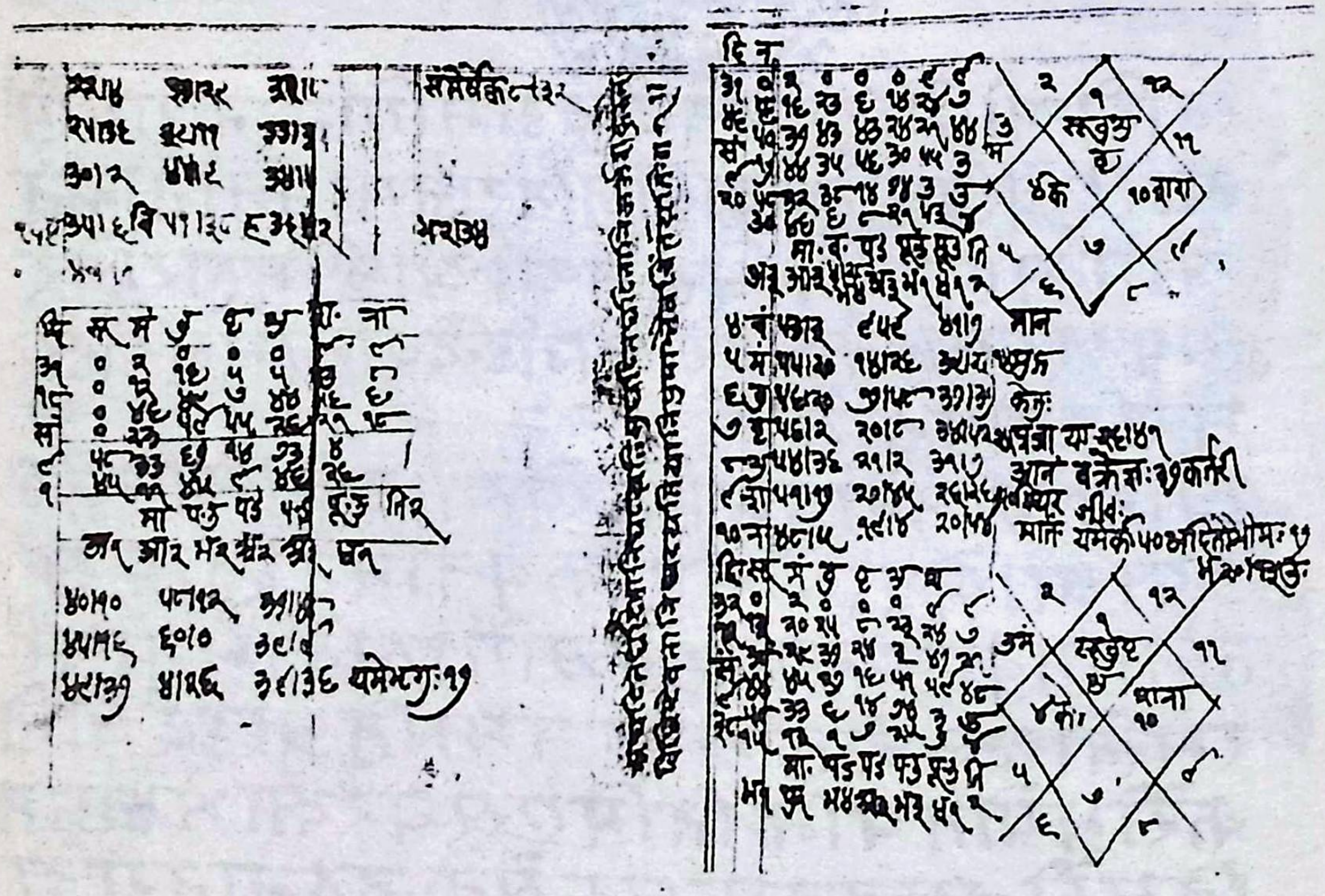

२५. वि.सं. १८४३

२ हात १ बित्ता १० अङ्गुल लम्बा, ५.४ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । मूठो पारी बेरेर राखेको । एक ठाउँमा मूसाले काटेको । ठाउँठाउँमा कीराले खांएको ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

ज्येष्ठसङ्क्रान्तिदेखि आषाढसङ्क्रान्तिसम्मको भागको फ्याक्सिमिलि

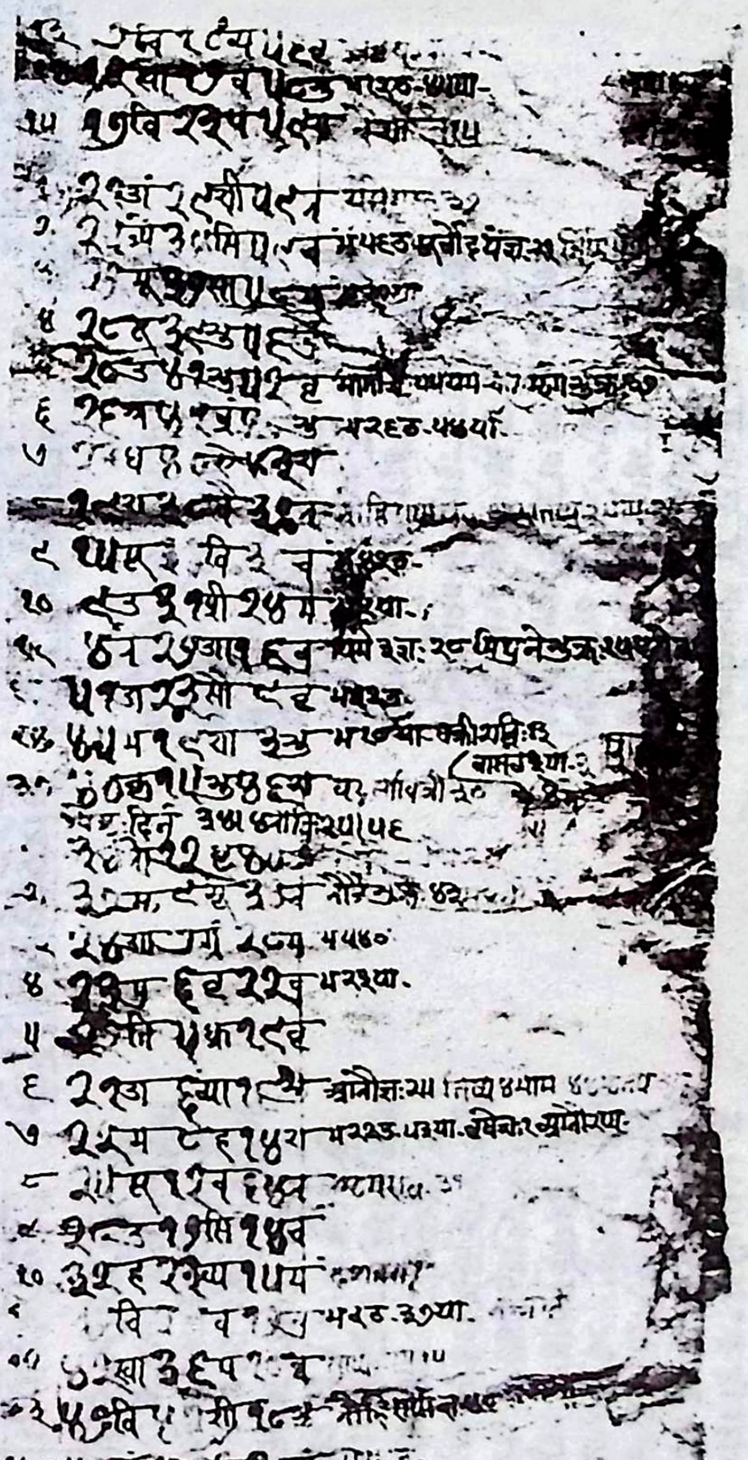

२६. वि.सं. १८४३

८.२ अङ्गुल लम्बा, ६.४ अङ्गुल चौडा नेपाली पाको कागजका पत्रमा दुवैतिर कालो र रातो मसीले लेखेको । पत्रपत्र सिएको । जम्मा १४ पत्र । ठाउँठाउँमा कीराले खाएको ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माघकृष्णपक्ष र माघशुक्लपक्ष भएको पृष्ठको फ्याक्सिमिलि[1]

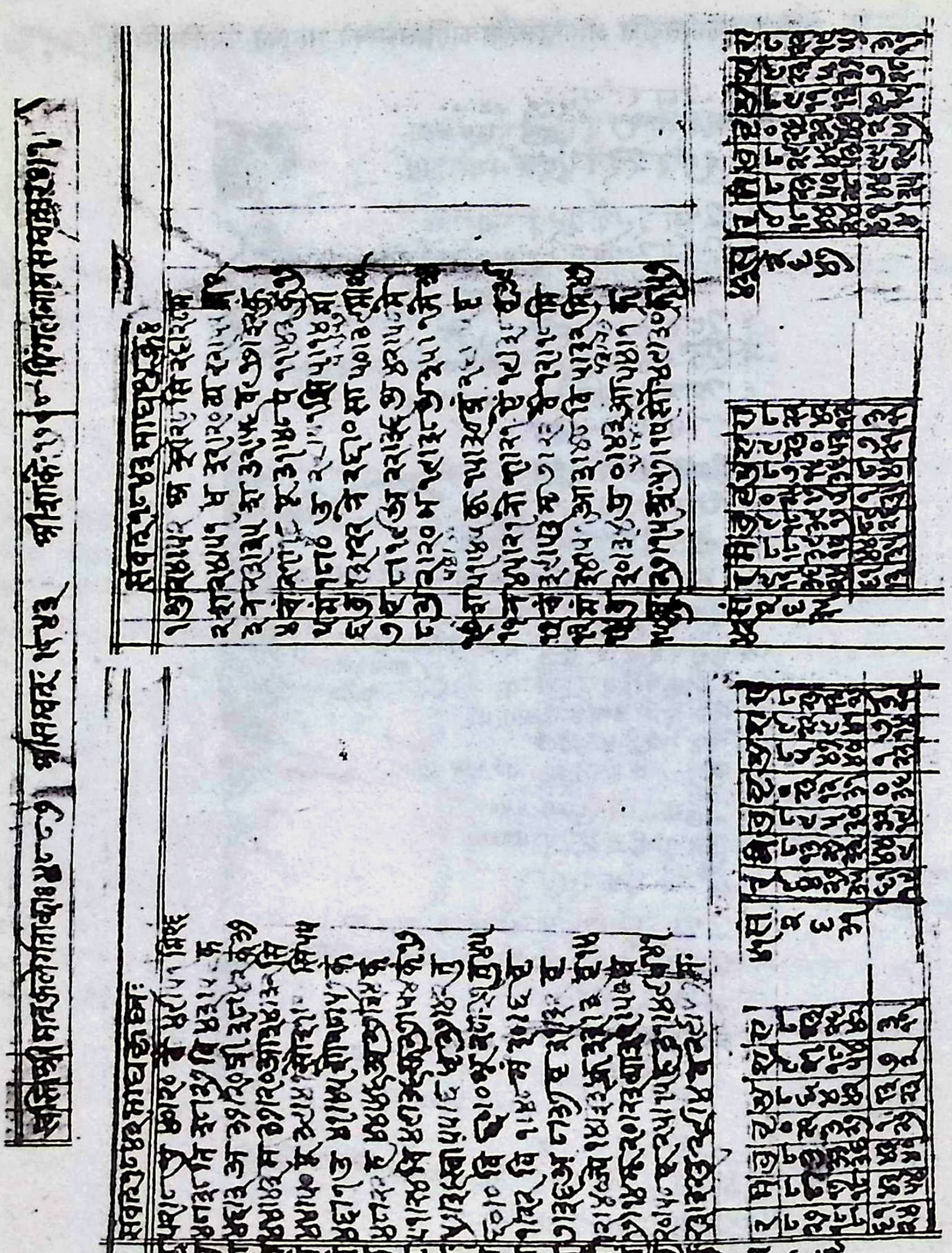

१. यो पात्रो अलि भरपर्दो छैन। जस्तै माघशुक्ल र माघकृष्णमा वारादि फरक परेको छ भनी नयराज पन्तले बोली महेशराज पन्तको हस्ताक्षरमा यस पात्रोको पछि हालिएको जिल्दमा लेखिएको छ।

(बाँकी पछि)

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा (इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका)

का.मे.अ.द.नं. १५५ · २४९

कार्यालय

संशोधन-मण्डल

एकान्तकुना, जावलाखेल

ललितपुर

नेपाल

फोन नं. ५-५२४८१९, ५-५३२७४९

पो.ब.नं. ४१६६, काठमाडौँ

वि.सं. २०६१ श्रावण

यस अङ्कको मूल्य रु. ७५।-

मुद्रक

सामुदायिक प्रिन्टर्स प्रा.लि.

थापाथली

काठमाडौँ

नेपाल

फोन नं. ४-२५३४९९

पो.ब.नं. ५१८३, काठमाडौँ